η Παιδόπολις

16

PHOTO-OFESET
ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗ

ἡ Παιδόπολις

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 16 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1950
ΕΤΟΣ Α΄. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 16

ΕΤΗΣΙΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Ὀργανισμοί, Τράπεζαι, Ἑταιρεῖαι . . . . . Δρχ.	100.000
Δῆμοι καὶ Κοινότητες ἄνω τῶν 5.000 κατοίκων καὶ Ἰδιῶται . . . . »	50.000
Λοιποὶ Δῆμοι καὶ Κοινότητες καὶ Σχολεῖα »	25.000
Μαθηταί, Πρόσκοποι, Ὁδηγοί, Στρατιῶται »	10.000
Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 5 ἢ Λίραι 2	

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστ. Τυπογραφείου: Βασ. Ἀραγιάννης, Ἀμισσοῦ 24 Ν. Σμύρνη

Κλεάνθης ὁ «Φρεάντλης»

Ὁ Κλεάνθης, ἕνας φτωχὸς νέος ποὺ ἀγαποῦσε πολὺ τὰ γράμματα, ἔφθασε στὰ 250 π. Χ. στὴν Ἀθήνα γιὰ νὰ σπουδάση φιλοσοφία. Φοίτησε μάλιστα στὴ σχολὴ τοῦ φιλοσόφου Ζήνωνα, ποὺ ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς τακτικώτερους μαθητές του.

Ἐπὶ 19 ὁλόκληρα χρόνια ὁ φτωχὸς αὐτὸς Κλεάνθης ἄκουγε μὲ ἐπιμέλεια τὰ μαθήματα τοῦ σοφοῦ καὶ ἐνάρετου δασκάλου του Ζήνωνα.

Ὅλοι ἤξεραν ὅτι ὁ Κλεάνθης ἦταν τόσο φτωχός, ποὺ μὴ μπορώντας νὰ ἀγοράζη χαρτί, ἔγραφε ἐπάνω σὲ ὄστρακα ἢ στὰ κόκκαλα τῶν βωδιῶν.

Ἀπασχολημένος μάλιστα μὲ τὴ σχολή του — ν' ἀκούη τὰ μαθήματα τοῦ Ζήνωνα καὶ νὰ μελετᾷ, ἔδινε τὴν ἐντύπωση ὅτι δὲν ἔκανε καμμιὰ δουλειὰ γιὰ νὰ κερδίζη τὸ ψωμί του.

Γεννήθηκε, λοιπόν, τὸ ἐρώτημα: Πῶς ζοῦσε ὁ φτωχὸς Κλεάνθης; Ποιὸς τοῦ ἔδινε χρήματα; Μήπως ἔκλεβε; Τέτοιες ὑποψίες ἐδημιούργησε ἡ αἰνιγματικὴ ζωή του στὴν Ἀθήνα.

Ὁ Ἄρειος Πάγος, ποὺ ἦταν τὸ ἀνώτατο καὶ πιὸ σεβαστὸ δικαστήριο στὴν Ἀθήνα, ἀνάμεσα στ' ἄλλα καθήκοντα εἶχε καὶ τὴν ὑποχρέωση νὰ παρακολουθῆ καὶ νὰ ἐπιτηρῆ τοὺς μὴ ἐργαζομένους. Κάλεσε, λοιπόν, τὸν ὕποπτο Κλεάνθη γιὰ νὰ τοῦ ζητήση ἐξηγήσεις πῶς ζῆ τόσα χρόνια χωρὶς δουλειά.

Ὁ Κλεάνθης ἀναγκάσθηκε τότε νὰ παρουσιάση στὸ δικαστήριο γιὰ μάρτυρες μερικοὺς κηπουροὺς τῶν Ἀθηνῶν, ποὺ βεβαίωσαν τὸν Ἄρειο Πάγο πὼς ὁ Κλεάνθης σύχναζε τὶς νύχτες στοὺς κήπους τους καὶ βγάζοντας νερὸ ἀπὸ τὰ πηγάδια, πότιζε τὰ λαχανικά τους καὶ ὅτι μὲ τὴν ἀμοιβὴ ποὺ τοῦ ἔδιναν γιὰ τὴν ἐργασία του αὐτὴ ζοῦσε.

Τόσον οἱ δικασταὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅσο καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, ἐθαύμασαν τὸν φτωχὸ Κλεάνθη γιὰ τὴ φιλομάθεια καὶ τὴν ἀρετή του κι' ἀπὸ τότε τὸν ὠνόμασαν καὶ «Φρεάντλην» (ὁ ἀντλῶν ὕδωρ ἀπὸ τὸ φρέαρ, δηλαδὴ αὐτὸς ποὺ βγάζει νερὸ ἀπ' τὸ πηγάδι).

Οἱ Ἀθηναῖοι μάλιστα τοῦ ἐχορήγησαν γιὰ νὰ τὸν βοηθήσουν καὶ κάποιο μικρὸ χρηματικὸ ποσὸν γιὰ νὰ μπορῆ μὲ κάποια ἄνεση νὰ ἐξακολουθήση τὶς σπουδές του.

Ἔτσι ὁ Κλεάνθης γίνηκε ὁ ἱκανώτερος μαθητὴς τοῦ Ζήνωνα. Ἔπειτα δὲ ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ μεγάλου δασκάλου του ὁ Κλεάνθης τὸν διαδέχθηκε στὴ διδασκαλία τῆς Στωϊκῆς φιλοσοφίας.

Στὸν Κλεάνθη ἀποδίδεται καὶ τὸ τόσο σωστὸ ρητό, ὅτι δηλαδὴ «οἱ ἀπαίδευτοι μόνο κατὰ τὴ μορφὴ διαφέρουν ἀπὸ τὰ θηρία».

(Ἀπὸ τὸν Γεροστάθη)

Η ΑΡΧΑΙΑ ΣΟΦΙΑ

Ὁ ΠΕΡΙΑΝΔΡΟΣ Ο ΚΟΡΙΝΘΙΟΣ εἶπε:

Αἱ μὲν ἡδοναὶ θνηταί, αἱ δὲ ἀρεταὶ ἀθάνατοι.

Παρασκεύαζε σεαυτὸν ἄξιον τῶν γονέων.

Λόγων ἀπορρήτων ἐκφορὰν μὴ ποιοῦ.

Κώλυε τοὺς μέλλοντας ἁμαρτάνειν.

Φίλοις εὐτυχοῦσι καὶ ἀτυχοῦσιν ὁ αὐτὸς ἴσθι.

Δηλαδή: Οἱ εὐχαριστήσεις περνοῦν καὶ ξεχνιοῦνται, ἡ ἀρετὴ ὅμως μένει ἀθάνατη.

Νὰ κάνῃς τὸν ἑαυτόν σου ἄξιον τῶν γονέων σου.

Μὴ λὲς τὰ μυστικά.

Νὰ ἐμποδίζῃς ἐκείνους ποὺ πρόκειται νὰ ἁμαρτήσουν.

Νὰ εἶσαι πάντα ὁ ἴδιος στοὺς φίλους καὶ ὅταν εἶναι εὐτυχισμένοι καὶ ὅταν εἶναι δυστυχισμένοι.

Ὁ ΘΑΛΗΣ Ο ΜΙΛΗΣΙΟΣ, ἔλεγε:

Ἀσαφὲς τὸ μέλλον.

Φίλει τὴν παιδείαν, τὴν σωφροσύνην, τὴν φρόνησιν, τὴν ἀλήθειαν, τὴν ἐπιμέλειαν, τὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν εὐσέβειαν.

Ὁ ΒΙΑΣ Ο ΠΡΙΗΝΕΥΣ ἔλεγε:

Μίσει τὸ ταχὺ λαλεῖν.

Ἀνάξιον ἄνδρα μὴ ἐπαίνου διὰ πλοῦτον.

Ἕξεις πόνῳ ἐγκράτειαν, πλούτῳ φιλίαν, σιγῇ κόσμον.

Δηλαδή: Μὴν μιλᾶς γρήγορα.

Θὰ ἔχῃς μὲ τὸν κόπο ἐγκράτεια, μὲ τὸν πλοῦτο φιλία καὶ τὴ σιωπὴ γιὰ στολίδι.

Παροιμίες τοῦ Αὐγούστου

Αὔγουστε καλέ μου μῆνα
νάσουν δυὸ φορὲς τὸ χρόνο.

★

Μαύρη ράγα — μαύρη κάπα.

★

Ἄουστε τραπεζοφόρο
νά 'σουν τρεῖς φορὲς τὸ χρόνο.

★

Μήτ' ὁ Μάρτης καλοκαῖρι
μήτ' ὁ Αὔ(γ)ουστος χειμώνας.

★

Περὶ τῆς ὑγείας σου
τὸν Αὔγουστο ἐρώτα.

(Βυζαντινή)

★

Ὁ καλὸς ὁ ἥλιος τοῦ Μαγιοῦ
τ' Αὐγούστου τὸ φεγγάρι.

★

Τοῦ Σωτῆρος τὰ λελέκια
τοῦ Σταυροῦ τὰ χελιδόνια.

★

Νὰ σὲ πάρη ἡ ὀμπρὸς τοῦ Μά
κι' ἡ πίσω τοῦ Ἀούστου.

★

Κάθε πρᾶμμα στὸν καιρό του
κι' ὁ κολιὸς τὸν Αὔγουστο.

★

Τ' Αὐγούστου τὰ πεντάλιτρα
Τοῦ Μὰν ἀναζητιοῦνται.

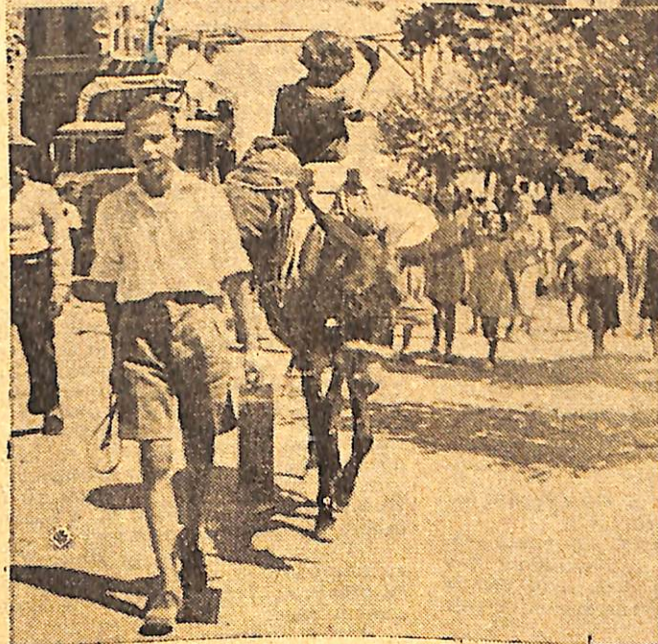
Οἱ κυριώτεροι ποταμοὶ τῆς Ἑλλάδας

ΠΟΤΑΜΟΣ	Μῆκος εἰς χιλμ.
ΑΛΙΑΚΜΩΝ	314
ΑΧΕΛΩΟΣ (ΑΣΠΡΟΠΟΤΑΜΟΣ)	216
ΠΗΝΕΙΟΣ (ΣΑΛΑΜΒΡΙΑΣ)	223
ΑΡΑΧΘΟΣ (ΤΗΣ ΑΡΤΑΣ)	135
ΑΛΦΕΙΟΣ (ΡΟΥΦΙΑΣ)	111
ΘΥΑΜΙΣ (ΚΑΛΑΜΑΣ)	96
ΕΥΗΝΟΣ (ΦΙΔΑΡΗΣ)	83
ΣΠΕΡΧΕΙΟΣ (ΑΛΑΜΑΝΑ)	82
ΕΥΡΩΤΑΣ	80
ΛΟΥΡΟΣ (ΩΡΟΠΟΣ)	75
ΕΧΕΔΩΡΟΣ (ΓΑΛΛΙΚΟΣ)	74
ΠΗΝΕΙΟΣ (ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ)	72
ΤΙΤΑΡΗΣΙΟΣ (ΞΕΡΙΑΣ)	56
ΠΑΜΙΣΟΣ	43
ΛΟΥΔΙΑΣ	40
ΣΕΛΙΝΟΥΣ	39
ΑΡΔΑΣ	38

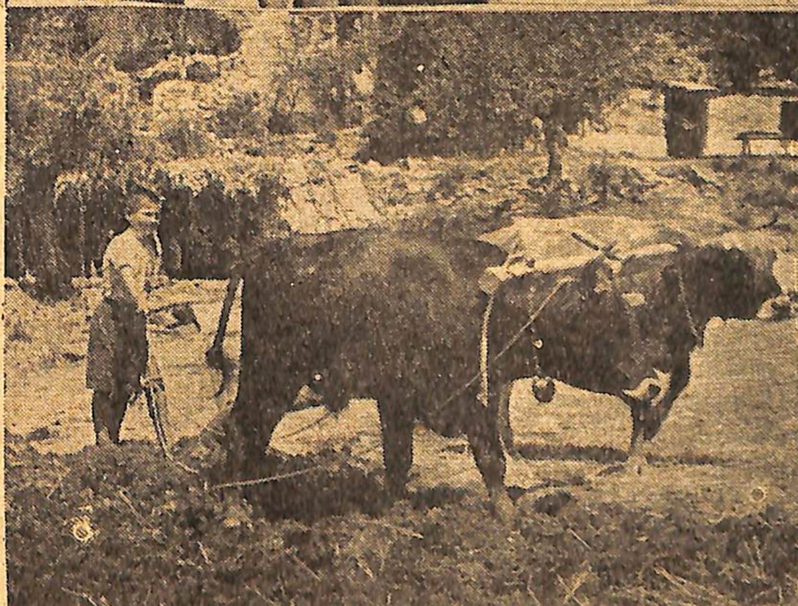
Ο ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΣ

Τὰ παιδιὰ τῶν παιδοπόλεων ἐπιστρέφουν στὰ χωριά τους ἕτοιμα ν' ἀρχίσουν τὸν ὡραῖο ἀγῶνα γιὰ τὴν ἀνοικοδόμηση τῶν ἐρειπίων

Τὰ παιδιὰ τῶν παιδοπόλεων ξαναγύρισαν — τὰ περισσότερα — στὰ χωριά τους. Χαρούμενα γιατὶ ξαναγυρίζουν στοὺς τόπους ποὺ πρωτοεῖδαν τὸ φῶς. Λυπημένα γιατὶ ἀφήνουν τὴ ζεστὴ φωλιὰ τῆς παιδόπολης. Παντοῦ, κατὰ τὴν ἐπιστροφή τους, γίνονται δεκτὰ ἀπὸ τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς φίλους τους μὲ ἐκδηλώσεις ἀγάπης. Εἶναι δύσκολο νὰ περιγράψη κανεὶς τὶς συγκινητικὲς σκηνὲς τῆς ὑποδοχῆς. Ὅλα τὰ παιδιὰ ξαναγυρίζουν στὴ μητρικὴ ἀγκαλιὰ ἀγνώριστα. Ἔχουν κάμει τόσες προόδους. Στὴ σελίδα αὐτὴ παραθέτουμε τέσσερα στιγμιότυπα ἀπὸ τὴν ἐπιστροφὴ τῶν παιδιῶν στὰ χωριὰ τους στὴ Βόρειο Ἑλλάδα: Ὁ πατέρας καμαρώνει τὸ μικρό του κοριτσάκι, ἐνῶ τοῦ παραστέκουν τὰ ἄλλα ἐπαναπατρισθέντα παιδιὰ τοῦ χωριοῦ.—Ἡ χαρούμενη εἴσοδος στὸ χωριό.—Ἡ μητέρα ἀνοίγει μὲ δικαιολογημένη περιέργεια τὴ βαλίτζα τῆς κορούλας της, ποὺ ἐπέστρεψε.—Ὁ μικρὸς τρόφιμος τῆς παιδόπολης, πιάνει κι' ὅλας στὸ χέρι τὸ ἀλέτρι γιὰ νὰ βοηθήση τοὺς γονεῖς του στὴν καλλιέργεια τῆς γῆς.

Η ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΓΕΛΟΥΣΕ

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ζοῦσε σὲ μιὰ χώρα μακρυνὴ μιὰ βασιλοπούλα, μοναχοκόρη ἑνὸς καλοῦ καὶ μεγάλου βασιλιᾶ. Ἦταν γλυκειά, ἦταν ὄμορφη, ἦταν καλὴ κι' ὁ πατέρας της ποὺ τὴ λάτρευε ,θὰ τὴν ἔλεγε τέλεια, ἂν δὲν εἶχε ἕνα ἐλάττωμα: Δὲ γελοῦσε ποτέ. Τίποτα δὲν ἔβρισκε ἀστεῖο γιὰ νὰ τῆς φέρη τὸ γέλιο στὰ χείλη. Γι' αὐτὸ τ' ὄνομά της — ποιὸς ξέρει τὶ ὄμορφο ὄνομα νἆχε — ξεχάστηκε λίγο-λίγο κι' ὁ κόσμος τὴν ἔβγαλε: Ἀγέλαστη.

Ὁ πατέρας της ἦταν ὅλως διόλου τ' ἀντίθετο. Ἀγαποῦσε πολὺ νὰ γελᾷ καὶ γελοῦσε μὲ τὸ τίποτα. Ἔφτανε ν' ἀνοίξη τὸ στόμα του ὁ γελωτοποιὸς τῆς αὐλῆς, γιὰ νὰ γείρη πίσω στὸ θρόνο του ὁ καλὸς βασιλιὰς μ' ἕνα κῦμα ἀπὸ ἀκράτητα γέλια. Κανένας δὲν ἔβλεπε γρηγορώτερα τ' ἀστεῖο μιᾶς ἱστορίας, τὴν ἐξυπνάδα ἑνὸς αἰνίγματος. Μὰ ἡ πριγκίπισσα ἄκουγε σοβαρὴ κι' ἔλεγε μονάχα: «Ἀλήθεια; Τί ἔγινε παρακάτω;» ἢ «γιά φαντάσου!»

— Ἀγαπημένη μου, ἔλεγε ὁ βασιλιάς, σκουπίζοντας τὰ δάκρυα ποὺ τὸ γέλιο τοῦ εἶχε φέρει στὰ μάτια, μὰ δὲν κατάλαβες τίποτα λοιπόν· Ἦταν ἕνα ἀστεῖο!

— Καὶ βέβαια τὸ κατάλαβα, πατερούλη, ἀποκρινόταν ἡ κόρη. Μὰ γιατί κάνεις τόση φασαρία;

— Καλό μου παιδί, ἔλεγε ὁ βασιλιὰς πικραμένος, αὐτὸς ὁ θόρυβος εἶναι γέλιο... Τὸ ἴδιο θἄκανες κι' ἐσὺ ἂν εἶχες αἴσθηση τοῦ ἀστείου, μὰ δὲν τὴν ἔχεις...

— Ναί, δὲν τὴν ἔχω, ἔλεγε ἀδιάφορη ἡ Ἀγέλαστη. Γιατὶ ποτέ δὲν καταλαβαίνει κανένας ἂν εἶνε ὡραῖο ἢ ἄσχημο κάτι ποὺ δὲ γνώρισε.

Ὁ βασιλιὰς ὅμως ποὺ ἤξερε τὴ χαρὰ τοῦ γέλιου, ἦταν πολὺ πικραμένος γιὰ ἐκείνη τὴν ἔλλειψη τῆς μονάκριβης κόρης του. Τίποτα δὲν εἶνε πιὸ εὐχάριστο ἀπὸ τὸ νὰ διηγιέται κανένας κάτι ἀστεῖο σ' ἕνα ἀγαπημένο του πρόσωπο καὶ νὰ βλέπη τὴν ὄψη του νὰ φωτίζεται ἀπ' τὸ χαμόγελο καὶ νὰ ἀκούη ἄξαφνα τὸ γλυκό του γέλιο νὰ σμίγη μὲ τὸ δικό του. Μὰ ὁ καημένος ὁ βασιλιὰς δὲν τὴν εἶχε ποτέ δοκιμάσει τὴν εὐτυχία αὐτὴ μὲ τὴ μονάκριβη κόρη του.

Ἔκανε καθετὶ γιὰ νὰ τὴ διασκεδάση. Ἔδινε γιορτὲς, ἄλλαζε συχνὰ γελωτοποιοὺς γιὰ νὰ βρῆ τὸν καλύτερο, διάβαζε μαζί της ἀστεῖα βιβλία καὶ διαλεχτὲς κωμωδίες. Τοῦ κάκου. Ἦταν γλυκειά, ἦταν ὄμορφη, ἦταν καλὴ μὰ ποτέ — ὄχι, ποτέ — δὲ γελοῦσε...

Μιὰ μέρα, λοιπόν, φώναξε τὸ σύμβουλο τῆς αὐλῆς:

— Πρέπει νὰ βρῇς κάτι νὰ κάνουμε τὴ βασιλοπούλα νὰ γελάση.

Κι' ὁ σύμβουλος πῆγε καὶ τὦπε στὸ γιό του. Ἀργύρη τὸν ἔλεγαν κι' ἄλλο ὄνειρο δὲν εἶχε, παρὰ νὰ γίνη μιὰ μέρα γαμπρὸς τοῦ βασιλιᾶ, ὄχι τόσο γιατὶ ἀγαποῦσε τὴν Ἀγέλαστη, ἀλλὰ γιὰ νὰ πάρη τὸ θρόνο.

— Ἄστο σὲ μένα, πατέρα, αὐτὸ τὸ ζήτημα, εἶπε. Πήγαινε μόνο καὶ πὲς στὸ βασιλιὰ νὰ βγάλη τὸν κήρυκά του νὰ πῆ στὸ λαό: «Ὅποιος κάνη τὴν κόρη μου νὰ γελάση, τὴν παίρνει γυναίκα του».

Πῆγε ὁ σύμβουλος κι' ἔκανε τὴν πρότασή του στὸ βασιλιά...

— Τί λές, παιδί μου; ρώτησε ἐκεῖνος τὴν κόρη του. Κι' ἡ Ἀγέλαστη ποὺ ἦταν ὑπάκουη καὶ καλὴ κόρη, ἀπάντησε ἔτσι:

— Ὅπως θέλεις ἐσύ, πατέρα. Δὲ θὰ γελάσω νομίζω, ἀφοῦ δὲν ἔχω ὄρεξη νὰ παντρευτῶ ἀπὸ τώρα. Μὰ κάνε ὅπως σ' ἀρέσει...

Ὁ βασιλιὰς ἔδωσε τότε στὸν κήρυκα τὴ διαταγὴ ποὺ ζητοῦσε ὁ σύμβουλός του. «Νἄρθοῦν αὔριο τὸ μεσημέρι στὸ παλάτι ὅσοι ξέρουν ἀστεῖα αἰνίγματα κι' ὄμορφες κωμικὲς ἱστορίες. Κι' ὅποιος κάνει τὴν κόρη του νὰ γελάση, τὴν παίρνει γυναίκα του».

Πρὶν ἀκόμη σημάνουν δώδεκα, ἡ μεγάλη βασιλικὴ αἴθουσα εἶχε γεμίσει ἀπὸ γαμπρούς. Ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς πρῶτος καὶ καλύτερος ὁ Ἀργύρης κι' ἕνας ξένος πολὺ συμπαθητικὸς ποὺ τὸν ἔλεγαν Καλόκαρδο.

Οἱ νέοι προχώρησαν ἕνας-ἕνας μὲ τὴ σειρά του κι' εἶπαν τ' ἀστεῖο τους. Ἡ Ἀγέλαστη ἄκουγε μ' εὐγένεια ὅλους, καθισμένη σ' ἕνα ὁλόχρυσο θρόνο, δίπλα στὸν πατέρα της.

Ἕνας-ἕνας ἔλεγε ὅ,τι εἶχε νὰ πῆ κι' ἔφευγε ἀπελπισμένος. Ἡ βασιλοπούλα ἔμενε σοβαρὴ κι' ἀγέλαστη πάντα. Τελευταῖοι ἔμεναν ὁ Ἀργύρης κι' ὁ ξένος. Ἡ βασιλοπούλα τοὺς κοίταξε καὶ τοὺς δυό.

— Θεέ μου, ἂν εἶνε κάποιος νὰ μὲ κάνη νὰ γελάσω, εἶπε μέσα της, ἂς μὴν εἶνε ὁ ἀντιπαθητικὸς Ἀργύρης, ὁ γιὸς τοῦ συμβούλου μας.

Ὁ Ἀργύρης προχώρησε μὲ θάρρος.

— Θὰ παρουσιάσω στὴν Ὑψηλότητά σας, εἶπε κοιτάζοντας τὴ βασιλοπούλα, μιὰ σκηνὴ τόσο κωμική, ποὖναι ἀδύνατο νὰ κρατήσετε τὰ γέλια. Πρὶν ἀρχίσω ὅμως, θὰ παρακαλέσω τὸν ξένο ποὺ βρίσκεται δίπλα μου νὰ μ' ἀφήση ἐλεύθερο ὅλο τὸ χῶρο καὶ νὰ πάη γιὰ λίγο κοντὰ στὸ παράθυρο.

Κι' ἔδειξε μὲ τὸ χέρι του τὴ διεύθυνση στὸν Καλόκαρδο, κάνοντας μιὰ βαθειὰ ὑπόκλιση.

— Εὐχαρίστως, εἶπε ὁ Καλόκαρδος κι' ὑποκλίθηκε μὲ τὴν ἴδια εὐγένεια.

Μὰ καθὼς πήγαινε κατὰ τὸ παράθυρο, πάτησε κάτι γλιστερό, ταλαντεύθηκε ἐδῶ κι' ἐκεῖ, τίναξε πολὺ κωμικὰ στὸν ἀγέρα τὰ πόδια του καὶ τὰ χέρια του κι' ἔπεσε φαρδὺς πλατὺς κάτω.

— Ἆ! φώναξε ἡ Ἀγέλαστη Α-χα-χα! Α-χα-χα! Α-χα-χα-χα! Ἀσταμάτητο ἦρθε τὸ γέλιο, λὲς καὶ πατοῦσες ἕνα κουμπὶ σὲ μιὰ κουρντισμένη κούκλα. Α-χα-χα! Α-χα-χα!

Ὁ πατέρας δὲν πίστευε τ' αὐτιά του. Γελοῦσε, ναί, ἦταν ἀλήθεια, γελοῦσε ἡ ἀγαπημένη του κόρη. Τὸ κρυσταλλένιο της γέλιο, γέμιζε εὐτυχία τὴ γέρικη πικραμένη καρδιά του. Γελοῦσε, γελοῦσε γέρνοντας πίσω τ' ὡραῖο της πρόσωπο κι' ἦταν τὸ γέλιο της πιὸ γλυκὸ κι' ἀπ' τὸ φλίφλισμα τῆς πηγῆς κι' ἀπ' τὶς τρίλλιες ποὺ ἀφήνει στὰ δάση τ' ἀηδόνι.

Γελοῦσε κι' ὁ βασιλιάς, κι' ὁ σύμβουλος, κι' ὁ Ἀργύρης, κι' ὅλοι οἱ αὐλικοὶ καὶ τὰ παλληκάρια. Μόνο ὁ Καλόκαρδος, ποὖχε σηκωθῆ πιά, δὲ γελοῦσε καθόλου. Κοίταξε μ' ἕνα παράπονο τὴν κοπέλλα καὶ στάθηκε ἀμίλητος.

—Μὲ συγχωρεῖτε, μὲ συγχωρεῖτε, ἔκανε ἐκείνη πάντα γελώντας. Μὰ δὲν τὸ θέλω. Δὲν ξέρω πῶς μοὖρθε... Ἦταν ἀστεῖο ἀλήθεια! Χα-χα-χα! Χι-χι-χι!

Καὶ ξανάρχισε πάλι τὸ νεροφλίφλισμα τῆς πηγῆς καὶ τ' ἀηδόνι στὸ δάσος...

Ὅταν κατασίγασε λίγο ἐκεῖνο τὸ κῦμα τῆς ἀναπάντεχης εὐθυμίας, ὁ σύμβουλος ὑποκλίθηκε μπρὸς στὸ βασιλιά.

— Ζητῶ τὸ βραβεῖο γιὰ τὸν Ἀργύρη τὸ γιό μου, εἶπε.

— Γιὰ τὸν Ἀργύρη τὸ γιό σας; ἔκανε ἡ κόρη κατάπληκτη.

— Τί θέλεις νὰ πῇς; ρώτησε κι' ὁ βασιλιὰς ἀπορημένος μὲ τὴ σειρά του. Δὲν ἦταν τυχαῖο τὸ πέσιμο;

— Ὄχι, Μεγαλειότατε, εἶπε καυχησιάρικα ὁ Ἀργύρης. Ἐγὼ εἶχα βάλει σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος μιὰ γλύστρα ἀπὸ βούτυρο γιὰ νὰ πέση κάποιος ποὺ θἄστελνα κατὰ κεῖ.

Ἡ βασιλοπούλα κοίταξε τὸν Καλόκαρδο σὰ νὰ ζητοῦσε βοήθεια.

— Θὰ παρακαλέσω τὴν Ὑψηότητά σας, εἶπε τότε ἐκεῖνος, νὰ μᾶς πῆ γιὰ ποιὸ λόγο τῆς ἦρθαν τὰ γέλια. Τί βρῆκε ἀστεῖο;

Ἡ βασιλοπούλα τοῦ χαμογέλασε εὐχαριστημένη.

— Ἂν εἶχα γελάσει, ἀπάντησε, γιατὶ ἕνας ἄνθρωπος ἔπεφτε μπροστά μου, θἄμουν ἀνόητη, κι' αὐτὸς ποὺ προκάλεσε τὸ πέσιμο ἕνας ταπεινὸς ἐγωϊστής. Μὰ ὄχι, ὄχι, ἐγὼ δὲ γέλασα γιὰ τὸ πέσιμο. Γέλασα μὲ τὴ χάρη ποὺ ἔπεσε ὁ ξένος... Πόσο κωμικὰ ταλαντεύθηκε γιὰ νὰ κρατηθῆ! Τί χαριτωμένα τίναξε πίσω τὰ πόδια του καὶ τὰ χέρια του σὰ φτερά. Τί ἀστεῖο ποὺ ἦταν ἀλήθεια!

Καὶ ξανάρχισε νὰ γελᾷ μὲ καινούργιο κέφι.

— Μὰ τότε, γαμπρός μου εἶνε ὁ Καλόκαρδος, εἶπε ὁ βασιλιὰς κι' ὅλοι χειροκρότησαν τὸ ὡραῖο κι' εὐγενικὸ παλληκάρι...

Εἶχαν περάσει σαράντα μέρες κι' αὔριο πιὰ θὰ γιόρταζαν στὸ παλάτι τοὺς γάμους. Κατὰ τὸ σούρουπο ὁ λαὸς πῆγε στὸ λιμάνι γιὰ νὰ δεχτῆ τὸν Καλόκαρδο καὶ τοὺς συμπεθέρους ποὺ θἄρχονταν ἀπ' τὰ ξένα. Ὁ νέος ταξίδεψε ἐπίτηδες γιὰ νὰ πάη νὰ φέρη ἀπ' τὴν πατρίδα του τοὺς γονεῖς του.

Ἄξαφνα γύρισε τὸ καράβι χωρὶς τὸν Καλόκαρδο κι' εἶπαν οἱ ναῦτες πὼς ὁ γαμπρὸς, ποὖταν ὑπνοβάτης, σηκώθηκε κάποια νύχτα, πρὶν φτάσουν στὸν τόπο του καί, καθὼς περπατοῦσε στὴ γέφυρα κοιμισμένος, ἔπεσε μέσα στὸ πέλαγος τ' ἀγριεμένο καὶ πνίγηκε δίχως νὰ προλάβουν νὰ τὸν σώσουν.

Ἀπαρηγόρητος ἦταν ὁ βασιλιὰς ποὖχε συμπαθήσει πολὺ τὸν νέο. Ὅσο γιὰ τὴν κόρη του, ἡ καρδιά της κλείστηκε πάλι καὶ τὰ χείλη της ξέμαθαν τὸ γέλιο.

Αὐτὰ ποὺ εἶπαν οἱ ναῦτες ἦταν ἀλήθεια. Ὁ Καλόκαρδος εἶχε πέσει στὴ θάλασσα, μὰ ὄχι γιατὶ ἦταν ὑπνοβάτης, παρὰ γιατὶ κάποιος τὸν ἔσπρωξε ἀπὸ πίσω μιὰ νύχτα ποὺ περπατοῦσε στὴ γέφυρα καὶ σκεφτόταν τὴν βασιλοπούλα. Ὁ Καλόκαρδος ὅμως δὲν εἶχε πνιγῆ, ὅπως νόμιζαν στὸ καράβι. Ὅταν ἔνοιωσε πὼς τὸν ἔρριξαν ὕπουλα, ἔκανε βουτιὰ καὶ κρατήθηκε κάτω ἀπὸ τὴ θάλασσα, ὥσπου μάκρυνε ἀρκετὰ τὸ πλοῖο. Ὕστερα ἀνέβηκε πάλι στὴν ἐπιφάνεια κι' ἄρχισε νὰ κολυμπᾷ μ' ὅλη του τὴ δύναμη. Βρῆκε τέλος ἕνα σανίδι, τ' ἀγκάλιασε κι' ἄφησε τὸ ρεῦμα νὰ τὸν πηγαίνη.

Ἦταν νύχτα ὅταν τὸ κῦμα τὸν ἔρριξε κατατσακισμένο σ' ἕνα νησάκι. Παράτησε τὸ σανίδι κι' ἔγειρε πάνω στὴν ἄμμο κι' ἀποκοιμήθηκε.

Ὅταν ξημέρωσε εἶδε πὼς τὸ νησὶ εἶχε ἕνα μονάχα σπίτι στὴ μέση, πελώριο σὰν βουνό. Ἄξαφνα ἄνοιξε ἡ πόρτα κι' ἀκούστηκε ἕνας ἄγριος ἦχος ποὺ τράνταξε τὸ νησί. Ἕνας γίγας φάνηκε στὸ κατώφλι. Θεέ μου, τί πανύψηλος, τί χοντρὸς ποὺ ἦταν! Οὔτε στὸ γόνατο δὲ θὰ τοὔφτανε ὁ Καλόκαρδος. Καθὼς προχωροῦσε φταρνίστηκε κι' ὁ φτωχὸς ναυαγὸς θάρρεψε πὼς χάλασε ἡ πλάση. Πέρασε ἀπὸ πανύψηλα δέντρα ποὺ δὲν τοὔφταναν οὔτε στὴ μέση, τίναξε ζωηρὰ τὰ πυκνὰ σύννεφα ποὺ τοὔκρυβαν τὸ κεφάλι καὶ σκύβοντας λίγο, ρώτησε τὸ νέο ποὺ τἆχε χάσει:

— Τί κάνεις ἐδῶ, μικρούλη μου;

Ὁ Καλόκαρδος διηγήθηκε τότε στὸ γίγαντα ὅ,τι ἤξερε κι' αὐτὸς ὁ καημένος. Πὼς κάποιος τὸν ἔσπρωξε καὶ πὼς ἔπεσε στὴ θάλασσα.

— Ἄκουσε, μικρό μου, τοῦ εἶπε ὁ γίγαντας ποὺ τὸν ἔπαιρνε ἴσως γιὰ παιδί. Ἐγὼ ξέρω πολὺ περισσότερα. Κάποιος εἶχε πληρώσει τοὺς ναῦτες σου νὰ σὲ πνίξουν. Κι' αὐτὸς ὁ κάποιος εἶνε ὁ Ἀργύρης. Ἀπόψε γίνονται οἱ γάμοι του μὲ τὴν κόρη τοῦ βασιλιᾶ. Ὅ,τι ἤθελε νὰ κερδίση, τὸ πέτυχε μὲ τὴν πονηριά. Μὰ μὴ νοιάζεσαι καθόλου. Ἂν θὲς νὰ προφτάσης τὸ γάμο, ἐγὼ θὰ σὲ βάλω στοὺς ὤμους μου καὶ θὰ πᾶμε σὲ λίγες ὧρες νὰ δώσουμε μιὰ κλωτσιὰ στὸ γαμπρό... Ἔλα καβάλα, μικρό μου...

Δὲν πρόλαβε νὰ συλλογιστῆ ὁ Καλόκαρ-

δος κι' ἕνα χέρι πελώριο σὰν τανάλια τὸν ἅρπαξε ἀπὸ τὴ μέση. 'Αμέσως βρέθηκε καθισμένος στὴν πλάτη τοῦ γίγαντα μὲ τὰ πόδια μπροστὰ γύρω ἀπ' τὸ λαιμό του. Πιάστηκε ἀπ' τὰ μαλλιά του, ποὺ ἦταν πυκνὰ σὰ δάσος κι' ἔκλεισε τὰ μάτια του νὰ μὴ βλέπη τὴ θάλασσα καὶ τρομάζη.

'Ο γίγαντας, ποῦταν ἕνα στοιχειὸ τοῦ πελάγου, ἄρχιζε νὰ σκίζη τὸ κῦμα μὲ τὰ πελώρια χέρια του. Προχωροῦσε τόσο γρήγορα, ποὺ ἕνας ἀγέρας σηκώθηκε ἀπ' τὴν ὁρμή του καὶ πῆγε μακρυὰ τὸ καπέλλο τοῦ νέου...

— Στάσου μιὰ στιγμή, φώναξε τότε ὁ Καλόκαρδος, τὸ καπέλλο μου ἔπεσε στὴ θάλασσα.

— Τώρα πιὰ καπέλλο! ἀπάντησε ὁ γίγαντας. Ὥσπου νὰ τὸ πῆς, φύγαμε μακρυὰ πεντακόσια μίλια.

Κι' ἐξακολουθοῦσε νὰ τρέχη μὲ δρασκελιές. Τὸ νερὸ τοὔφτανε ὥς τὶς μασχάλες, γιατὶ ἦταν τώρα στὴ μέση τοῦ πόντου. Καθὼς προχωροῦσε, ἡ θάλασσα τοὔφτανε ὥς τὴν κοιλιὰ κι' ὁλοένα κατέβαινε. Ἄξαφνα ἔδωκε μιὰ καὶ βρέθηκε ἔξω στὴν ἀκτή. Τίναξε τὸ κορμί του πίσω κι' ὁ Καλόκαρδος κύλησε ἀπὸ τὴν πλάτη στὴ μέση κι' ἀπὸ τὴ μέση στὶς φτέρνες τοῦ Γίγαντα. Τέλος κάθισε ἀνακούρκουδα πάνω στὴν ἄμμο.

— Φτάσαμε, μικρούλη, τοῦ εἶπε. Πάρε τὸ δρόμο γιὰ τὸ παλάτι καὶ τρέχα γρήγορα ἂν θὲς νὰ προλάβης τὸ γάμο, νὰ πάρης τὴ θέση τοῦ γαμπροῦ. Μὰ πρόσεξε. Ἂν τολμήσης ποτέ σου νὰ καυχηθῆς πὼς καβάλησες στοὺς ὤμους μου, χάθηκες! Ἀλλοίμονό σου ἂν ἀνοίξης τὸ στόμα σου καὶ πῆς τέτοιο λόγο. Ὅσες χιλιάδες μίλια κι' ἂν μᾶς χωρίζουν, θὰ βρεθῶ ἀμέσως μπροστά σου νὰ σοῦ ζητήσω λογαριασμό.

'Ο Καλόκαρδος εὐχαρίστησε τὸ γίγαντα ποὺ τὸν ἔφερε μέσα ἀπὸ τὶς θάλασσες καὶ τοῦ ἔδωκε τὴν ὑπόσχεση πὼς ποτὲ δὲ θὰ καυχηθῆ τέτοιο πράμα. Ὕστερα χαιρέτησε τὸ μεγάλο του εὐεργέτη καὶ πῆρε τὸ δρόμο γιὰ τὸ παλάτι.

'Απὸ μακρυὰ ἄκουσε τὶς μουσικὲς ποὔπαιζαν τὰ τραγούδια τοῦ γάμου... Μέσα στὸ παλάτι ἑτοιμαζόταν ἡ νύφη κι' ὁ γαμπρὸς τὴν περίμενε μὲ τοὺς φίλους του τραγουδώντας... Χώθηκε στὴ συντροφιά τους καὶ μπῆκε στὴν ἐκκλησιά. Ὅταν ἦρθε ἡ ὥρα, πῆγε καὶ στάθηκε δίπλα στὴν 'Αγέλαστη. 'Η βασιλοπούλα τὸν εἶδε κι' ἄστραψαν τὰ μάτια της. Εἶδε κι' ὁ βασιλιὰς τὸ χαμόγελο πάλι στὰ χείλη τῆς κόρης του καὶ κατάλαβε ποιὸς στεκόταν κοντά της. Κανένας δὲν ἔφερε ἀντίρρηση, ὅταν ὁ παπᾶς ποὺ τοὺς εἶδε εὐτυχισμένους, τοὺς ἔβαλε στὸ κεφάλι τὰ στέφανα. 'Ο κακὸς σύμβουλος μὲ τὸ γιό του, ποὺ ἤξεραν τί τοὺς περίμενε, τὄσκασαν μὲ τρόπο.

Τρεῖς μέρες καὶ τρεῖς νύχτες βάστηξε τὸ γλέντι στὸ παλάτι τοῦ βασιλιᾶ. Μέσα στὸ κέφι του κάθε καλεσμένος ἔκανε ἀστεῖα καὶ παινευόταν γιὰ τὴ ζωή του. Ἄλλος γιὰ τὴν ὀμπρέλλα τὰ πλούτη του, ἄλλος γιὰ τὴ δύναμη κι' ἄλλος γιὰ τὸ του, ἄλλος γιὰ τὴ δύναμη κι' ἄλλος γιὰ τὸ πνεῦμα του... Τὸ κρασὶ ἦταν ἄφθονο, μυρωδάτο καὶ δυνατὸ καὶ χτυποῦσε εὔκολα στὸ κεφάλι... Ἔπιναν στὴν ὑγεία τοῦ γαμπροῦ καὶ τῆς νύφης κι' ὁ Καλόκαρδος ἔπινε κάθε φορὰ γιὰ ν' ἀνταποδώση τὴν πρόποση. Ἔτσι μέθυσε κι' αὐτὸς στὸ τέλος καὶ ξέχασε τὴν ὑπόσχεσή του.

— Σᾶς ἄκουσα πρὶν ποὺ παινιόσαστε, εἶπε, ἄλλος γιὰ τὰ πλούτη του, ἄλλος γιὰ τὴν ὀμορφιά του κι' ἄλλος γιὰ τὸ ἔξυπνο μυαλό του. Εἶναι ὅμως κανένας ἀνάμεσά σας ποὺ νὰ καβάλησε ἕνα γίγαντα γιὰ νὰ πάη στὸ γάμο του;

Δὲν εἶχε τελειώσει τὴ φράση του ὁ μεθυσμένος γαμπρὸς κι' ἔγινε ἄξαφνα φοβερὸς σεισμὸς καὶ βοὴ κι' ἀντάρα. τὸ παλάτι σάλεψε συθέμελα ἀπ' τὰ βροντερὰ βήματα τοῦ γίγαντα ποὺχε μπῆ στὴν αὐλή. Τέλος εἶδαν ἀπ' ὁ παράθυρο τὸ πελώριο κεφάλι του ποὔσκυβε στὴν αἴθουσα μ' ἄγρια ὄψη.

— 'Ανόητο παιδαρέλι, εἶπε στὸ γαμπρό, θὰ μοῦ τὸ πληρώσης. Σὲ εἶχα εἰδοποιήσει τί σὲ περίμενε ἂν καυχιόσουν γι' αὐτὸ τὸ ταξίδι.

'Ο Καλόκαρδος, ποὺ ξεμέθυσε ἀμέσως ἀπ' τὴν τρομάρα, εἶπε τότε σεμνά:

— Συγχώρα με, δὲν ἤμουν ἐγὼ ποὺ παινεύτηκα παρὰ τὸ πιοτὸ ποὺ μιλοῦσε στὰ χείλη μου.

— Τί λογῆς εἶνε αὐτὸ τὸ πιοτὸ ποὺ μπορεῖ καὶ καυχιέται; ρώτησε ὁ γίγαντας.

— Δοκίμασε, γίγαντά μου, εἶπε ὁ Καλόκαρδος, καὶ θὰ δῆς πὼς δὲ λέω ψέματα... Κάνει ὅ,τι θέλει τὸν ἄνθρωπο, τὸ καταραμένο.

'Ο γίγαντας, ποὺ ἦταν περίεργος, ἅρπαξε τὴν κανάτα ποὺ τ' ἅπλωσε ὁ νέος καὶ τὴν κατέβασε μὲ μιᾶς. Ζήτησε κι' ἄλλο κι' ἄδειασε ἕνα βαρέλι ὁλόκληρο, ὥσπου νὰ πῆς τρία. Σὲ λίγο ἄρχισε νὰ γελᾶ καὶ νὰ λέη ἕνα σωρὸ καυχησιές. Ἤθελε σώνει καὶ καλὰ νὰ σηκώση μὲ τὄνα του δάχτυλο τὸ τραπέζι μὲ τὰ σερβίτια καὶ τὰ ποτήρια γιὰ νὰ τοὺς δείξη τὴ δύναμή του. Φυσικά, καθὼς τρέκλισε, τἄκαμε ὅλα κομμάτια... Ἔσπασε καθρέφτες, βαρέλια, πορτοπαράθυρα κι' ὕστερα βγῆκε στὸ δρόμο καὶ γκρέμιζε ὅ,τι ἔβρισκε μπροστά του. Σπίτια ἔπεσαν ἐρείπια, δέντρα ξερριζώθηκαν, ρήξαξαν τὰ πάντα. Στὸ τέλος ξαπλώθηκε πάνω στὰ συντρίμμια καὶ κοιμήθηκε τρία μερόνυχτα.

Ὅταν ἄνοιξε τὰ μάτια του, βρῆκε δίπλα του τὸν Καλόκαρδο.

— Κοίτα γύρω σου ,τοὖπε, νὰ δῆς τί ζημιὲς ἔχεις κάμει.

— Τί λές, εἶπε ὁ γίγαντας, τότε τὸ καταραμένο αὐτὸ πιοτὸ εἶνε πιὸ δυνατὸ ἀπὸ μένα. Σὲ συγχωρῶ, λοιπὸν, ποὺ καυχήθηκες, μόνο πρόσεξε νὰ μὴν πίνης πιὰ παραπάνω ἀπ' ὅ,τι πρέπει. Καλύτερα μάλιστα νὰ σοῦ λείπη ὅλως διόλου, ἂν θὲς νἄχης σωστὰ τὰ μυαλά σου.

Ὕστερα, στρίβοντας τὰ πελώρια μουστάκια του, ἔφυγε μέσα ἀπὸ τὴ θάλασσα.

'Ο Καλόκαρδος κι' ἡ 'Αγέλαστη ἔζησαν πιὰ τρισευτυχισμένοι, γελώντας μὲ τὸ παραμικρὸ σ' ὅλη τὴ ζωή τους. Γιατὶ ἡ χαρὰ ἦταν μέσ' στὴν καλή τους καρδιὰ κι' ἀπὸ κεῖ ξεχυνόταν σ' ὁλόδροσο γέλιο.

Ὅσο γιὰ τὸ σύμβουλο καὶ τὸ γιό του, κανένας δὲν ἄκουσε τί ἀπόγιναν. Καὶ νὰ σᾶς πῶ, ὥρα τους καλή. Δὲν ἀξίζανε δὰ καὶ μεγάλα πράματα.

ΚΛΕΙΩ ΝΟΤΑΡΑ

*

ΟΙ ΕΠΤΑ ΣΟΦΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Οἱ ἑπτὰ σοφοὶ τῆς 'Ελλάδας ποὺ ἔζησαν τὸν 7ο αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ ἦταν:

Σόλων ὁ 'Αθηναῖος, Πιττακὸς ὁ Μυτιληναῖος, Κλεόβουλος ὁ Ρόδιος, Περίανδρος ὁ ὁ Κορίνθιος, Χείλων ὁ Λεκεδαιμόνιος, Θαλῆς ὁ Μιλήσιος καὶ Βίας ὁ Πριηνεύς.

'Ο Καλόκαρδος ταξίδευε καθισμένος στὸν ὦμο τοῦ Γίγαντα...

Τὸ χωριό μας

Τ' ἄσπρα σπιτάκια του ἕνα-ἕνα
σκόρπια, ἀσυντρόφευτα κι' ἀνάρια
στὴ θάλασσα ἀντικρὺ ἁπλωμένα
σὰ μονοκόμματα λιθάρια.

Τ' ἄσπρα σπιτάκια του κρυμμένα
μένα σὲ πράσινα κλωνάρια,
ἡλιόφωτα, χαριτωμένα,
μικρά, ἀσβεστόχριστα, καθάρια.

Πρώτη φορὰ ὅποιος τὰ θωρεῖ
γλυκειὰ ἀνοιξιάτικην ἡμέρα,
ἀπ' τοῦ βουνοῦ τὴ ράχη πέρα,

ἥμερα ἀρνάκια τὰ θαρρεῖ,
ποὺ βόσκουνε, σκόρπιο κοπάδι,
σὲ χλωροπράσινο λιβάδι.

Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ

Οἱ δεκατρεῖς δήμαρχοι

Κάποτε ὁ Βασιλιᾶς ὁ Γεώργιος πῆγε στὸ Γαλαξεῖδι καὶ ὁ Δήμαρχος μὲ τὸ δημοτικὸ συμβούλιο ἔτρεξαν στὴν πλατεῖα τοῦ χωριοῦ νὰ τὸν καλωσορίσουν.

'Ο Λουκᾶς Καραλίβανος, ὁ δήμαρχος, ἐπειδὴ οἱ σύμβουλοι ἦταν ἀγράμματοι κι' ἁπλοϊκοὶ καὶ γιὰ νὰ τοὺς γλυτώση ἀπὸ καμμιὰ γκάφα τοὺς συμβούλεψε νὰ κάνουν στὸ Βασιλιᾶ ὅ,τι θὰ ἔκανε καὶ ἐκεῖνος:

Πραγματικὰ ὁ Δήμαρχος παρουσιάστηκε μπροστὰ στὸ Βασιλιά, ἔκανε μιὰ βαθειὰ ὑπόκλιση καὶ εἶπε μὲ ἐπίσημο ὕφος:

— Λουκᾶς Καραλίβανος, Δήμαρχος Γαλαξειδίου.

'Αμέσως κατόπιν ὁ πρῶτος δημοτικὸς σύμβουλος κάνει κι' αὐτὸς μιὰ παρόμοια ὑπόκλιση καὶ ἐπανέλαβε:

— Λουκᾶς Καραλίβανος, δήμαρχος Γαλαξειδίου.

Ἔτσι καὶ οἱ 12 δημοτικοὶ σύμβουλοι ἔκαναν ἀπὸ μιὰ ὑπόκλιση μπροστὰ στὸ Βασιλιὰ κι' ἐπανέλαβαν τὰ ἴδια λόγια:

— Λουκᾶς Καραλίβανος, δήμαρχος Γαλαξειδίου.

'Ο Βασιλιᾶς Γεώργιος ποὺ κατάλαβε τί εἶχε συμβεῖ μὲ κόπο συγκρατοῦσε τὰ γέλια του. Καὶ τὰν τελείωσαν ὅλοι τοὺς εἶπε:

— Χαίρω πολὺ κύριοι ποὺ ὁ δῆμος σας ἔχει δέκα τρεῖς Δημάρχους μὲ.. τὸ ἴδιο ὄνομα!

'Ο διαγωνισμός μας

Τὶς τελευταῖες ἐκθέσεις τοῦ διαγωνισμοῦ μας ποὺ λάβαμε, ἔστειλαν οἱ φίλοι μας:

'Αλέξανδρος Θεολογίδης (Περισσὸς), 'Αλέξανδρος Πασχ. Χερχελιτζάκης (Σισμανόγλειον), 'Αντώνιος Παν. Κωνσταντόπουλος (Κρέσταινα), Νικ. Τριανταφυλλόπουλος (Χαλκίδα), Γεώργιος Μπούτσης ('Αμύνταιον), Παναγιώτης Στυλ. Μπούρας, Σταῦρος Θ. Κομίδης, Βασίλειος Κωνστ. Σκορδιᾶς (Καλάμαι), Κορνηλία Χρ. Κυρούλη (Κομοτινή), Ἄγγελος Βασ. Περιστερόπουλος (Κρέσταινα 'Ολυμπίας), Δημήτριος 'Ανδρέου Καστρίτης (Σχολαὶ Πύργου Βασιλίσσης), 'Αθανάσιος Γρ. Κουλούρης (Λευκίμμη Κερκύρας) καὶ Κωνστ. Χαραλ. 'Αμούργης ('Αργοστόλιον).

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ὁ Θάνος κι' ὁ ξενητεμένος Ἑλληνισμός...

— Κὺρ Τέλη, τὰ συχαρήκια μου! εἶπε ὁ κὺρ Κώστας, ὁ γραμματοκομιστής, ὅταν χτύπησε καὶ τοῦ ἄνοιξαν τὴν πόρτα. Ἔχετε γράμμα ἀπὸ τὸ γιό σας στὴν Ἀμερική... Ὅλη ἡ οἰκογένεια ἦταν μέσα, γιατὶ ἦταν μεσημέρι, λίγο πρὶν καθήσουν στὸ τραπέζι.

— Ἐσὺ εἶσαι, κὺρ Κώστα; εἶπε ὁ παπποὺς. Πέρασε μέσα νὰ πιῇς ἕνα κρασί.

— Εὐχαρίστως, κὺρ Τέλη! εἶπε ὁ καλὸς γραμματοκομιστής. Καὶ σᾶς εὐχαριστῶ πολύ. Νὰ καὶ τὸ γράμμα μὲ τὰ ξένα γραμματόσημα καὶ τὴ σφραγίδα τῆς Ἀμέρικας! Ἅμα εἶδα τὸ γράψιμο, εἶπα μὲ τὸ νοῦ μου: «Ὁ κὺρ Νώντας γράφει πάλι στὸν πατέρα του, ἀπὸ τὴν Ἀμερική. Πρέπει νὰ βιαστῶ νὰ τοῦ πάω τὸ γράμμα!»

— Εὐχαριστῶ, κὺρ Κώστα! Ὅταν σὲ βλέπω νὰ ξεπροβάλης στὴν ἀνηφόρα, πάντα εἶναι γιὰ καλό. Νέα κακὰ ποτὲ δὲ μοῦ ἔχεις φέρει!

Στὸ μεταξὺ ἡ μητέρα τοῦ Θάνου εἶχε γεμίσει ἕνα ποτήρι κρασί καὶ τόδωσε τοῦ γραμματοκομιστή.

— Εἰς ὑγείαν! εἶπε ὁ κὺρ Κώστας, φέρνοντας τὸ ποτήρι στὰ χείλη. Καλῶς τὸ δεχτήκατε τὸ γράμμα. Μὲ τὸ καλὸ νὰ γυρίση ὁ λεβέντης σας καὶ νὰ τὸν καλοδεχτῆτε καὶ τὸν ἴδιον!

— Εὐχαριστοῦμε, κὺρ Κώστα, κι' ὅ,τι ἐπιθυμεῖς!

Ὅταν ἤπιε τὸ κρασί του ὁ κὺρ Κώστας, ἔρριξε πίσω τὸ κασκέτο του στὸ κεφάλι κι' ἀφοῦ χαιρέτησε, εἶπε:

— Αἴ, ὥρα πιὰ νὰ τοῦ δίνω. Ἔχω ἕνα σωρὸ γράμματα σήμερα νὰ δώσω. Ἄλλα καλά, σὰν αὐτὸ ποὺ ἔφερα στὴν ἀφεντιά σας, κι' ἄλλα ποὺ θὰ δώσουν λύπηση καὶ πίκρα... Νὰ μποροῦσα νὰ τ' ἄλλαζα αὐτά, κὺρ Τέλη μου! Ἀλλά, βλέπεις, ὁ γραμματοκομιστὴς δὲ μπορεῖ νὰ κάνη τίποτε. Μὰ κακὸ γράμμα, μὰ ψυχρό, πρέπει να τὸ πάω. Κι' ὅπως τοὺς γνωρίζω ὅλους τοὺς χωριανούς, μοῦ καίγεται ἡ καρδιά, ὅταν εἶναι νὰ τοὺς πάω κακὸ μαντάτο!

— Καὶ τὶ φταῖς ἐσύ, κὺρ Κώστα μου; εἶπε ὁ πατέρας τοῦ Θάνου. Μέσα στὴν τσάντα του κουβαλᾶς χαρὰ καὶ λύπη, ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ κάνη ὑπομονή...

— Σωστὰ τὰ λές, κὺρ Νίκο μου, εἶπε ὁ ἀγαθὸς γραμματοκομιστής. Ἂς εἶναι! Ἐγὼ χαίρομαι ὅταν φέρνω γράμματα σὰν τὸ σημερινὸ ποὺ σᾶς ἔχω φέρει.

Τὸ βῆμα τοῦ γραμματοκομιστὴ ἀντηχοῦσε ἀκόμη στὸ πλακόστρωτο ποὺ ὁ παπποὺς κάθησε κι' ἄνοιξε τὸ γράμμα, μὲ προσοχή, νὰ μὴ χαλάση τὸν φάκελλο καὶ νὰ μὴν σκίση τὰ γραμματόσημα.

Ὅλη ἡ οἰκογένεια εἶχε μαζευτῆ γύρω ἀπὸ τὸν παποῦ... Ἡ γιαγιά, ὁ πατέρας, ἡ μητέρα, ὁ Θάνος καὶ τὰ μικρότερα ἀδερφάκια του, ὅλοι κοιτάζοντας στὰ χείλη τὸν παποῦ, ὅλοι περιμένοντας μὲ προσοχὴ μεγάλη, ν' ἀκούσουν τὶ ἔγραφε ἀπὸ τὰ ξένα ὁ θεῖος Νώντας, ὁ μικρότερος ἀδερφὸς τοῦ πατέρα, ποὺ ἦταν κάπου εἴκοσι χρόνια στὴν Ἀμερική.

Ὁ παπποὺς ξεδίπλωσε τὸ γράμμα κι' ἄρχισε νὰ διαβάζη ἀργὰ καὶ καθαρά.

Ἦταν ἕνας λεβεντόγερος ὁ παπποὺς, ποὺ δὲν ἔδειχνε εὔκολα τὴν συγκίνησή του... Ὅταν ὅμως διάβαζε γράμμα ἀπὸ τὸν ξενητεμένο μικρότερο γιό του, τὰ μάτια του βούρκωναν κι' ἡ φωνή του ἄρχιζε νὰ τρέμη...

«Ἀγαπητοί μου γονεῖς» ἄρχιζε τὸ γράμμα. «Δόξα σοι ὁ Θεὸς εἶμαι καλὰ ἀπὸ ὑγειὰ κι' αὐτὸ εὔχομαι καὶ διὰ σᾶς. Τοῦτον τὸν τελευταῖο καιρό, σᾶς συλλογίζομαι πολύ, διότι εἶναι ἡ ἐποχὴ τοῦ θερίσματος κι' ἔπειτα ἡ ἐποχὴ τοῦ τρύγου καὶ θἄχετε πολλὲς δουλειές. Μάθετε, ἀγαπητοί μου γονεῖς ὅτι στιγμὴ δὲν φεύγετε ἀπὸ τὸ μυαλό μου, οὔτε σεῖς, οὔτε οἱ ἀδελφοί μου, οὔτε τ' ἀνεψάκια μου ποὺ τὰ ξέρω μόνον ἀπὸ τὴ φωτογραφία τους. Σᾶς παρακολουθῶ νοερὰ στὸ ἀγαπημένο μας χωριό, ν' ἀσχολῆσθε μὲ τὶς εὐλογημένες γεωργικὲς ἐργασίες καὶ ἡ καρδιά μου σᾶς νοσταλγεῖ καὶ λέω πὼς θὰ ἤθελα πολὺ νὰ εἶμαι καὶ γὼ αὐτοῦ, κοντά σας... Ἐλπίζω σὲ λίγα χρόνια νὰ κατορθώνω νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν πατρίδα...»

Ἔτσι ἐξακολουθοῦσε τὸ γράμμα τοῦ ἄντρα ποὺ εἶχε φύγει ἀπὸ τὸ χωριὸ ἀμούστακο παιδί, καὶ ποὺ ὡστόσο ἐξακολουθοῦσε νὰ ζῇ μὲ τὸ μυαλὸ καὶ τὴν καρδιὰ του στὸ φτωχικὸ πατρικό του σπίτι, ποὺ ἦταν χτισμένο στὴν πλαγιὰ ἑνὸς ἑλληνικοῦ βουνοῦ. Εἴκοσι χρόνια ἦταν μακριά, μὰ δὲν εἶχε τίποτε ξεχάσει τὸ ξενητεμένο παιδὶ τῆς Ἑλλάδας. Θυμόταν ὅλες τὶς ρεματιὲς μὲ τ' ὄνομά τους καὶ τὴ βρύση τὴ μεγάλη ποὺ ἔπερναν νερὸ καὶ τὴν πλατειά καὶ τὸν πλάτανο καὶ τοὺς προεστοὺς ποὺ τώρα οἱ περισσότεροι δὲν ἦταν πιὰ στὴ ζωή καὶ τοὺς παλιούς του συμμαθητὲς στὸ σχολεῖο ποὺ τώρα ἦταν ἄντρες μὲ δική τους οἰκογένεια...

Καὶ ζοῦσε μ' ἕνα σκοπὸ κι' ἕνα καϋμὸ μέσ' στὴν ψυχή του: νὰ γυρίση καὶ νὰ φιλήση τὴ μάνα του καὶ τὸν πατέρα του, νὰ γνωρίση τ' ἀνεψάκια του, νὰ χαρίση μιὰ καμπάνα στὸ μοναστήρι τῆς Ἁγίας Μαρίνας καὶ ἄφθονα σχολικὰ ὄργανα στὸ σχολεῖο. Δὲν ἦταν πολὺ πλούσιος ὁ καϋμένος ὁ θεῖος Νώντας, ἀλλὰ πῶς φύλαγε ἀπὸ χρόνια τὰ χρήματα ποὺ θὰ τάφερνε κάποτε στὸ χωριὸ γιὰ νὰ τὸ πλουτίση καὶ νὰ τὸ στολίση... Ὅταν μὲ τὸν καιρὸ θὰ ξαναγύριζε, ἡλικιωμένος Ὀδυσσέας, γιὰ νὰ ξεκουραστῆ στὴν πατρικὴ γῆ...

Ὅλ' αὐτὰ τοῦ τὰ εἶχε πῆ ἀπὸ καιρὸ ὁ παπποῦς, τοῦ Θάνου καὶ γινόταν κουβέντα πάνω στὸ γράμμα τοῦ ξενητεμένου.

Καὶ καθὼς ἄκουγε μὲ θρησκευτικὴ προσοχὴ τὸ γράμμα ποὺ εἶχε περάσει τὸν ὠκεανὸ γιὰ νὰ τοὺς φτάση, ὁ Θάνος συλλογιζόταν αὐτὸν τὸ θεῖο, ποὺ δὲν τὸν γνώριζε, ποὺ δὲν τὸν εἶχε δῆ ποτὲ καὶ ποὺ ὡστόσο ἦταν τόσο πολὺ δεμένος μ' αὐτὴ τὴ χώρα, μ' αὐτὸ τὸ χωριουδάκι, μὲ τὸ σπίτι ὅπου εἶχε γεννηθῆ, ὅπως καὶ μὲ τὸν καθένα ἀπὸ τοὺς δικούς του: ὅσους ἤξερε κι' ὅσους δὲν εἶχε προφτάσει νὰ γνωρίση. Σὲ κάθε γράμμα του τοὺς ὀνομάτιζε ἕναν - ἕναν, ὅταν τελείωνε γράφοντας: «τοὺς δὲ ἀγαπητοὺς μου ἀνεψιοὺς Θάνον, Ἀνδρέαν, Βάσω καὶ Θεόδωρον κατασπάζομαι». Ὅταν ὁ παπποῦς διάβασε τὸ γράμμα, τὸ δίπλωσε, τὸ ξανάβαλε στὸ φάκελλο καὶ τὸ ἔδωσε — ὅπως ἔκανε κάθε φορὰ — στὴ γιαγιά...

Κι' ἡ γιαγιὰ πῆρε τὸ ἄψυχο ἐκεῖνο κομμάτι τοῦ χαρτιοῦ κι' ἀφοῦ κοίταζε μὲ μάτια δακρυσμένα τὸ φάκελλο, ὅπου εἶχε χαράξει μὲ τὸ χέρι του τὴν διεύθυνση ὁ ξενητεμένος γιός, ἄρχισε νὰ τὸν χαϊδεύη ἀπαλά, διακριτικὰ, μὲ τὰ τρεμάμενα ροζιασμένα της δάχτυλα.

— Παιδάκι μου... Καλή σου ὥρα ἐκεῖ ποὺ βρίσκεσαι! τὴν ἄκουσε ὁ Θάνος νὰ ψιθυρίζη.

Ὅταν ἀργότερα ὁ Θάνος βγῆκε στὴν αὐλή, βρῆκε τὸν παποῦ νὰ ξαναδιαβάζη μόνος του τὸ γράμμα, σιγά, σιγὰ γιὰ δική του εὐχαρίστηση.

Εἶχε τελειώσει ὅμως, γιατὶ τὸ δίπλωσε καὶ τὸ φύλαξε στὴν τσέπη...

— Ἑλληνικὴ πατρίδα πόσο ἀγαπιέσαι... εἶπε σιγὰ ὁ παπποῦς.

— Ἀλήθεια, παποῦ, ὅλοι ἡ ξενητεμένοι ζοῦν μὲ τὸν καϋμὸ τῆς Ἑλλάδας. Αὐτὸ μᾶς ἔλεγε στὶς προάλλες στὰ παιδιὰ τοῦ σχολείου ὁ κὺρ Κόρσος, ποὺ γέρασε στὴν Ἀφρική, κι' ὕστερα ἦρθε πάλι στὸ χωριὸ κι' ἀγόρασε τὸ μεγάλο χτῆμα, ὅπου ἔδωσε ἕνα μεγάλο κομμάτι γιὰ νὰ γίνη ὁ γεωργικὸς σταθμός.

— Εἶναι μικρὸς ὁ τόπος μας κι' ὄχι πολὺ πλούσιος... εἶπε ὁ παπποῦς. Καὶ τὰ παιδιὰ τῆς Ἑλλάδας, εἶναι ἀνήσυχα καὶ τολμηρά. Δὲν τοὺς τρομάζουν τὰ ταξίδια κι' ὁ σκληρὸς ἀγώνας σὲ μιὰ ξένη, ἄγνωστη χώρα... Φεύγουν λοιπὸν καὶ ξενητεύονται... Καὶ ποῦ δὲν πά-

ΕΚΚΛΗΣΟΥΛΑ

Γαλήνια τοῦ χωριοῦ μου ἐκκλησούλα,
νὰ σ' ἔβλεπα καὶ πάλι μιὰ φορά,
κοντά σου θεία θἄνοιωθα δροσούλα,
θ' ἀνοίγαν τῆς ψυχῆς μου τὰ φτερά.

Θυμᾶμαι τὶς θαμπὲς ἁγιογραφίες·
τὶς εἶχες γιὰ στολίδι ταπεινό.
Στὶς ἄπειρες τοῦ κόσμου ἁμαρτίες
τὴν τόση ἁγνότητά σου δέν ξεχνῶ.

Τῆς φύσης ἡ γλυκύτατη γαλήνη,
τὰ ρείκια, οἱ παπαροῦνες, τὰ πουλιὰ
κι' ἀκόμα τοῦ Χριστοῦ ἡ καλωσύνη
σὲ ντύναν, σὰ νυφούλα μυγδαλιά.

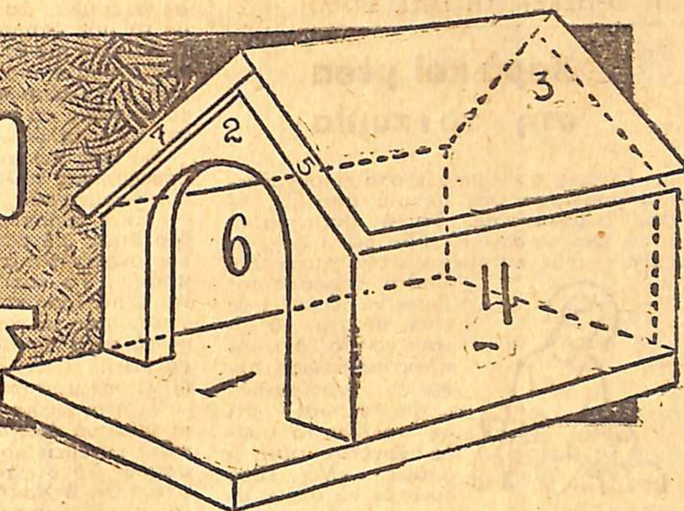
Κι' ἐγώ, ἀπ' τὸ πατρικό μου τὸ χωράφι
γυρνώντας κουρασμένος καὶ σκυφτός,
σὲ σένα ξεδιψοῦσα, σὰν ἐλάφι
σ' ὁλόδροση πηγή. Καὶ νά, ὁ Χριστός.

—πηγὴ τῶν κουρασμένων — σὰν περνοῦσα
τὰ δυὸ χορταριασμένα σου σκαλιά,
πῶς ἔλαμπε! Καὶ πιὰ χαμογελοῦσα
στοῦ τέμπλου σου μπροστὰ τὴ σιγαλιά.

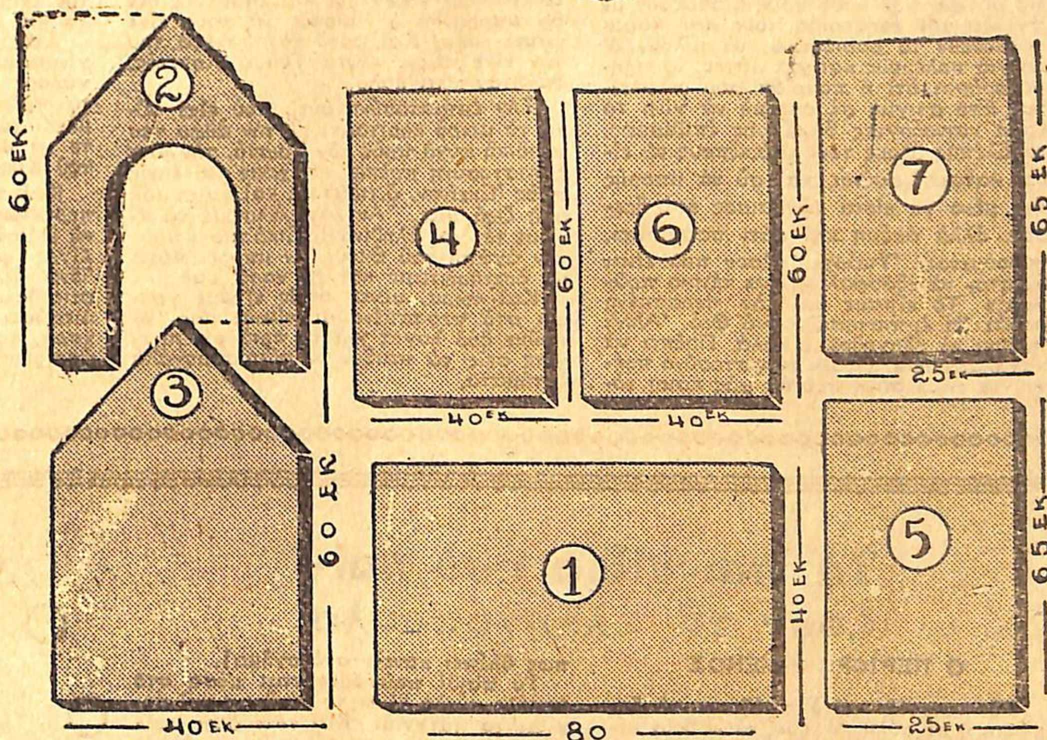
Γαλήνια τοῦ χωριοῦ μου ἐκκλησούλα,
νὰ σ' ἔβλεπα καὶ πάλι μιὰ φορά!
Κοντά σου θεία θἄνοιωθα δροσούλα,
θ' ἀνοίγαν τῆς ψυχῆς μου τὰ φτερά.

Ν. ΤΥΠΑΛΔΟΣ

ΕΝΑ ΣΠΙΤΑΚΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΚΥΛΟ ΣΑΣ

Τὸ σπιτάκι ποὺ σᾶς δίνουμε σήμερα εἶναι κι αὐτὸ ἁπλό, ἀλλὰ χρειάζεται, ὅπως καὶ τὰ προηγούμενα, προσοχὴ καὶ ὑπομονή. Ὅταν κόψετε ὅλα σας τὰ κομμάτια σύμφωνα μὲ τὶς ὑποδείξεις τοῦ πίνακα καὶ ἀπὸ σανίδα πάχους τριῶν ἑκατοστῶν, ἀρχίζετε τὸ συναρμολόγημα μὲ βίδες ἢ καρφιά, ἀκολουθώντας τὴν ἑξῆς σειρά: Στὸ Νο 1 καὶ στὴν κατάλληλη θέση βιδώνετε τὰ Νο 2 καὶ Νο 3 κι' ἐπάνω σ' αὐτὰ τὸ Νο 4 δεξιὰ καὶ τὸ Νο 6 ἀριστερά. Τέλος καρφώνετε τὰ κομμάτια τῆς σκεπῆς πρῶτα τὸ Νο 5 στὰ 2—4—3 καὶ ἔπειτα τὸ Νο 7 στὰ 2—6—3. Καὶ τὸ σπιτάκι εἶναι ἕτοιμο νὰ δεχτῇ τὸν σκύλο σας.

νε! Καὶ ποῦ δὲν θαύρης Ἕλληνες! Μέσα στὰ βάθη τῆς Ἀσίας καὶ μέσ' στὴν καρδιὰ τῆς Ἀφρικῆς. Στοὺς πέντε ὠκεανοὺς καὶ στὶς πέντε ἠπείρους, Καὶ πιὸ πολύ, βέβαια, στὴ μεγάλη δημοκρατία, ποὺ ἄνοιξε τὶς πύλες της διάπλατες γιὰ νὰ τοὺς καλοδεχτῇ. Γιὰ νὰ τοὺς ἀφήσῃ νὰ πλουτίσουν καὶ νὰ προκόψουν στὴν πλούσια γῆ της καὶ στὶς μεγάλες πολιτεῖες της... Τὰ ξενητεμένα Ἑλληνόπουλα ὅμως φεύγουν μὲ τὴν καρδιὰ γεμάτη Ἑλλάδα. Σὲ κάποιο μικρὸ χωριό, σὲ κάποιο φτωχικὸ χαμόσπιτο, ἔχουν ἀφήσει ὅλη τὴν ψυχή τους. Τὰ χρόνια περνοῦν, γνωρίζουν τοῦ κόσμου τὶς ὡραῖες πολιτεῖες καὶ τὶς μεγάλες χῶρες. Αὐτοὶ ὅμως ἔχουν πάντα μπροστὰ στὰ μάτια τους τὸ ὅραμα ἀπὸ μιὰ γαλανόλευκη, ποὺ κυματίζει μέσ' στὸ χρυσογάλανο θάμπος τοῦ ἑλληνικοῦ οὐρανοῦ, μιὰ ταπεινὴ καὶ τρισχαριτωμένη ὀρθόδοξη μικρὴ ἐκκλησιὰ μὲ τὸ καμπαναριὸ καὶ τὸ σταυρό της, μιὰ βρύση στὸ χωριό, ὅπου ἡ κοπέλλες πᾶνε τὸ σούρουπο νὰ πάρουνε νερό. Καὶ μέσα στὴν καρδιά, Ἑλλάδα! Ὅλ' αὐτὰ μαζὶ καὶ κάτι παραπάνω. Ἕνα τρεμούλιασμα, μιὰ ἀγάπη, ἕνα βαθὺς καϋμός... Τὸ αἴσθημα ἀπὸ τὶς ρίζες ποὺ δὲν κόβονται, μόνο ἐξακολουθοῦν νᾶναι βαθειὰ πιασμένες ἀπὸ τὰ Ἑλληνικὰ χώματα — καὶ νὰ τοὺς δένουν μὲ τὴν πατρίδα, ὅσο μακρυὰ κι' ἂν πᾶνε. Κι' ὅπου μαζευτοῦν μιὰ χούφτα Ἕλληνες — καὶ μέσ' στὴν ἀφρικανικὴ ζούγκλα ἀκόμη — νάσου την ἀμέσως τὴ μικρὴ ὀρθόδοξη ἐκκλησιά, τὸ σχολεῖο, τὴν κοινότητα. Νάτην ἡ γαλονόλευκη νὰ κυματίζῃ τὶς μεγάλες ἐθνικὲς γιορτές! Κι' ὅταν ἡ πατρίδα ἔχῃ ἀνάγκη καὶ ζητήσῃ ἀπὸ τὰ ξενητεμένα παιδιά της τὴ βοήθειά τους, πῶς βιάζονται νὰ τὴ βοηθήσουν τὴν μακρινὴ μητέρα, νὰ τῆς δώσουν μ' αὐτὸ νὰ καταλάβῃ πῶς δὲν ἔπαψαν ποτὲ νὰ εἶναι Ἕλληνες καὶ γι' αὐτὸ ἐκεῖ ποὺ βρίσκονται αὐτοὶ εἶναι κομμάτι Ἑλλάδα!

— Ἀλήθεια, παποῦ, εἶπε συλλογισμένα ὁ Θάνος. Πόσα πράγματα μᾶς ἔχουν στείλει οἱ ξενητεμένοι Ἕλληνες, σὲ μᾶς ποὺ μείναμε στὸν τόπο ποὺ ἔπαθε καταστροφὲς ἀπὸ τὸν πόλεμο! Ἀκόμη καὶ τὸ τρακτέρ, τὸ μεγάλο βενζινάροτρο, ποὺ ἀνοίγει τόσα αὐλάκια, αὐτοὶ μᾶς τόχουν στείλει!

— Σὲ κάθε κοινότητα τοῦ ἐξωτερικοῦ — κι' εἶναι ἑκατοντάδες ἑλληνικὲς κοινότητες σ' ὅλο τὸν κόσμο — χτυπάει ἡ ἀπέραντη καρδιὰ τῆς Ἑλλάδας, εἶπε ἀργὰ ὁ παποῦς... Ἀπ' αὐτὲς τὶς κοινότητες τῶν ξενητεμένων Ἑλλήνων ξεπήδησε τὸ 21 ἡ φλόγα ποὺ ἄναψε τὴν Ἐπανάσταση. Αὐτοὶ ἔδωσαν τοὺς πρώτους στρατιῶτες, τὸν Ἱερὸ Λόχο, τοὺς πρώτους ἀρχηγούς. Ἔθνος ποὺ ἀνάβει μέσ' στὴν καρδιὰ τῶν παιδιῶν του τέτοια πιστὴ ἀγάπη, πρέπει νᾶναι μεγάλο ἔθνος. Μεγάλο καὶ ζωντανό!

— Εἶναι πολλοί, παποῦ, οἱ ξενητεμένοι Ἕλληνες ;

— Εἶναι πολλοί, παιδί μου, κι' ὅπως σοῦ εἶπα πρίν, σκορπισμένοι σ' ὅλη τὴν ὑφήλιο! Καὶ τώρα, γιὰ θυμήσου πῶς τέλειωνε ἡ προσευχὴ ποὺ σὲ μάθαινε ἡ γιαγιά σου νὰ λὲς σὰν ἤσουν μικρός...

— «Θεέ μου» ἄρχισε ὁ Θάνος «φύλαγε ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἔχουν τὴν ἀνάγκη Σου. Τοὺς θαλασσινοὺς στὸ πέλαο καὶ τοὺς ξενητεμένους, ποὺ βρίσκονται μακρυὰ ἀπὸ τὰ σπίτια τους»...

— Ἡ καϋμένη ἡ γιαγιά σου! εἶπε χαμογελώντας ὁ παποῦς. Μὲ τὴν ἁπλὴ καρδιά της, βρῆκε μιὰ μεγάλη ἀλήθεια: τὸ πραγματικὸ σπίτι τοῦ ξενητεμένου βρίσκεται κάπου στὴν Ἑλλάδα... Κι' ὅταν τύχῃ νὰ πλουτίσῃ καὶ νὰ καθήσῃ σὲ σωστὸ παλάτι, πάντα συλλογίζεται στὶς μοναχικές του ὧρες, ἐκεῖνο τὸ σπιτάκι ποὺ γεννήθηκε, ποὺ μεγάλωσε καὶ ποὺ τόχει ἀγαπήσει...

ΜΑΡΙΝΑ Κ.

★

ΠΡΟΣΟΝΤΑ ΑΡΧΗΓΟΥ

Νὰ πῶς ἤθελε ὁ Καραϊσκάκης τὸν καλὸ ἀρχηγό:

«Ὁ καλὸς καπετάνιος πρέπει νἄχῃ φρονήματα πετεινοῦ γιὰ νὰ ἐξουσιάζῃ, καλωσύνη σκύλου γιὰ νὰ τὸν ἀγαποῦν, παλληκαριὰ καὶ θωριὰ λιονταριοῦ γιὰ νὰ τὸν σέβωνται καὶ νὰ τὸν φοβοῦνται, ὕπνο καὶ περπάτημα λαγοῦ γιὰ νὰ εἶναι ἄγρυπνος καὶ γλήγορος καὶ πονηριὰ γυναίκας γιὰ νὰ ξεγελάῃ καὶ νὰ σέρνῃ τοὺς ἀνθρώπους».

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Χαρὰ καὶ μέσα στὴ τρικυμία

Εἴχαμε σταματήσει στὸ προηγούμενο σημείωμά μας μὲ μιὰ ἀπορία. Ἀφοῦ συμφωνήσαμε ὅτι ἡ ἐμπιστοσύνη στὸ Θεὸ μπορεῖ νὰ μᾶς δώση ψυχραιμία ἀκόμα καὶ μέσα στὴν ταραγμένη διεθνῆ ἀτμόσφαιρα, ἔμενε νὰ ἰδοῦμε πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι κανεὶς ὄχι ἁπλῶς ψύχραιμος, ἀλλὰ καὶ χαρούμενος.

Φαντάζομαι ὅτι σὲ πολλῶν τὸ μυαλὸ ἔρχεται αὐτὴ ἡ σκέψις: «Μὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ἀκοὺς ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ κάθε πρωῒ διαβάζουν μὲ ἀγωνία τὴν ἐφημερίδα τους καὶ παρακολουθοῦν τὸ ραδιόφωνο, νὰ μιλοῦν ὅλο γιὰ πολέμους καὶ γιὰ μάχες, νὰ πληροφορῆσαι ὅτι ἡ πατρίδα σου ἀπειλεῖται ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ νὰ γίνη τὸ θῦμα καινούργιας βάρβαρης ἐπιθέσεως, νὰ βλέπης ὅλους τοὺς ἀνθρώπους νὰ εἶναι καταφοβισμένοι, καὶ σὺ νὰ μπορῆς ὄχι μόνο νὰ εἶσαι ψύχραιμος καὶ ἤρεμος, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ κάτι παραπάνω, χαρούμενος; Ὑπάρχει μέσον ποὺ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξασφαλίσῃ ἕνα τέτοιο πρᾶγμα;» Τὸ εἴπαμε καὶ τὴν περασμένη φορά: Ἡ ἐμπιστοσύνη στὸ Θεό. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐξηγηθοῦμε καλά. Πρέπει νὰ καταλάβωμε τί εἴδους ἐμπιστοσύνη πρέπει νὰ εἶναι αὐτὴ ποὺ θὰ μᾶς κάμη τόσο στέρεους, ὥστε, τίποτε νὰ μὴ μπορῆ νὰ μᾶς ἐπηρεάση.

Ξαναείπαμε ὅτι πρέπει νἆναι σὰν τὴν ἐμπιστοσύνη ποὺ ἔχομε στοὺς γονεῖς μας, καὶ ἀκόμη περισσότερο. Ἀλλὰ αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ π ε ρ ι σ σ ό τ ε ρ ο πρέπει νὰ καταλάβωμε καλά.

Θὰ σᾶς πῶ μιὰ ἱστορία ποὺ θὰ σᾶς βοηθήση πιὸ πολὺ νὰ καταλάβετε αὐτὴν τὴν ἐμπιστοσύνη.

Ἕνας ἀεροπόρος εἶχε ἕνα κοριτσάκι δύο ἐτῶν. Σὲ κάποια πτῆσι ὁ ἀεροπόρος σκοτώθηκε ἀπὸ ἀτύχημα τοῦ ἀεροπλάνου. Τὸ κοριτσάκι ρώτησε ποῦ εἶναι ὁ πατέρας του. Καὶ ὅταν τοῦ ἀπάντησαν πὼς μὲ τὸ ἀεροπλάνο του πῆγε κοντὰ στὸν Χριστούλη, τότε ρώτησε χαρούμενο: «Γιατὶ δὲν πᾶμε κι' ἐμεῖς μαζὶ μὲ τὸν μπαμπὰ κοντὰ στὸν Χριστό;»

Τί ἦταν ἐκεῖνο ποὺ ἔκαμε τὸ κοριτσάκι αὐτὸ νὰ ἐρωτᾶ μὲ χαρά: «Γιατὶ δὲν πᾶμε κι' ἐμεῖς κοντὰ στὸν Χριστό;» Ἀσφαλῶς τὸ ὅτι τὸ εἶχαν διδάξει νὰ πιστεύη ὅτι ὁ Χριστὸς τὸ ἀγαπᾶ καὶ κεῖνο καὶ τοὺς γονεῖς του καὶ ἑπομένως δὲν θὰ μποροῦσε ὁ Χριστὸς νὰ τοὺς εἶχε κάμει κακό. Καὶ ἀφοῦ τὸν πατέρα του τὸν εἶχε πάρει κοντά Του ὁ Χριστός, θὰ ἦταν κάτι καλό.

Τὴν ἐμπιστοσύνη αὐτὴ ποὺ εἶχε αὐτὸ τὸ μικρὸ κοριτσάκι μὲ τὴν ἀθῶα του παιδικὴ ψυχὴ πρὸς τὸν Χριστό, τὴν ἴδια ἐμπιστοσύνη πρέπει νὰ ἔχωμε καὶ ἐμεῖς πρὸς Ἐκεῖνον, ὅ,τιδήποτε καὶ ἂν συμβῆ στὴ ζωή μας. Ἂν κατορθώσωμε νὰ ἔχωμε τέτοια, ἀληθινὴ παιδικὴ πίστι πρὸς τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ διατηρήσωμε καὶ τὴ χαρά μας.

Καὶ τώρα, μένει, ὅπως εἴχαμε γράψει στὸ περασμένο σημείωμά μας, νὰ ποῦμε δυὸ λόγια γιὰ τὸ ποιὰ σχέση ἔχετε σεῖς τὰ παιδιὰ μὲ τέτοια μεγάλα ζητήματα.

Εἴτε τὸ θέλετε, εἴτε δὲν τὸ θέλετε, ἐφ' ὅσον ζῆτε ἀνάμεσα στοὺς μεγάλους, ἀνακατεύεσθε καὶ σεῖς μὲ τὰ ζητήματα αὐτά. Θέλετε—δὲν θέλετε, ἀναπνέετε καὶ σεῖς τὴν ἴδια ταραγμένη καὶ δηλητηριασμένη ἀτμόσφαιρα ποὺ δημιουργοῦμε μὲ τὶς κακίες μας καὶ μὲ τὶς ἀναποδιές μας ἐμεῖς οἱ πιὸ μεγάλοι.

Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ἀναπνέετε μόνον δηλητήρια. Γιὰ ν' ἀναπτυχθῆ κανονικὰ ἡ ψυχή σας, ὁ ψυχικός σας κόσμος, ἔχετε ἀνάγκη καὶ ἀπὸ τὸν ἁγνό, τὸν καθαρό, τὸν ζωογόνο ἀέρα. Αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος ποὺ θὰ σᾶς στηρίξη καὶ θὰ σᾶς δυναμώση καὶ θὰ σᾶς κάμη καλύτερους ἀπὸ μᾶς. Καὶ τὴν ἀτμόσφαιρα αὐτὴ τὴν ὄμορφη, τὴν καθαρή, τὴν μυρωμένη, δὲν μπορεῖ νὰ σᾶς τὴν δώση ἄλλος, παρὰ ἡ ἐπαφή σας μὲ τὸ Θεό, μὲ ἄλλα λόγια ἡ ἀληθινὴ πίστις, ποὺ βγάζει πέρα γιὰ πέρα ὅλες τὶς συνέπειες ποὺ προέρχονται ἀπ' αὐτήν.

Καὶ αὐτὴν τὴν πίστι, ἂν θέλετε νὰ εἶσθε εὐτυχισμένοι, πρέπει ὄχι μόνο νὰ τὴν ἔχετε σεῖς γιὰ τὸν ἑαυτό σας, ἀλλὰ καὶ νὰ τὴν μεταδίδετε γύρω σας.

Σεῖς, ἡ καινούργια γενεά, πρέπει νὰ γίνετε καλύτεροι ἀπὸ μᾶς τοὺς πιὸ μεγάλους. Καὶ γιὰ νὰ τὸ κατορθώσετε αὐτὸ πρέπει, ὅπως πολλὲς φορὲς ἔχομε μέχρι τώρα σημειώσει, νὰ προσπαθήσετε νὰ μοιάσετε μὲ τὸ τέλειο πρότυπο τοῦ Κυρίου μας.

Καὶ τὸ προτότυπό σας, σὲ τέτοιες περιπτώσεις, τί ἔκανε; Δὲν ἔχομε παρὰ νὰ θυμηθοῦμε ποιὰ ἦταν τὰ λόγια Του, λίγες ὧρες πρὶν ἀπὸ τὴ σταύρωσή Του. Ἐνῷ ἤξερε τί Τὸν περίμενε, τὶς σκέψεις Του καὶ τὰ λόγια Του τὰ εἶχε ἀφιερώσει στὸ θέμα τῆς χαρᾶς. Γιὰ τὴ χαρά, ποὺ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς τὴν ἀφαιρέση.

Ο ΠΑΤΕΡ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

Τὰ παιγνίδια ποὺ παίζουν τὰ ἑλληνόπουλα

Ο ΠΕΡΙΦΡΟΝΗΜΕΝΟΣ

Τὸ παιγνίδι αὐτὸ παίζεται σὲ δωμάτιο ἢ σὲ αὐλή. Μπορεῖ νὰ λάβουν μέρος 12—24 παιδιά. Χαράσσουμε κάτω ἕνα μεγάλο κύκλο καὶ ἐπάνω στὴν περιφέρειά του ἄλλους μικρότερους ποὺ ἡ περιφέρειά τους νὰ μὴν εἶναι μεγαλύτερη ἀπὸ μισὸ μέτρο.

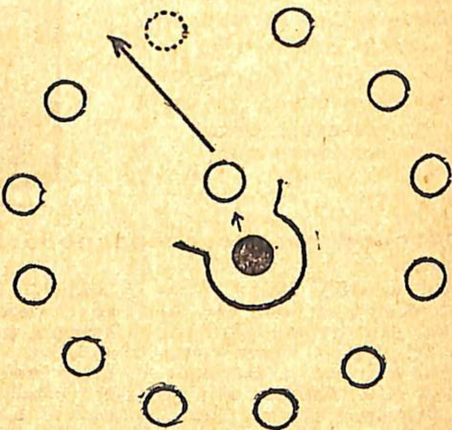
Οἱ κύκλοι πρέπει νὰ εἶναι κατὰ ἕνα λιγώτεροι ἀπὸ τὰ παιδιὰ ποὺ θὰ παίξουν. Ἂν δηλαδὴ τὰ παιδιὰ εἶναι 20, οἱ μικροὶ κύκλοι θὰ εἶναι 19. Σὲ κάθε μικρὸ κύκλο θὰ μπῆ καὶ ἀπὸ ἕνα παιδί. Ὁ παίκτης ποὺ θὰ μείνη χωρὶς μικρὸ κύκλο, μπαίνει στὸ μεγάλο (ὅπως βλέπει κανεὶς στὸ σχῆμα).

Τὸ παιδὶ ποὺ βρίσκεται μέσα στὸ μεγάλο κύκλο δίνει τὸ σύνθημα καὶ ἀρχίζει τὸ παιγνίδι. Καὶ τότε ὅλοι μαζὶ οἱ παῖκτες τῶν μικρῶν κύκλων ἀλλάζουν ἐξακολουθητικὰ τὶς θέσεις των. Ὁ παίκτης ποὺ βρίσκεται χωρὶς μικρὸ κύκλο καὶ ποὺ λέγεται γι' αὐτὸ «περιφρονημένος», πρέπει νὰ προσπαθήση νὰ καταλάβη ἕνα μικρὸ κύκλο. Γιὰ νὰ τὸν καταλάβη ὅμως, πρέπει νὰ προφθάση νὰ μπῆ μέσα, τὴ στιγμὴ ποὺ εἶναι ἄδειος. Γιὰ νὰ τὸ πετύχη, εἶναι ἀρκετὸ νὰ βάλη ἁπλῶς καὶ τὸ ἕνα πόδι του μέσα. Ἀπαραίτητη προϋπόθεση εἶνε ὁ ἄδειος κύκλος, ἢ νὰ μὴν ἔχη προφθάσει κάποιος ἄλλος νὰ τὸν καταλάβη βάζοντας ἔστω καὶ ἕνα δευτερόλεπτο προτύτερα τὸ δικό του πόδι μέσα. Ὅταν ὁ «περιφρονημένος» πιάση τὸν μικρὸ κύκλο, κάποιος φυσικὰ μὰ μείνη ἔξω. Τότε παίζει αὐτὸς τὸν «περιφρονημένο» καὶ τὸ παιγνίδι ἐξακολουθεῖ ὅπως πρῶτα.

Η ΛΥΚΟΦΩΛΙΑ

Καὶ τὸ παιγνίδι αὐτὸ παίζεται σὲ αὐλὴ ἢ σὲ γήπεδο. Μπορεῖ νὰ λάβουν μέρος 18 ἕως 24 παιδιά. Πρέπει νὰ ἔχουν μαζί τους ἕνα σακκίδιο.

Οἱ παῖκτες πιάνονται ἀπὸ τὰ χέρια καὶ σχηματίζουν ἕνα μεγάλο κύκλο. Μέσα στὸν κύκλο ὑπάρχει ἡ «λυκοφωλιά», ὅπου μένει ὁ λύκος μὲ τὶς τροφές του. Ἡ λυκοφωλιὰ σχηματίζεται ὅπως βλέπετε στὸ σχῆμα. Τὸ λύκο κάνει ἕνας παίκτης, γιὰ τροφὲς ὅμως βάζουμε ἕνα σακκίδιο (ἂν δὲν ἔχουμε σακκίδιο, βάζουμε ἕνα μαντήλι ἢ ἕνα ὁποιοδήποτε ἄλλο ἀντικείμενο). Ἕνας ἀπὸ τὸν κύκλο παρατάει τὴ θέση του, τρέχει, ἁρπάζει τὸ σακκίδιο καὶ φεύγει γρήγορα-γρήγορα γιὰ νὰ μὴ τὸν πιάση ὁ λύκος ποὺ τὸν κυνηγάει ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ πῆρε στὸ χέρι του τὸ σακκίδιο. Τὸ κυνήγημα γίνεται καὶ μέσα ἀπὸ τὸν κύκλο καὶ ἀπ' ἔξω. Δὲν μποροῦν οἱ δρομεῖς νὰ σπάσουν τὸν κύκλο. Μπαίνουν καὶ βγαίνουν μόνο ἀπὸ τὸ ἄνοιγμα ποὺ σχηματίσθηκε μὲ τὴν ἀποχώρηση τοῦ παιδιοῦ. Ἂν φθάση, χωρὶς νὰ πιαστῆ, στὴ θέση τοῦ λύκου, ἀφήνει ἐκεῖ τὸ σακκίδιο καὶ γυρίζει στὴ θέση του. Καὶ τὸ παιγνίδι ἐξακολουθεῖ μὲ ἄλλον δρομέα, ἀλλὰ μὲ τὸν ἴδιο λύκο. Ἂν ὅμως πιαστῆ, τότε ὁ πρῶτος δρομέας παίρνει τὴ θέση τοῦ λύκου καὶ ὁ δεύτερος τὴ θέση τοῦ πρώτου παιδιοῦ. Καὶ τὸ παιγνίδι συνεχίζεται.

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

Τὸ ράψιμο εἶναι ἡ πιὸ σπουδαία τέχνη τοῦ κοριτσιοῦ. Ὅποια ξέρει νὰ ράβη, μπορεῖ νὰ εἶναι πάντα καλοντυμένη, τῆς ὥρας, ὄχι μονάχα γιατὶ μ' ἕνα φτηνὸ ὑφασματάκι μπορεῖ νὰ φτιάση ἀμέσως ἕνα φουστανάκι, ἀλλὰ γιατὶ μπορεῖ καὶ νὰ διορθώνη τὰ παλιά της, ἔτσι ποὺ νὰ φαίνωνται καινούργια.

Γι' αὐτὸ, τὸ κορίτσι πρέπει νὰ ξέρη τὶς διάφορες ραφές. Παρακάτω σᾶς περιγράφω τὶς βελονιὲς καὶ εἶμαι πολὺ περίεργη νὰ μάθω πόσες ἀπ' αὐτὲς ξέρετε.

Τρύπωμα: Τὸ τρύπωμα γίνεται ἀπὸ τὰ δεξιὰ πρὸς τὰ ἀριστερά, μὲ βελονιὲς ἀπαλὲς (χωρὶς νὰ σφίγγωμε τὴν κλωστὴ δηλαδὴ) κι' ἀραιές, καὶ χρησιμεύει στὸ νὰ ἑνώνουμε προσωρινὰ γιὰ τὴ δοκιμὴ δυὸ ὑφάσματα, μέχρις ὅτου ραφοῦν μὲ τὴ μηχανή. Ὅταν θέλουμε νὰ τρυπώσουμε ὕφασμα χονδρό, τότε τὸ τρύπωμα πρέπει νὰ γίνεται μιὰ βελονιὰ μεγάλη καὶ μιὰ μικρή.

Πατητή: Ἡ πατητὴ εἶνε ἡ κοινότερη ραφὴ καὶ γίνεται ἀπὸ τὰ δεξιὰ στ' ἀριστερὰ μὲ βελονιὲς ἴσιες μικρές, δυὸ πάνω, μία κάτω.

Πισωγάζι: Τὸ πισωγάζι εἶνε στερεώτερο ἀπὸ τὴν πατητή. Κάνουμε ἀπὸ τὰ δεξιὰ πρὸς τ' ἀριστερὰ μιὰ βελονιὰ μικρὴ πρὸς τὰ μπρὸς καὶ ἀπὸ κάτω, ξαναγυρίζωμε πρὸς τὰ πίσω τὴ βελόνα καὶ τὴν μπήγουμε στὴ μέση τῆς πρώτης βελονιᾶς. Κάνουμε νέα βελονιὰ μακρυὰ ἀπὸ κάτω, καὶ ξαναβάζομε τὴ βελόνα στὴ μέση τῆς τελευταίας βελονιᾶς. Τὸ πισωγάζι γίνεται πυκνὸ σὰ γαζί, χωρὶς νὰ ἔχη καμμιὰ διαφορὰ ἡ ὄψη ἀπὸ τὴν ἀνάποδη.

Πλακοραφή: Χρησιμεύει γιὰ τὰ ἐσώρρουχα. Βάζουμε τὰ δυὸ κομμάτια τοῦ ὑφάσματος, ἀνάποδη μὲ ἀνάποδη, καὶ τὰ ράβουμε ὥς τὴν ἄκρη μὲ πατητή. Ἔπειτα διπλώνουμε σὲ πιέτα τὴν φαρδειὰ ἄκρη τοῦ ἀπὸ κάτω ὑφάσματος πάνω στὴν στενὴ καὶ ράβουμε τὴν πιέτα ποὺ σχηματίστηκε μὲ κουφωτὴ βελονιά.

Γαλλικὴ ραφή: Βάζουμε τὰ δυὸ κομμάτια τοῦ ὑφάσματος τὸ ἕνα πάνω στὸ ἄλλο, καλὴ ὄψη μὲ καλή, καὶ τὰ ράβουμε ἄκρη-ἄκρη. Γυρίζουμε τὸ ὕφασμα καὶ ξαναράβουμε μὲ πατητὴ λίγο πιὸ χαμηλὰ ἀπὸ τὴν πρώτη ραφή, καὶ παράλληλα μ' αὐτή. Ἔτσι τὰ ξέφτια τοῦ ὑφάσματος κρύβονται μεταξὺ τῶν δύο ραφῶν. Αὐτὴ χρησιμεύει γιὰ πλαγινὲς ραφές, ραφὲς μανικιῶν καὶ ὤμους σὲ λεπτὰ φορέματα.

Κουφωτή: Λέγεται ἔτσι γιατὶ οἱ βελονιὲς δὲν φαίνονται. Ἡ βελόνα περνάει στὸ μέσα μέρος τῆς πιέτας καὶ πιάνει μόνο λίγες κλωστὲς τοῦ ἀπάνω μέρους τοῦ ὑφάσματος. Χρησιμεύει γιὰ στρυφώματα.

Φεστόνι: Κάνουμε στὴν ἄκρη τοῦ ὑφάσματος μακρυὲς βελονιές, ἡ δὲ βελόνα περνάει κάτω ἀπὸ τὴν κλωστὴ τῆς προηγούμενης βελονιᾶς καὶ γίνεται θηλειὰ στὴν ἄκρη τοῦ ὑφάσματος. Χρησιμεύει διὰ νὰ μὴ ξεφεύγουν ξέφτια ἀπὸ τὶς ἄκρες τοῦ ὑφάσματος.

Καρύκωμα: Κρατᾶμε τὸ ὕφασμα ἀνάμεσα στὰ δυὸ δάχτυλα καὶ ράβουμε ἀπὸ τὰ δεξιὰ πρὸς τ' ἀριστερὰ μὲ τὴν βελόνα ἀπὸ κάτω πρὸς τ' ἀπάνω. Ἡ κλωστὴ καβαλικεύει τὴν ἄκρη τοῦ ὑφάσματος. Χρησιμεύει κι' αὐτὴ ὅπως τὸ φεστόνι, γιὰ νὰ μὴν ξεφτᾶ τὸ ὕφασμα.

Πάσα: Ἡ πάσα εἶνε μιὰ βελονιὰ ἁπλῆ ἐμπρὸς καὶ μιὰ βελονιὰ πισωγάζι, χωρὶς νὰ σφίγγη τὸ ὕφασμα, ἀλλὰ νὰ σχηματίζη δαχτυλίδι. Γίνεται γιὰ νὰ μεταφέρουμε τὰ σημάδια ἀπὸ τὸ ἕνα φύλλο τοῦ φορέματος στὸ ἄλλο.

ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ

ΠΩΣ ΚΑΘΑΡΙΖΟΥΝ ΤΑ ΜΑΓΕΙΡΙΚΑ ΣΚΕΥΗ ΑΠΟ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ

Δὲν πρέπει ποτέ ν' ἀφήνουμε σάλτσες καὶ φαγητὰ μὲ ξύδι κι' ἀλάτι σὲ σκεύη ἀπὸ ἀλουμίνιο. Δὲν πρέπει νὰ τὰ πλένουμε μὲ ποτάσσα γιατὶ μαυρίζουν. Τὸ ζεστὸ νερὸ καὶ τὸ σαπούνι φτάνουν. Ὕστερ' ἀπὸ τὸ πλύσιμο, τὰ τρίβουμε μὲ λίγη στάχτη.

Πολὺ καλὸ εἶνε τὸ μῖγμα: Νερὸ βραστὸ 100 δράμια, σόδα 10 δράμια, ἀλάτι 2 δράμια.

Ἂν ἔχουν λεκέδες ἀπὸ λίπη ποὺ δὲν βγαίνουν, τοὺς τρίβουμε μὲ λίγη βενζίνα. Ὅταν τὰ ξεπλένουμε, πρέπει νὰ τὰ σκουπίζωμε ἀμέσως.

Ἂν θέλωμε νὰ τὰ κάνωμε νὰ λάμπουν, τὰ τρίβωμε μὲ ἴσια μέρη λάδι καὶ οἰνόπνευμα.

ΠΩΣ ΚΑΘΑΡΙΖΟΥΝ ΟΙ ΜΠΟΥΚΑΛΕΣ

Ἂν στὰ τοιχώματά της ἔχουν κολλήσει διάφορες οὐσίες, ρίχνουμε ψιλοκομμένα τσόφλια αὐγοῦ καὶ νερὸ πολὺ ζεστό.

Τὴν κουνᾶμε δυνατὰ ὡς νὰ καθαρίση. Ἄλλος τρόπος εἶνε νὰ ρίξουμε λίγο χαρτὶ κομμένο σὲ μικρὰ κομματάκια (ἕνα κομμάτι ἐφημερίδας εἶνε ὅ,τι χρειάζεται) καὶ νὰ γεμίσωμε τὸ τέταρτο τῆς μπουκάλας ἢ τῆς καράφας μὲ νερό. Τὴν κουνᾶμε δυνατὰ καὶ καθαρίζει θαυμάσια.

Ἂν εἶνε ἀπὸ λάδι: ρίχνουμε ζεστὸ νερὸ καὶ στάχτη, καὶ τὴν κουνᾶμε δυνατά. Τὴν ἀφήνουμε ὥς ἕνα τέταρτο καὶ τὴν ξανακουνᾶμε. Τὴν ξεπλένουμε καὶ ξαναβάζουμε ζεστὸ νερὸ μὲ λίγο καφέ. Τὴν κουνᾶμε πάλι καὶ τὴν ξεπλένουμε.

Ἂν οἱ μπουκάλες εἶνε πολλές, τὶς βάζουμε νὰ βράσουν σὲ καζανάκι, ὅπου ρίξαμε νερὸ καὶ καυστικὴ σόδα σὲ ἀναλογία 100 μέρη νερὸ καὶ 5 καυστικὴ σόδα.

Ἂν εἶνε ἀπὸ πετρέλαιο: τὴ γεμίζουμε μὲ νερό, σβυσμένο ἀσβέστη καὶ ἄμμο καὶ τὴν ἀφήνουμε ὅλη νύχτα. Τὴν ἄλλη μέρα τὴν ξεπλένουμε καλὰ καὶ ξαναρίχνουμε χλιαρὸ νερό, ἀσβέστη κι' ἕνα κουταλάκι χλωριοῦχο ἀσβέστιο, καὶ τὴν κουνᾶμε ὥς νὰ ξεμυρίση ἐντελῶς.

Ἄλλος τρόπος εἶνε νὰ ρίξουμε νερὸ καὶ βιτριόλι καὶ νὰ τὴν κουνήσωμε δυνατά. Τὴν ἀφήνουμε μὲ αὐτὸ μιὰ μέρα καὶ τὴν ξεπλένουμε.

ΠΩΣ ΚΑΘΑΡΙΖΟΥΝ ΤΑ ΤΖΑΜΙΑ

Δὲν πρέπει ποτέ νὰ πλένουμε τὰ τζάμια ὅταν τὰ χτυπάει ὁ ἥλιος: κάνουν λεκέδες.

Ἂν στὰ τζάμια ὑπάρχουν λεκέδες, μὴν τοὺς ξύνετε ποτὲ μὲ μαχαίρι, σουγιὰ ἢ ἄλλο τέτοιο κοφτερὸ πρᾶγμα. Καλύτερα φεύγουν ἂν τὰ τρίψωμε μὲ λίγο οἰνόπνευμα.

Τὸ νερὸ καὶ τὸ σαπούνι γιὰ τὸ πλύσιμο τῶν τζαμιῶν δὲν εἶνε πρακτικό. Καλύτερο εἶνε τὸ πλύσιμο μὲ νερὸ καὶ οἰνόπνευμα, κι' ἀκόμη καλύτερο μὲ καθαρὸ νερὸ ὅπου ρίξαμε λίγες σταγόνες ἀμμωνία. Ὕστερα θέλουν δυνατὸ τρίψιμο μὲ πανιὰ καθαρὰ καὶ τελευταῖα μὲ ἐφημερίδα. Ἡ ἐφημερίδα εἶνε σπουδαία καὶ γιὰ τὸ καθημερινὸ ξεσκόνισμα τῶν τζαμιῶν. Τὰ ἴχνη τῆς μυίγας στὰ τζάμια φεύγουν ἂν τὰ τρίψωμε δυνατὰ μὲ μιὰ ἀλοιφὴ ἀπὸ ψίχα ὠμῆς πατάτας καὶ λάδι.

ΠΩΣ ΚΑΘΑΡΙΖΟΥΝ ΤΑ ΧΑΛΚΩΜΑΤΑ

Ἀνακατώνουμε σὲ ἴσια μέρη ἐλαφρόπετρα τριμμένη σὲ σκόνη, καὶ λάδι. Βρέχουμε ἕνα πανὶ σ' αὐτὸ τὸ μῖγμα καὶ τρίβουμε τὰ χαλκώματα. Ὕστερα τὰ σκουπίζομε μ' ἕνα πανὶ στεγνό. Ἄλλος τρόπος εἶνε νὰ κάνουμε μιὰ ἀλοιφὴ μὲ ψιλὸ πηλὸ (ἄργιλο), ἀλεύρι καὶ ξύδι. Τρίβουμε τὰ χαλκώματα μὲ αὐτὴ κι' ἔπειτα, ἀφοῦ τὰ σκουπίσωμε, τὰ τρίβουμε ξανὰ μὲ χῶμα ἢ πηλό.

ΚΟΥΖΙΝΑ

Νομίζετε πὼς γιὰ νὰ φτιάσετε γιὰ τοὺς δικούς σας ἕνα νοστιμώτατο φαΐ, χρειάζονται τίποτε σπουδαῖα ὑλικά; Λάθος! Μεγάλο λάθος! Ὅλα εἶναι ζήτημα μαγειρικῆς... τέχνης. Ἂς πάρουμε γιὰ παράδειγμα τὶς πατάτες. Ὅπως καὶ νὰ μαγειρευτοῦν, εἶναι νόστιμες καὶ θρεπτικές. Μόνο θέλουν κι' αὐτὲς τὴν τέχνη τους. Ἀκόμη καὶ οἱ βραστὲς πατάτες ἔχουν τὸ μυστικό τους γιὰ νὰ πετύχουν. Γιὰ νὰ μὴν ἀνοίξουν στὸ βράσιμο, μὴν τὶς βάζετε ποτὲ μὲ κρύο νερό. Ἀφῆστε τὸ νερὸ νὰ πάρη πρῶτα βράση, ρίξτε μιὰ χούφτα ἀλάτι κι' ὕστερα ρίξετε τὶς πατάτες σας. Στ νερό, προσθέστε καὶ μιὰ κουταλιὰ τῆς σούπας ξίδι. Ἔτσι δὲν ἔχουν φόβο νὰ μαυρίσουν. Ἢ 5—6 (ὄχι παραπάνω) σταγόνες λεμόνι.

ΠΑΤΑΤΕΣ ΤΗΓΑΝΗΤΕΣ

Ὅλοι ἀγαποῦν τὶς τηγανητὲς πατάτες. Πόσες ὅμως μικρὲς νοικοκυρὲς καταφέρνουν νὰ τὶς σερβίρουν ροδοψημένες, τραγανιστὲς καὶ στεγνὲς ἀπὸ τὰ λάδια;

Νά, πῶς τηγανίζονται οἱ πατάτες: Ρίχνουμε στὸ τηγάνι τὸ λάδι ἢ τὸ λίπος, ἂν ἔχουμε. Ρίχνουμε ἀρκετὸ λάδι, γιατὶ οἱ πατάτες δὲν θὰ τὸ πιοῦν καὶ θὰ μπορέσουμε νὰ τὸ χρησιμοποιήσουμε ξανά. Ὅταν ζεσταθῆ τὸ λάδι ἢ τὸ λίπος, ρίχνουμε τὶς ψιλοκομμένες πατάτες μέσα, προσέχοντας ἡ φωτιὰ νὰ μὴν εἶναι δυνατή, γιατὶ θὰ κολλήσουν. Τὶς ἀφίνουμε ὀχτὼ λεπτὰ τὸ πολύ, ἀνακατεύοντάς της μὲ τὸ πηρούνι γιὰ νὰ μὴ μαυρίσουν. Ἔπειτα τὶς βγάζουμε μὲ τὴν τρυπητὴ κουτάλα καὶ τὶς βάζουμε στὸ τρυπητό. Ὅταν τὶς βγάλουμε ὅλες, δυναμώνουμε τὴ φωτιά, ἔτσι ποὺ τὸ λάδι ἢ τὸ λίπος νὰ κοχλάζη καὶ ξαναρίχνουμε τὶς πατάτες μέσα, ἀνακατεύοντάς τις. Δυὸ—τρία λεπτὰ θὰ μείνουν ὥς που νὰ πάρουν τὸ ὀρεκτικό τους χρυσόξανθο χρῶμα. Τὶς ξαναβάζουμε στὸ τρυπητὸ ἢ σὲ στρατσόχαρτο γιὰ νὰ στραγγίξουν καλὰ καὶ τότε μονάχα τὶς ἀλατίζουμε. Πρέπει νὰ φαγωθοῦν ὅμως ἀμέσως.

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμό

ΠΥΓΜΑΧΙΚΑ

Τὸ πιὸ παράξενο ρεκὸρ κατέχει ἀσφαλῶς ὁ πυγμάχος Τὸε -- Γκρίμ. Ὁ Γκρὶμ εἶναι ὁ μποξὲρ ποὺ ἔφαγε τὸ περισσότερο ξύλο σὲ ἕνα ἀγῶνα. Παίζοντας μὲ τὸν νέγρο Ἀμερικανὸ Σὰκ -- Μὰκ -- Βὴ ἐδάρη ἀνηλεῶς ἐπὶ 20 ὁλόκληρους γύρους καὶ ἐπεσκέφθηκε 76 φορὲς τὸ καναβάτσο μὲ νὸκ - ντάουν γιὰ νὰ ἡττηθῆ τελικὰ στὰ σημεῖα.

* * *

Ἕνα ἄλλο παρόμοιο ρεκὸρ ὄχι καὶ τόσο εὐχάριστο κατέχει ὁ Ἀμερικανὸς πυγμάχος Τζέϊμς Στρίπλινγκ. Κατὰ τὴν διάρκεια

Ὁ Νῖκος Σύλλας, ποὺ ἦταν 20 χρόνια πρωταθλητὴς τῆς ἐλευθέρας δισκοβολίας

τῆς πυγμαχικῆς του καριέρας (1921 — 1933) ἔπεσε 127 φορὲς νὸκ -- ἄουτ. Δηλαδὴ ἕνα νὸκ -- ἄουτ κάθε μῆνα. Ἀκριβῶς ἀντίθετο καὶ μοναδικὸ ρεκὸρ στὴν ἱστορία τῆς πυγμαχίας εἶναι τὸ ρεκὸρ τοῦ πρωτοπυγμάχου τῆς Φιλαδελφείας Μπίλλυ Φὸκ ὁ ὁποῖος ἐπὶ 43 ἀγώνων του ἐκέρδισε καὶ τοὺς 43 μὲ νὸκ-ἄουτ.

* * *

Ἡ πρώτη πυγμαχικὴ λέσχη ἱδρύθηκε τὸ 1718 στὸ Λονδῖνο τὸ 1718 ἀπὸ τὸν Ἄγγλο Φίγγ.

ΟΙ ΑΘΛΗΤΑΙ ΣΤΙΒΟΥ

Μετὰ τοὺς Πανελληνίους ἀγῶνες στίβου καὶ τοὺς ἑλληνοαγγλικούς, οἱ καλύτεροι Ἕλληνες ἀθληταὶ στὰ διάφορα ἀγωνίσματα στίβου εἶναι οἱ ἑξῆς: Πετράκης, Τσολάκης, Μαυρουδῆς, Ἀδαμόπουλος, Παντλειάδης, Μαυραπόστολος, Μηλιδώνης, Καμπαδέλης, Κοσμᾶς, Λάμπρου, Παλαμιώτης, Μπαλάφας, Εὐσταθιάδης, Γιαταγάνας, Πετροπουλάκης, Σύλλας, Παπᾶς, Κηπουρός, Ραγάζος, Παναγιωτόπουλος.

ΤΟ ΚΟΛΥΜΒΙ

Τώρα τὸ καλοκαῖρι, ἕνα σπόρ, μὲ τὸ ὁποῖο ἀσχολοῦνται χιλιάδες νέοι καὶ νέες εἶναι τὸ κολύμπι. Κάθε μέρα καὶ περισσότερο βέβαια τὶς Κυριακές, οἱ δαντελλένιες ἀκτὲς ὅλης τῆς Ἑλλάδας γεμίζουν ἀπὸ κολυμβητές. Παρὰ τὸ μεγάλο αὐτὸ ἀριθμὸ τῶν ἀνθρώπων ποὺ βουτιῶνται στὴ θάλασσα, τὸ ποσοστὸ ἐκείνων ποὺ ξέρουν κολύμπι εἶναι μικρό. Προπολεμικὰ ἦταν 10 %. Μεταπολεμικὰ ἔχει φτάσει τὰ 20 %. Κι' ὅμως ἡ πατρίδα μας περιβρέχεται παντοῦ ἀπὸ τὸ γαλάζιο ἀτλάζι.

Οἱ καλύτεροι Ἕλληνες κολυμβηταὶ καὶ κολυμβήτριες εἶναι οἱ ἑξῆς: Παπαδόγιαννης, Τελειώνης, Γερακάρης, Μούρτζης, Νικολαΐδης, Μουτσάτσος, Βαλσάμης, Χατζηκυριάκος, Φούντιος, Γαρύφαλλος, Λέβας, Μαρκουΐζος, Ὀρφανίδης, Καλφαμανώλης, Δεβαλιάδης, Ζήσιμος, Μελανοφρύδης, Σιδόρωφ, Παπαγιαννόπουλος, Παλαιολόγος. Κολυμβήτριαι: Δανέλλη, Χατζηαργύρη, Κουκᾶ, Παπασπύρου, Ἀματζοπούλου κ. ἄ.

ΤΟ ΠΕΝΑΛΤΥ

Ἡ αὐστηρότερη ποινὴ ποὺ ὑπάρχει ἀσφαλῶς στοὺς ποδοσφαιρικοὺς ἀγῶνες εἶναι τὸ «πέναλτυ». Εἶναι ἕνα βέβαιο τέρμα γιὰ τὴν ὁμάδα ποὺ τῆς παραχωρεῖται. Τὸ χτυπᾶ ἕνας παίκτης ἀπὸ ἀπόσταση ἕνδεκα βημάτων, κι' ὁ τερματοφύλακας πρὶν χτυπηθῆ ἡ μπάλλα δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ μετακινηθῆ. Τὸ «πέναλτυ» δὲν ὑπῆρχε στὰ πρῶτα χρόνια τοῦ ποδοσφαίρου. Αἰτία τῆς ἐφαρμογῆς του ἦταν ἡ ἧττα τῆς «Στόουκ Σῆτυ» ἀπὸ τὴν «Νὸτς -- Κάουντρυ» μὲ 1 -- 0 τὸ 1898 στὴν Ἀγγλία. Δύο λεπτὰ πρὶν ἀπὸ τὴν λήξη τοῦ ἀγῶνος ἕνας κυνηγὸς τῆς «Στόουκ» ἐσούταρε πρὸς τὴν ἀντίπαλο ἑστία ποὺ ἦταν κενὴ γιατὶ ὁ τερματοφύλακας εἶχε κάνει ἀνεπιτυχῆ ἔξοδο. Ὅλοι περίμεναν νὰ δοῦν τὸ γκόλ. Κι' ὅμως δὲν ἔγινε. Γιατὶ ἕνας «μπὰκ» μὲ μιὰ γροθιὰ ἀπέκρουσε τὴν μπάλα. Ὁ διαιτητὴς ἐσφύριξε «φάουλ». Ὅλοι ὅμως οἱ παῖκτες τῆς «Νὸτς -- Κάουντρυ» στάθηκαν μπροστὰ στὸ τέρμα καὶ ἔτσι δὲν μπῆκε γκόλ. Αὐτὸ ὅμως ἦταν ἕνα κλεμμένο γκόλ, ἀφοῦ τὸ ἀπέκρουσε μὲ τὸ χέρι ὁ «μπάκ». Τότε λοιπὸν τροποποιήθηκε ὁ κανονισμὸς τοῦ ποδοσφαίρου. Καὶ ὅταν ἕνας παίκτης, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν τερματοφύλακα, ἀπέκρουε μὲ χέρι, δινόταν «πέναλτυ».

ΠΟΡΤΡΑΙΤΑ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΣΤΩΝ
Ο Κ. ΠΟΥΛΗΣ

Ἕνας ἀπὸ τοὺς καλυτέρους «χάφ» τοῦ ἑλληνικοῦ ποδοσφαίρου εἶναι ὁ Κώστας Πούλης τῆς Α.Ε.Κ. Ὁ νεαρὸς αὐτὸς διεθνὴς ἄσσος τῆς Ἑνώσεως εἶναι ἕνας φτασμένος μεγάλος ποδοσφαιριστὴς καὶ ἀποτελεῖ μία μεγάλη ἐλπίδα γιὰ τὸ ἑλληνικὸ ποδόσφαιρο. Ὁ Πούλης εἶναι σήμερα 22 ἐτῶν. Ἀπὸ μικρὸς ἔπαιξε μὲ διάφορες ἀνεξάρτητες ὁμάδες ποδοσφαίρου. Κατὰ τὸ 1945 γράφτηκε στὴν Α.Ε.Κ. Καὶ ἀπὸ τότε ἄρχισε ἡ ραγδαία ἐξέλιξή του. Ἔπαιξε στὴν Γ', τὴν Β' καὶ τέλος στὴν Α' ὁμάδα. Ἡ θέση του εἶναι μέσα ἀριστερά. Τὸ πρῶτο μεγάλο του μὰτς μὲ τὴν Α' ὁμάδα τὸ ἔπαιξε τὸ 1948 στὴ Θεσσαλονίκη ἐναντίον τοῦ Ἡρακλέους. Ἀπὸ τότε παίζει συνέχεια στὴν Α' ὁμάδα. Τὸ 1949 ἔπαιξε καὶ στὴ Μικτὴ Ἀθηνῶν. Ἐπίσης ἀγωνίστηκε μὲ τὴν Ἐθνικὴ ὁμάδα τρεῖς φορές. Ἐδῶ στὸ γήπεδο τοῦ Παναθηναϊκοῦ ἐναντίον τῆς Συρίας (2—0) καὶ στὴν Αἴγυπτον. Ὁ Πούλης εἶναι κι' ἕνα πολὺ λαμπρὸ παιδί. Ἐργάζεται στὴν Ἑταιρεία Ὑδάτων.

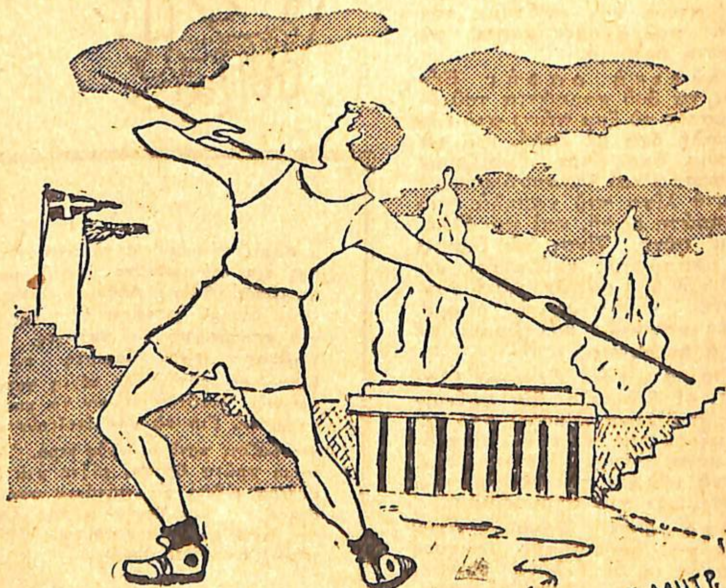

Ὁ πρωταθλητὴς τοῦ ἅλματος εἰς τριπλοῦν Παλαμιώτης

Ὅσοι ἀπὸ τοὺς ἀναγνῶστες τῆς «Παιδοπόλεως» θέλουν πληροφορίες γιὰ ὁποιοδήποτε ἀθλητικὸ ζήτημα, μποροῦν νὰ ἐρωτοῦν τὸν ἀθλητικὸ συντάκτη μὲ ἐπιστολή τους ποὺ θὰ ἀπευθύνεται:

Περιοδικὸν «Παιδόπολις»
Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ 9
(Γιὰ τὸν ἀθλητικὸ συντάκτη)

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΟ—ΑΓΓΛΙΚΟΥΣ

Ὁ πρῶτος εἰς τὸν ἀκοντισμὸν Ι. Παπᾶς μὲ 57.59

(Σκίτσο τοῦ Β. Μητρόπουλου μαθητοῦ Σιβιτανιδείου Σχολῆς)

Τὰ παιδιὰ γράφουν

ΟΛΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

Νυχτώνει! Μαῦρα πέπλα σκεπάζουν τὴ γῆ, ἐνῶ στὸ στερέωμα θαμποφέγγουν δειλὰ - δειλὰ τὰ πρῶτα ἀστέρια. Μιὰ σιωπὴ ἁπλώνεται στὴ γῆ, στὸν ἀέρα παντοῦ... Καὶ μέσα σ' ἕνα ἔρημο σπιτάκι, σὲ μιὰ μοναξιά, ὅλα εἶναι σιωπηλά. Τὸ λυχνάρι στὸ τραπέζι τρεμοσβύνει... Μέσα στὸ μισοσκόταδο ἕνας λυγμὸς ἀκούγεται... κι' ἄλλος κι' ἄλλος... Κάποιος κλαίει. Εἶναι μιὰ μάνα ποὺ ἔχασε τὸ μονάκριβό της παιδί, μιὰ μητέρα ποὺ ἕνα φαρμακερὸ βόλι ἦρθε νὰ πάρη τὸν λεβέντη της! Δίπλα της ἀναστενάζει ὁ πατέρας... Ξαφνικὰ μιὰ φωνὴ γεμάτη συγκίνηση καὶ ἐθνικὸ παλμὸ ἀκούγεται. Εἶναι ὁ πατέρας ποὺ περήφανα διώχνει τὸν πόνο ποὺ φωλιάζει μέσα του: «Φτάνουν τὰ κλάμματα! Τὸ παιδὶ ἔπεσε γιὰ τὴν Πατρίδα! Πέθανε εὐχαριστημένο, ἀφοῦ μπόρεσε νὰ προσφέρη τὸ αἷμα του πολεμῶντας γιὰ τὴν Πατρίδα, γιὰ τὴν γλυκειὰ δοξασμένη Ἑλλάδα». Σὰν ἠχὼ μακρινὴ ἔφτασαν στ' αὐτιὰ τῆς μάνας τὰ λόγια αὐτά. Μέσα της ξύπνησε ἡ Σουλιώτισσα. Δυὸ χέρια ἔσμιξαν μέσα στὸ σκοτάδι κι' ἕνας ψίθυρος ἀκούστηκε «Ὅλα γιὰ τὴν Πατρίδα, γιὰ τὴν γλυκειὰ καὶ δοξασμένη Ἑλλάδα».

ΒΑΣ. Σ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ
μαθητὴς Γυμν. Ζαχάρως Ὀλυμπίας

*

Η ΖΩΗ ΜΑΣ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΟΠΟΛΗ

Πᾶνε δυὸ ὁλόκληρα χρόνια τώρα ποὺ φύγαμε ἀπ' τὰ χωριά μας. Μὲ τὴν φροντίδα τῆς στοργικῆς μας μανας, τῆς Βασίλισσας, ἤρθαμε στὸ στοργικὸ αὐτὸ λιμάνι, ποὺ λέγεται Παιδόπολη.

Ὤ! Πόσο ὄμορφα εἶναι ἐδῶ! Τὸ λιμάνι αὐτὸ στολίζει ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχή μας, μὲ τὰ στολίδια τῆς ἀγάπης.

Στὴν παιδόπολη ποὺ ὀνομάζεται «Ἅγιος Δημήτριος» εἴμαστε 100 παιδιά. Τί ὡραῖα ποὺ περνᾶμε! Ὅλη μέρα παίζομε, χορεύομε, τραγουδοῦμε....

Εἴμαστε ὅλα ἑνωμένα σὰν ἀδελφάκια· καὶ μέσα μας πλημμυρίζει ἡ ἀγάπη καὶ ἡ χαρὰ τοῦ Χριστοῦ.

Στὰ μυστικά μας δὲν μπορεῖ νὰ βάλωμε κλειδιά. Ξέρει καθένας τ' ἀλλουνοῦ τὰ μάτια νὰ διαβάζη... Κάθε Κυριακὴ κάνομε Κατηχητικό. Καὶ πόσα πράγματα δὲν μαθαίνομε στὸ ἀγαπημένο μας Κατηχητικό! Νοιώθομε τὸ Χριστὸ νὰ μᾶς τριγυρίζη. Καὶ πάντα οἱ λέξεις αὐτὲς εἶναι στὸ μυαλό μας:

«Ἄφετε τὰ παιδία νὰ ἔλθωσι κοντά μου. Διότι τούτων εἶναι Βασιλεία τοῦ οὐρανοῦ».

Ἐδῶ στὴν παιδόπολη περνᾶμε τόσο καλά, ὥστε δὲν καταλαβαίνομε πότε φεύγουν οἱ μέρες. Καθημερινὰ κάνομε γυμναστική, ψυχαγωγία. Πόσο ὅμως θὰ λυπηθοῦμε τώρα ποὺ θὰ πᾶμε στὰ χωριά μας! Πῶς θ' ἀφήσωμε τὴν παιδόπολή μας, τὰ περιβολάκια μας... Δὲν πειράζει ὅμως. Γιὰ ὅσο καιρὸ καθήσαμε, εὐχαριστοῦμε ὅλους τοὺς εὐεργέτες μας καὶ τὴν καλή μας Βασίλισσα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝ. ΓΑΚΙΔΗΣ
(Παιδόπολη Ψυχικοῦ)

Ο ΚΑΙΑΦΑΣ

Τὰ κρέπια τῆς νύχτας σκίστηκαν. Στὴν ὁρμὴ τῆς ἡμέρας ποὺ ἔφτανε ἀπὸ μακρυὰ δὲν μπόρεσαν ν' ἀντισταθοῦν. Σὲ λίγο τὸ ὁλοκόκκινο μειδίαμα τοῦ ἡλίου ἔλουσε τὴν ἀνατολή. Ἕνας ὁλόλαμπρος δίσκος πρόβαλε στὸ στερέωμα. Τὸ αὐτοκίνητο περνᾶ μὲ ταχύτητα τὸ δρόμο ποὺ ὁδηγεῖ στὴ λουτρόπολη τοῦ Καϊάφα. Μιὰ παράξενη εὐωδιὰ ἀπὸ τὰ νερὰ τῆς λίμνης μᾶς τὸ λέει ὅτι φτάνουμε. Βγαίνουμε ὅλοι χαρούμενοι. Ἕνα πυκνότατο δάσος δίνει ζωή, δροσιὰ καὶ χαρὰ σ' ὅλα γύρω. Στὴν ἄκρη τοῦ δάσους ἀρχίζε ἡ κρυστάλλινη λίμνη, ὅμοια μὲ ἕνα τεράστιο μαγικὸ καθρέφτη. Μαγεμένοι στεκόμαστε μπροστὰ στὰ ξενοδοχεῖα, λὲς καὶ γιὰ πρώτη φορὰ τ' ἀντικρύζαμε. Ὡραῖα κτίρια, στολισμένα μὲ λογιῶν-λογιῶν ἄνθη ἄγρια καὶ ἥμερα. Ἀληθινὸς παράδεισος.

Ἡ βάρκα ποὺ παίρνουμε τώρα, σὰν δελφίνι σχίζει τὰ ἥσυχα νερὰ τῆς λίμνης. Πόσο ὄμορφα εἶναι νὰ ταλαντεύεται κανεὶς στὰ γαλανὰ νερά της, τὴν ὥρα ποὺ παιγνιδίζουν οἱ μικρὲς κόρες τοῦ ἥλιου. Δὲν περνᾶ πολλὴ ὥρα καὶ βγαίνουμε στὸ Σπήλαιο. Ἕνα τεράστιο βουνὸ ἰσκιώνει τὸν τόπο. Τὰ σπίτια κολλημένα στοὺς βράχους του, σὰν φωλιὲς ἀετῶν. Παντοῦ ἔχασκαν χαράδρες, σὰν ἀνοιχτὰ στόματα, ἕτοιμα νὰ καταβροχθίσουν ὅποιον βροῦν. Ἀγριοπερίστερα πετοῦσαν τριγύρω, κατσικάκια ἔβοσκαν χαμηλότερα καὶ ἡ φλογέρα τοῦ βοσκοῦ λίγο πιὸ πέρα, συμπλήρωνε τὴ θεϊκὴ αὐτὴ ὀμορφιά. Μπαίνουμε μέσα στὰ σπίτια. Ἡ μεγάλη εἴσοδος μᾶς ὁδηγεῖ στὰ λουτρά. Μιὰ ζεστὴ ἄχνα ἔφτασε ἀμέσως στὸ πρόσωπό μας. Τίποτα δὲν μπορέσαμε νὰ διακρίνωμε. Σκοτάδι πυκνὸ ἔπνιγε τὰ πάντα. Ἀνάψαμε τὸ ἠλεκτρικὸ φανάρι κι' ὅλα φωτίστηκαν. Ἕνας πελώριος βράχος σὰν ἄγρυπνος δράκοντας ἀγκάλιαζε μὲ τὶς πελώριες χεροῦκλες του τὰ ἥσυχα καὶ ζεστὰ νερά.

Βλέποντας ὅλα αὐτά, ἤρθαμε πιὸ κοντὰ στὸ Δημιουργὸ τοῦ σύμπαντος. Νοιώσαμε τὸ φιλόπονο χέρι Του καὶ καταλάβαμε μὲ πόση στοργὴ τὰ ἔχει κάνει ὅλα καὶ πόσο φροντίζει γιὰ τὰ δημιουργήματά του. Μαγεμένοι ἀπὸ τὸ θέαμα αὐτό, νοιώθαμε τὴν ἀνάγκη σιωπηλῆς προσευχῆς πρὸς τὸν Πλάστη. Καὶ βγαίνοντας ἔξω, βλέπουμε στὴ στροφὴ τοῦ δρόμου τὸ ἐκκλησάκι τῆς Παναγίας σκαρφαλωμένο στὴν πλαγιὰ τοῦ βουνοῦ, λὲς κι' ἐπίτηδες τὸ ἔκαναν ἐκεῖ, γιὰ νὰ ὑμνοῦν οἱ ἐπισκέπτες τὸν Πλάστη. Ἡ βάρκα μᾶς περίμενε καὶ πάλι. Μπαίνομε μέσα σιωπηλοί. Ἔπαψαν τὰ γέλια, τὰ τραγούδια καὶ τ' ἀστεῖα. Ἡ ψυχή μας εἶναι πλημμυρισμένη ἀπὸ θεία εὐφροσύνη. Συγκινημένοι ἀφίνομε πίσω τὶς φυσικὲς αὐτὲς καλλονές. Τὸ λάλημα τῶν ἀηδονιῶν κι' ἡ γλυκειὰ φλογέρα τοῦ βοσκοῦ, μόλις φτάνουν στ' αὐτιά μας.

Ὁ κλειστὸς χῶρος τοῦ αὐτοκινήτου μᾶς προσμένει ἀνυπόμονα. Παραξενεύεται ὁ ὁδηγὸς πῶς ἔπαψαν οἱ φλυαρίες μας, χωρὶς νὰ ξέρη τὴν ἱερὴ μυσταγωγία, ποὺ μᾶς χάρισαν τὰ ἄψυχα αὐτὰ πλάσματα, καμωμένα μὲ τόση τέχνη κι' ἐπιδεξιότητα.

ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΜΙΧΟΠΟΥΛΟΥ
(Μαθήτρια 6ης Δημοτικοῦ Ζαχάρω)

*

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΤΟΥ 47

Μαῦρο σκοτάδι, πηκτὸ σὰν πίσσα, σκέπαζε τὸ μικρὸ χωριό μου. Στὸν οὐρανὸ δὲν σελάγιζε κανένα ἀστέρι. Μαῦρα σύννεφα, εἶχαν κρύψει τὸν οὐρανό. Οἱ ἀστραπὲς καὶ οἱ βροντὲς ἀνταμώνονταν μὲ τὶς πελώριες λάμψεις καὶ τοὺς δαιμονισμένους κρότους τῶν ὅλμων καὶ τῶν ὁπλοπολυβόλων, ποὺ εἶχαν ζώσει τὸ μικρὸ φιλήσυχο χωριό μου, μὲ τὶς τρεῖς χιλιάδες κατοίκους του. Οἱ προδότες τῆς πατρίδος μας, οἱ συμμορίτες ἀγωνίζονταν ν' ἀνοίξουν ἀκόμη ἕναν πελώριο τάφο καὶ νὰ θάψουν μέσα τὸ ἀθῶο χωριό μου. Ὡς πρόπερσι ἀκόμη ἡ ζωή μου κυλοῦσε ἥσυχη σὰν τὰ καθάρια νερὰ τῶν ρυακιῶν, μὰ οἱ προδότες ἐχθροὶ ἐθόλωσαν τὴν ἤρεμη καὶ γαλήνια ζωὴ τοῦ χωριοῦ μου. Ἡ ζωή του διάβαινε ἀνάμεσα στὰ βελάσματα τῶν λίγων κοπαδιῶν καὶ στὸ μονότονο «γκλάν, γκλὶν» τῶν κουδουνιῶν, καθὼς γυρνοῦσαν στὸ ἡλιόγερμα ἀπὸ τὸ ὕψωμα καὶ τὸν κάμπο, γιὰ τὸ μαντρί.

ΑΝΔΡΕΑΣ Λ. ΖΟΥΜΠΑΚΗΣ
μαθητὴς ΣΤ' Δημ. Ἐπιταλίου
Ἀγουλινίτσας)

*

ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ ΤΗΣ ΑΛΕΠΟΥΣ

— Λοιπόν, Γιαννάκη, ὅπως εἴπαμε. Ὅταν λαλήσουν οἱ κοκόροι, θὰ κατεβῆς σιγὰ-σιγά, χωρὶς νὰ σ' ἀκούση κανείς.

— Σύμφωνοι.

Τὸ βράδυ ὁ Γιαννάκης ἔπεσε στὸ κρεββάτι του μὲ χίλιες δυὸ σκέψεις. Ἔπρεπε νὰ σηκωθῆ στὴν κανονικὴ ὥρα. Μ' αὐτὲς τὶς σκέψεις ὁ Γιαννάκης ἀποκοιμήθηκε.

Τὸν τελευταῖο μῆνα μιὰ ἀλεπού, ποὺ εἶχε τὴ φωλιά της στὸν κοντινὸ λόγγο, κατέβαινε στὸ χωριὸ κι' ἔτρωγε τὶς κότες. Ἄδικα οἱ κυνηγοὶ φύλαγαν νὰ τὴ σκοτώσουν. Δὲν εἶχαν ἀπομείνει τώρα πιὰ παρὰ καμμιὰ δεκαπενταριὰ κότες τοῦ κὺρ Θανάση, ποὺ τὶς εἶχε σὲ κλοῦβα. Ἀπ' αὐτὴν τὴν ἀλεπού, σκεφτόταν ὁ Γιαννάκης μὲ τὸν Σπύρο, θὰ ἀπαλλάξουμε τὸ χωριό.

Ἐπιτέλους ἔφτασε ἡ ὥρα! Ὁ Γιαννάκης σιγά, χωρὶς νὰ τὸν ἀκούση κανείς, ντύθηκε καὶ κατέβηκε γρήγορα. Στὸ «μεγάλο πλάτανο» τὸν περίμενε ὁ Σπύρος μὲ τὴν καραμπίνα τοῦ παπποῦ του στὸ χέρι.

— Ἄργησες, τοῦ εἶπε.

Ἀφοῦ συνεννοήθηκαν πρῶτα, ξεκίνησαν. Βγῆκαν ἀπὸ τὸ χωριὸ καὶ σὲ λίγο ἀνέβαιναν τὸ λόγγο. Εἶχαν περπατήσει ἀρκετὴ ἀπόσταση, μὰ δὲν συνάντησαν τίποτα. Ξαφνικά, ἄκουσαν πίσω τους πατήματα. Ἡ καρδιὰ τοῦ Γιαννάκη χτυποῦσε γρήγορα. Γυρίζουν πίσω. Καμμιὰ δεκαριὰ μέτρα μπροστά τους ἔλαμπαν δυὸ φωτιές.

— Θεέ μου...

— Σσσσστ. Εἶναι ἡ ἀλεπού, πρόσεξε...

Ἕνα δυνατὸ οὔρλιασμα, ποὺ ἔκανε τὰ παιδιὰ ν' ἀνατριχιάσουν, ἀντήχησε κι' ἡ ἀλεποῦ τινάχθηκε ἐπάνω τους.

— Ξύπνα, Γιαννάκη, ὁ ἥλιος εἶναι κεῖ πάνω καὶ σὺ ἀκόμα κοιμᾶσαι;

Δὲν ἦταν ἀλήθεια, λοιπόν; Ὄχι. Ὄνειρο.

ΑΝΤ. Π. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
Μαθητὴς Γ' τάξεως Γυμνασίου
Κρεσταίνων

Ο «ΠΑΓΚΟΣ» ΤΟΥ ΜΑΡΑΓΚΟΥ

Σχεδὸν σ' ὅλα τ' ἀγόρια ἀρέσει νὰ δουλεύουν τὸ ξύλο. Καὶ δὲν ὑπάρχει ἀγόρι ποὺ νὰ μὴν ξέρῃ νὰ μεταχειριστῇ τὸ σφυρί, τὸ πριόνι ἢ τὴν τανάλια.

Συνήθως τ' ἀγόρια μπήγουν ἕνα καρφί, ξεβιδώνουν μιὰ βίδα ἢ κόβουν μιὰ σανίδα μὲ τὸ πριόνι «ὅπως τύχει». Σπάνια ἔχουν τὴν τύχη νὰ βροῦν κάποιον νὰ τοὺς ἐξηγήσει πῶς πρέπει νὰ γίνωνται ὅλ' αὐτά.

Γιατὶ καὶ τὸ ἁπλὸ κάρφωμα, ἔχει τὴν τέχνη του, ὅπως καὶ τὸ ξεβίδωμα, ὅπως καὶ τὸ πριόνισμα. Κι' ὄχι μονάχα τὴν τέχνη του, παρὰ καὶ τὰ μυστικά του.

Δὲν εἶναι σπάνιο νὰ δῇ κανεὶς ἕναν «ἐρασιτέχνη» μαραγκὸ νὰ μπήγῃ στραβὰ ἕνα καρφί, νὰ τὸ τραβάῃ ὕστερα ἀδέξια μὲ τὴν τανάλια, νὰ κάνῃ περιττὲς τρύπες καὶ νὰ ἱδρώνῃ καὶ νὰ ξεϊδρώνῃ, ὥσπου νὰ κάνῃ σωστὴ δουλειά...

Γι' αὐτὸ αὐτοὶ οἱ «ἐρασιτέχνες» μικροὶ μαραγκοὶ συνήθως λένε στοὺς φίλους τους ἢ στοὺς ἀνθρώπους τοῦ σπιτιοῦ τους, πῶς δὲν μποροῦν νὰ δουλέψουν καλὰ ὅταν τοὺς κοιτᾶνε.

— Ἐσὺ φταῖς ἂν στράβωσε τὸ καρφί! λένε, π.χ., στὴν μικρή τους ἀδελφὴ ποὺ παρακολουθεῖ μὲ θαυμασμὸ τὰ... κατορθώματά τους. Μὲ κοιτᾶς καὶ μὲ κάνεις νὰ τὰ... χάνω...

Ἀμ δέ! Ὁ καλὸς τεχνίτης δουλεύει γρήγορα καὶ σωστά, ἔστω κι' ἂν τὸν παρακολουθεῖ ὁλάκερο πλῆθος. Ὁ «ἀτζαμῆς» ὅμως φοβᾶται μὴ φανεῖ ἡ ἀτζαμωσύνη του.

Βέβαια, γιὰ νὰ κάνεις σωστὴ δουλειά, χρειάζεται προπαντὸς ἐξάσκηση. Αὐτὴ εἶναι ἡ βάση. Ἂν δὲν πέσεις στὴ θάλασσα δὲν μπορεῖς νὰ μάθῃς κολύμπι. Κι' ἂν δὲν χαλάσῃς κάμποσες σανίδες, οὔτε πλανιάρισμα μαθαίνεις, οὔτε πριόνισμα, οὔτε κἂν τὸ ἁπλούστατο κάρφωμα. Κοντὰ ὅμως στὴν πρακτική, εἶναι κι' ἡ τέχνη: Αὐτὴ σοῦ μαθαίνει πῶς νὰ κρατῇς τὸ σφυρί, πῶς τὸ πριόνι, πῶς τὴν πλάνη. Πῶς νὰ τοποθετῇς τὸ καρφὶ καὶ πῶς νὰ κρατᾷς τὴ σανίδα. Γι' αὐτὸ καὶ στὸ ἐρχόμενο, θὰ γράψουμε μερικὲς πρακτικὲς συμβουλές, ποὺ θὰ εὐκολύνουν πολὺ τοὺς μικρούς μας ἀναγνῶστες ποὺ καταπιάνονται μὲ σφυριὰ καὶ μὲ τανάλιες. Γιὰ τὴν ὥρα, ὅμως, πρέπει νὰ ποῦμε πὼς ὁ μικρὸς μαραγκὸς ποὺ ἔχει σκοπὸ νὰ δουλέψῃ συστηματικά, εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ἔχει ἕνα εἰδικὸ τραπέζι, ἕναν «πάγκο», ὅπως τὸν λένε οἱ μαραγκοί. Ὁ πάγκος βοηθεῖ πολὺ νὰ γίνεται σωστὴ ἡ δουλειά.

Αὐτὸς ὁ πάγκος μπορεῖ νὰ στηθῇ ὁπουδήποτε. Ἢ καὶ νὰ μένῃ σὲ μιὰ γωνιά, περιμένοντας τὴ στιγμὴ νὰ χρησιμοποιηθῇ. Κι' εἶναι περιττὸ νὰ ποῦμε πὼς ὁ καθένας ἀπὸ σᾶς μπορεῖ νὰ τὸν φτιάσῃ μόνος του πολὺ εὔκολα, ἀπὸ κανένα παλιὸ κασόνι. Τὸ πιὸ δύσκολο εἶναι νὰ βρεθοῦν οἱ τρεῖς μακρόστενες σανίδες ποὺ μ' αὐτὲς θὰ φτιάσουμε τὸ ἀπάνω του μέρος. Γιατὶ καθὼς πρέπει νὰ εἶναι μακριές, εἶναι δύσκολο νὰ τὶς πάρῃ κανεὶς ἀπὸ κοινὸ ξύλινο κασόνι. Ἂν ἔχετε τὴν τύχη νὰ βρίσκεται στὸ σπίτι κανένα παλιὸ τραπέζι, ποὺ δὲν χρειάζεται, τότε δὲν ἔχετε παρὰ νὰ τὸ «ξυλώσετε» κι' ἔχετε ἀμέσως τὰ ὑλικά: καὶ τὶς μακρόστενες σανίδες καὶ τὰ πόδια τοῦ πάγκου. Ἂν ὅμως δὲν ἔχετε τέτοιο τραπέζι, τότε πρέπει νὰ «ξαμολυθῆτε» γιὰ νὰ βρῆτε τὰ ὑλικά. Ἕνα ἔξυπνο ἀγόρι, ἴσως δὲ θἄναι δύσκολο νὰ βρῇ καὶ ν' ἀγοράσῃ κανένα ξετραφιασμένο θρανίο, ἢ κανένα χαλασμένο τραπέζι ἀπὸ καφενεῖο.

Στὸ σχῆμα ποὺ δημοσιεύουμε, βλέπετε ἕναν τέλειο πάγκο μαραγκοῦ, ὅπως φαίνεται φάτσα κι' ἀπὸ τὸ πλάϊ. Ἂς δοῦμε τώρα τὰ ὑλικὰ ποὺ χρειάζονται. Πρῶτα—πρῶτα γιὰ νὰ γίνῃ τὸ ἀπάνω μέρος. Τὸ (Α). Τὸ Α σχηματίζεται ἀπὸ τρεῖς μακρόστενες σανίδες μακριὲς 1 μέτρο κι' ἑβδομῆντα πόντους, πλατιὲς 23 πόντους καὶ χοντρὲς 2 πόντους.

Δηλαδὴ τρεῖς σανίδες 23Χ2Χ1.70 (ἔτσι γράφονται οἱ σανίδες: ὁ πρῶτος ἀριθμὸς εἶναι τὸ π λ ά τ ο ς, ὁ δεύτερος τὸ π ά χ ο ς (πόσο χοντρὴ πρέπει νὰ εἶναι ἡ σανίδα) καὶ ὁ τρίτος τὸ μ ῆ κ ο ς (πόσο μακριὰ πρέπει νὰ εἶναι).

Τὸ (Β) εἶναι τὸ πλαϊνὸ μέρος, τὰ πλάγια. Ὁ πάγκος εἶναι μακρόστενος. Λοιπὸν γιὰ τὸ στενό του μέρος χρειαζόμαστε δυὸ σανίδες πλατιὲς 25 πόντους, χοντρὲς 2 καὶ μακριὲς 75 (Δηλαδὴ 25Χ2Χ75).

Καὶ γιὰ τὸ πλατύ του μέρος, δυὸ σανίδες 25Χ2Χ1.75.

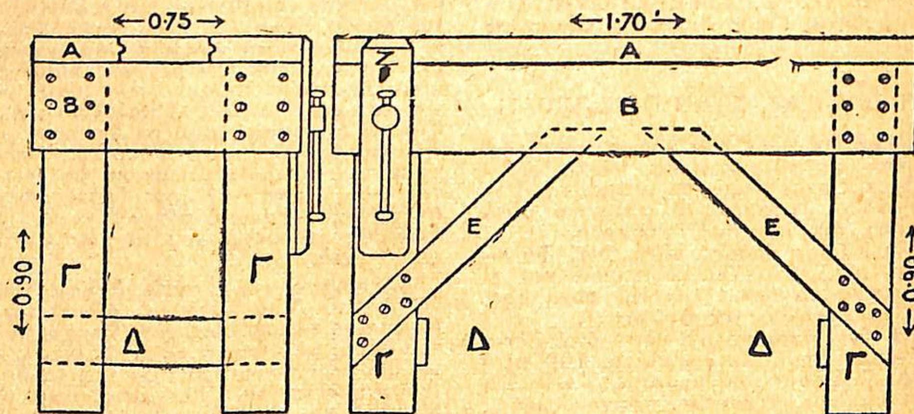
Ἔπειτα μᾶς χρειάζονται οἱ σανίδες ποὺ θὰ κάνουν τὸν πάγκο σ τ ε ρ ε ό, οἱ σανίδες Δ.

Στὸ στενὸ μέρος τοῦ πάγκου, οἱ σανίδες θὰ καρφωθοῦν ἴσιες, ἀπὸ μέσα, πάνω στὰ πόδια τοῦ πάγκου, ὅπως φαίνεται καθαρὰ στὸ σχέδιο.

Στὸ πλατὺ ὅμως μέρος, θὰ καρφωθοῦν λοξὰ καὶ τὶς ὀνομάζουμε Σ. Οἱ σανίδες αὐτὲς κάνουν τὸν πάγκο στέρεο. Λοιπὸν γιὰ τὸ στενὸ μέρος χρειάζονται δυὸ σανίδες Δ 15Χ2Χ75. Καὶ γιὰ τὸ πλατὺ δυὸ σανίδες Σ 15Χ2Χ75. Γιὰ τὰ πόδια, ἂν δὲν ἔχουμε ἕτοιμα ἀπὸ τραπέζι, ποὺ τότε πρέπει νὰ τὰ δυναμώσουμε καρφώνοντάς τους γύρω - γύρω σανιδάκια τοῦ ἴδιου ὕψους καὶ πλάτους, πρέπει νὰ προμηθευθοῦμε τέσσερα χοντρά, τετράγωνα ξύλα (τὰ Γ) μακριὰ 88 πόντους (ὁ πάγκος πρέπει νἄναι ψηλός), πλατιὰ 20 πόντους καὶ χοντρὰ πάλι 20 πόντους. Δηλαδὴ 20Χ20Χ88.

Ὅσο γιὰ τὴν σιδερένια πρέσα, αὐτὴ θέλει σανίδα 70Χ2Χ20.

Οἱ πλαϊνὲς σανίδες Β καθὼς καὶ τὰ στηρίγματα Δ καὶ Ε στερεώνονται βιδωτά (πέντε ἢ ἕξη βίδες). Ὅλα τ' ἄλλα μέρη καρφώνονται. Ὁ πάγκος αὐτὸς μᾶς βοηθεῖ πολὺ στὴ δουλειά μας. Μποροῦμε νὰ καρφώσουμε, νὰ πριονίσουμε καὶ κυρίως νὰ πλανιάρουμε ἄνετα. Ἂν ἔχουμε χῶρο, καλὸ εἶναι νὰ τὸν στήσουμε κοντὰ στὴν ἐταζέρα μὲ τὰ ἐργαλεῖα, ὅπου μιλήσαμε στὸ προηγούμενο.

Α Τρεῖς σανίδες 23 × 2 × 1,70 Β Δύο σα-νίδες 25 × 2 × 75 καὶ δύο σανίδες 25 × 2 1,70. Γ Πόδια: 4 χοντρὰ τετράγωνα ξύλα 20×20 × 88. Δ Στηρίγματα: δύο σανίδες 15 ×2 × 75. Ε Στηρίγματα: δύο σανίδες 15×2 × 80. Ζ Πρέσα: 70 × 2 × 20.

Η ΠΡΟΔΟΣΙΑ

(Ἕνα κτῆμα στὰ Μεσόγεια. Χειμώνας. Ὁ Φόξ, ἕνα νεαρὸ μαντρόσκυλο, ποὺ δὲν ἔχει γνωρίσει ἀκόμη τὸν κόσμο καὶ τὴ ζωή, παρὰ μόνο ἀπ' τὶς διηγήσεις τῶν δικῶν του, εἶναι κουλουριασμένος στὸ ξύλινο σπιτάκι του. Ξαφνικὰ ἀκούει ἕνα περίεργο οὐρλιασμα).

ΦΟΞ.—Γάβ, γάβ, μωρ' τί φωνὴ εἶναι αὐτή; Ἕνα γάβγισμα διαφορετικὸ ἀπὸ τὸ δικό μας. Ἔχει γοῦστο, λέει, νὰ εἶναι κανένα ἀπ' ἐκεῖνα τὰ ζῶα ποὺ τὰ ὠνόμαζε ὁ παπποῦς μου λύκους.

Ο ΛΥΚΟΣ (ἔξω ἀπ' τὰ κάγκελλα): Ψίτ, ψίτ!

ΦΟΞ (τρομαγμένος).— Τί; ποιὸς εἶναι; Οὔ! Γάβ!

Ο ΛΥΚΟΣ.—Σκάσε, βλάκα! Εἶμαι ὁ λύκος.

ΦΟΞ.—Ὁ λύκος;

Ο ΛΥΚΟΣ.—Μωρὲ τρόπος ποὺ ὑποδέχεσαι ἕναν ἐξάδελφό σου! Κατεβαίνουμε σ' αὐτὰ τὰ μέρη ὅταν κάνῃ πολὺ κρύο.

ΦΟΞ.—Ἔτσι ἔλεγε κι' ὁ παπποῦς μου. Ἀλήθεια...

Ο ΛΥΚΟΣ (μὲ ὑποκριτικὸ χαμόγελο).—Ἄ! ἀγαπητό μου ξαδερφάκι. Οἱ ἄνθρωποι καὶ οἱ σκύλοι εἶναι ἀδυσώπητοι γιὰ μᾶς.

ΦΟΞ.—Καὶ σεῖς εἶσθε θηριώδεις.

Ο ΛΥΚΟΣ.—Ἐμεῖς; Μὰ ὑπάρχουν πιὸ ἥμερα καὶ καλοκάγαθα ζῶα ἀπ' τοὺς λύκους; Ὤ! ξέρω! Σ' ἔχει ἐπηρεάσει ἐκείνη ἡ ἀνόητη ἱστορία τοῦ λύκου καὶ τοῦ ἀρνιοῦ. Ναί, φίλε μου! Τρῶμε ὅ,τι βροῦμε, ἕνα πρόβατο, ἕνα πουλί... Καὶ οἱ ἄνθρωποι δὲν τὰ τρῶνε; Κι' ἐσένα τὸν ἴδιο μὲ τί σὲ τρέφουν;

ΦΟΞ.—Ἔχεις δίκιο.

Ο ΛΥΚΟΣ.—Ἂν μᾶς ἔδιναν κι' ἐμᾶς οἱ ἄνθρωποι ὡραῖα κόκκαλα καὶ νόστιμα φαγητά!... Ἔννοια σου, δὲν θὰ τρώγαμε τὰ ἀρνιὰ καὶ τὶς κότες...

ΦΟΞ.—Ναί, ἀλλὰ ὁ παπποῦς ἔλεγε ὅτι κατασπαράξατε κι' ἕναν τσοπάνο!

Ο ΛΥΚΟΣ (δακρύζοντας).—Ἕνα δυστύχημα, ξάδερφε, ἕνα δυστύχημα. Τὸ ἔκανε κάποιος λύκος, ποὺ δὲν πρόσεξε ὅτι ἦταν τσοπάνος.

ΦΟΞ (δύσπιστος).— Τρῶτε καὶ τοὺς σκύλους.

Ο ΛΥΚΟΣ (μὲ τὸ πόδι στὴν καρδιά).— Συκοφαντία, φίλε μου, στὸ λόγο μου (μὲ ὑποκριτικὸ κλαψούρισμα): Ἐμεῖς θέλουμε νὰ ζοῦμε ἀγαπημένοι μὲ τοὺς σκύλους.

ΦΟΞ.— Τέλος πάντων! Ὅπως κι' ἂν εἶναι σὲ λυπᾶμαι. Τί μπορῶ νὰ κάνω γιὰ σένα;

Ο ΛΥΚΟΣ.—Ἄκουσε! Ξέρεις ν' ἀνοίγῃς τὸ λουκέττο τῆς πόρτας μὲ τὴ μούρη σου;

ΦΟΞ.—Βέβαια!

Ο ΛΥΚΟΣ.—Λαμπρά! Θ' ἀνοίξῃς νὰ μπῶ μέσα, θὰ πνίξω στὸ κοττέτσι μερικὲς κόττες καὶ κουνέλια καὶ θὰ τὰ μοιράσουμε.

ΦΟΞ.—Μὰ αὐτὸ εἶναι φοβερό! Εἶναι προδοσία. Τὰ ζῶα αὐτὰ μοῦ ἔχουν ἐμπιστοσύνη.

Ο ΛΥΚΟΣ.—Μὴν εἶσαι βλάκας! Ὅλοι θὰ ποῦν ὅτι ὁ λύκος ἔκανε τὸ κακό.

ΦΟΞ (ὠργισμένος).—Εἶσαι ἕνας κλέφτης, ἕνα παλιοτόμαρο. Θὰ φωνάξω ἀμέσως τὸν κύριό μου νὰ κατεβῇ μὲ τὸ τουφέκι... Γάβ, γάβ, γάβ!

Ο ΛΥΚΟΣ (φεύγοντας τρεχάλα).—Αὐτὸς ὁ σκύλος εἶναι σὰν τοὺς ἄλλους. Ὁ ἠλίθιος! Δὲν ἤθελε, λέει, νὰ κάνῃ προδοσία! Τί θὰ πῇ αὐτό;

Π. Δ.

Γιά νά γνωρίσωμε τήν ΕΛΛΑΔΑ

Οἱ μαρμάρινοι Θεοὶ τῆς Ὀλυμπίας

Μπαίνοντας στὸ μουσεῖο τοὺς εἴδαμε νὰ μᾶς περιμένουν, στητοί, μεγαλόσωμοι, καταδεχτικοὶ καὶ χιλιόμορφοι οἱ μαρμάρινοι θεοί. Ἄλλος ἀνάγλυφος, σκαλιστὸς πάνω σὲ μιὰ πλάκα — μετόπη κάποιου ναοῦ — ἄλλος ὁλόγλυφος σὲ ἀέτωμα, ἄλλος ὄρθιος πάνω σὲ βάθρο...

— Ἐλάτε πρῶτα -- πρῶτα σὲ μᾶς, ἔμοιαζε, νὰ μᾶς λέη, ἁπλώνοντας μεγαλόπρεπα τὸ χέρι του καὶ γυρίζοντας πρὸς τὸ μέρος μας τὸ ὡραῖο κεφάλι του, ὁ Ἀπόλλωνας. Ἐλάτε, ἂν θέλετε, νὰ γνωρίσετε σ' ὅλη τὴν ἁπλότητά του τὸ θεῖο κάλλος.

Γοητευμένοι, πήγαμε κατὰ κεῖ ὅλοι μ' ἕνα βῆμα: Τὸ μισάνοιχτο στόμα φαινόταν σὰ νἄθελε κάτι νὰ πῆ, τὰ μάτια μὲ τὴ γαλήνη, ποὺ χαρίζει πάντα ἡ δύναμη τῆς ψυχῆς, κοίταζαν καὶ πρόσταζαν... Ποῦ καὶ τί; Ἀλήθεια ποιὸν νὰ κοιτοῦσε, τὸ ἐξαίσιο αὐτὸ πρόσωπο, ποὺ τὸ ὡραῖο του μέτωπο τὸ στεφάνωναν τὰ ξανθὰ δαχτυλίδια, τῆς ἀρχαϊκῆς χτενισιᾶς; Σὲ ποιὰ σκηνὴ εἶχε στραφῆ, τὸ Ὀλύμπιο ἐκεῖνο κεφάλι, ἀφίνοντας γιὰ τὸ θεατὴ τὸ πιὸ γραφικὸ προφὶλ πάνω σ' ἕνα ἀγαλματένιο κορμὶ ποὺ αὐτὸ τὸ ἀντίκρυζες κατὰ μέτωπο;

Ἡ ἐρώτηση ἀνέβηκε φυσικὰ πρῶτα - πρῶτα στὸ στόμα τοῦ Φάνη.

— Τί γίνεται γύρω ἀπὸ τὸν Ἀπόλλωνα, θεία; Τί κίνηση τί ζωή!... Τί λέω ἐγώ; Ἐδῶ γίνεται πόλεμος. Παλεύουν ζῶα κι' ἄνθρωποι μαλλιοτραβιοῦνται!... Κι' ὁ Θεὸς στέκεται στὴ μέση, ἀτάραχος, σ' ὅλη του τὴ δόξα!

— Εἶπες ζῶα κι' ἄνθρωποι; Μὰ γιὰ πρόσεξε καλλίτερα Φάνη. Δὲν ὑπάρχουν ζῶα ἐδῶ. Εἶναι ἀλογάνθρωποι οἱ μισοὶ πολεμιστές.

— Ἐκεῖνα τὰ τερατόμορφα πλάσματα ποὺ οἱ πρόγονοί μας τἄλεγαν Κενταύρους; Καὶ ποιὲς εἶναι αὐτὲς οἱ γυναῖκες ποὺ κρατοῦν στὰ χέρια; Τί ἄγριοι ποὔναι καὶ τί τρομαγμένα τὰ θύματά τους!... Πές μας τί παριστάνει αὐτὸ τὸ ἀέτωμα;

Ναί, ἦταν καιρὸς ν' ἀρχίσω τὶς ἱστορίες. Χωρὶς αὐτές, χωρὶς τὴ βοήθεια τῆς μυθολογίας, δὲ γίνεται ν' ἀπολαύσῃ κανείς, σ' ὅλη της τὴν τελειότητα, τὴν ἀρχαία τέχνη.

— «Τὸν παλιὸ καιρό, Φάνη, ζοῦσαν στὴ Θεσσαλία δυὸ πολεμόχαρες φυλές, οἱ Λαπίθες κι' οἱ Κένταυροι. Οἱ πρῶτοι ἦσαν ἀνθρωπόμορφοι, σὰν κι' ἐμᾶς, μὲ πελώριο ὅμως κορμί, καὶ γιγάντια δύναμη. Μὰ οἱ Κένταυροι ἦταν ἀλογάνθρωποι, ἄγριοι σὰν ἀδάμαστα ἄτια. Πότε ζοῦσαν ἀγαπημένοι καὶ πότε ἐξόντωσαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο οἱ δυὸ ἐκεῖνοι λαοί.

Κάποτε λοιπὸν ἔτυχε νὰ τάχουν καλά. Ὁ Πειρίθης, ὁ Λαπίθης βασιλιάς, γιόρταζε τοὺς γάμους του μὲ τὴν ὄμορφη Διηδάμεια. Στὸ γλέντι τοῦ γάμου προσκάλεσε ὁ βασιλιὰς καὶ τὸ φίλο του τὸ Θησέα ἀπ' τὴν Ἀθήνα καὶ τοὺς γειτόνους του τοὺς Κενταύρους.

Στὴν ἀρχὴ ὅλα πήγαιναν καλὰ κι' ὁ κόσμος πολὺ διασκέδαζε μὲ τοὺς ἀλογάνθρωπους, ποὺ χόρευαν κλωτσοπατώντας ὁ ἕνας τὸν ἄλλο καὶ γκάριζαν τάχα τραγουδώντας...

— Χόπ! Χόπ! φώναζε ὁ Εὐρυτίωνας ὁ πρῶτος ἀνάμεσα σ' ὅλους καὶ πλησιάζοντας τὴ νύφη, τῆς πρότεινε νὰ χορέψουν μαζί. Ἡ κοπέλα σηκώθηκε γιὰ νὰ μὴν τὸν προσβάλη, μά, καθὼς χόρευαν, ὁ Εὐρυτίωνας σήκωσε τὴ Διηδάμεια καὶ τὴν ἔβαλε στὴν πλάτη του. Χόπ! Χόπ! — φώναζε πάντα, πηγαίνοντας πρὸς τὴν πόρτα. Σὰ νἆταν αὐτὸ τὸ σύνθημα, οἱ ὑπόλοιποι Κένταυροι ἅρπαξαν τὶς κόρες ποὺ βρῆκαν μπροστά τους κι' ἀκολούθησαν τὸν ἀρχηγό τους.

Ποιὸς εἶδε τότε τὸν Πειρίθη καὶ τὸ Θησέα καὶ δὲν τοὺς φοβήθηκε!... Ἀκοῦς ἐκεῖ τέρατα! Νὰ μὴ σεβαστοῦν τοὺς νόμους τῆς φιλοξενίας, νὰ προσβάλουν τὸν ἄρχοντα ποὺ τοὺς κάλεσε στὸ γάμο του καὶ τοὺς νόμισε γι' ἀνθρώπους; Ὄχι, ὄχι, δὲν εἶχαν ἐπάνω τους καμιὰ ἀνθρωπιά. Ἦταν θεριὰ πιὸ μανιασμένα κι' ἀπὸ τοὺς λύκους. Ἔνας λοιπὸν νὰ μὴ μείνη κάτω ἀπ' τὸ γαλανὸ αὐρανὸ τῆς Ἑλλάδας!

Ὁ Θησέας χύμηξε πάνω στὸν πρωτοκένταυρο καὶ τοῦ πῆρε τὴ νύφη. Ὕστερα, δίνοντάς την στὸν ἄντρα της, ἅρπαξε ἕνα πελέκυ καὶ σκότωσε τὸ ληστή... Πῆραν θάρρος οἱ Λαπίθες κι' ἐπέπεσαν κι' αὐτοὶ πάνω στὰ θεριά. Ξεθάρρεψαν κι' οἱ Λαπίθισσες κι' ἅρπαξαν ἀπὸ τὰ μαλλιὰ τοὺς Κενταύρους καὶ πάλευαν νὰ ξεφύγουν ἀπ' τὰ πελώρια χέρια τους... Παρακολουθῆστε τὴ μάχη σ' αὐτὴ τὴν παράσταση. Ἄλλοι εἶναι πεσμένοι, ἄλλοι γονατιστοί, ἄλλοι σκυμμένοι... Δέστε τί ἁρμονία παρουσιάζουν οἱ στάσεις τους, οἱ κινήσεις τους; Πόση ἔκφραση ἔχουν τὰ πρόσωπα ποὺ ὁ χρόνος δὲν ἔχει καταστρέψει. Ἀλλοῦ τρόμος, ἀλλοῦ ἀγανάκτηση, ἀλλοῦ φρίκη.

— Κι' ὁ Ἀπόλλωνας ἦταν κι' αὐτὸς καλεσμένος; ρώτησε ὁ Λεωνίδας.

— Ὁ Θεὸς παραστέκεται πάντα σὲ κάθε ὑπόθεση δίκαια, ὅπως κι' ἂν τὴν λένε οἱ ἄνθρωποι. Ὁ Καλλιτέχνης φαντάστηκε, λοιπόν, τὸ Φοῖβο, ἀόρατο παραστάτη τοῦ λαοῦ, π' ἀδικήθηκε... Δὲν πολεμά, εὐλογεῖ καὶ χαρίζει τὴ νίκη. Γι' αὐτὸ εἶναι τόσο γαλήνιος κι' ἐπιβλητικός.

— Ἀλήθεια τί σοφὰ ποὺ τὰ κανόνισε ὁ καλλιτέχνης, εἶπε ἡ Μυρτὼ ποὺ σὰ νοικοκυρὰ πρόσεξε τὴν συμμετρία καὶ τὴν τάξη... Κοιτάχτε: Στὴ μέση -- μέση τοῦ τριγωνικοῦ ἀετώματος, εἶναι ἡ μόνη ὄρθια μορφή, ὁ Ἀπόλλωνας. Ἀπ' τὶς δυὸ μεριές, ὅσο χαμηλώνει τὸ τρίγωνο, οἱ μορφὲς σκύβουν, γονατίζουν καὶ στὸ τέλος πέφτουν κατάχαμα πληγωμένοι ἢ σκοτωμένοι...

Ὁ Ἔφορος ποὺ παρευρισκόταν ἐπαίνεσε τὴ Μυρτούλα

— Κάμετε μιὰ σωστὴ παρατήρηση, τῆς εἶπε; Ὁ χῶρος ἀνάγκασε τὸν τεχνίτη νὰ τοποθετήσῃ σὲ τέτοιες στάσεις τὶς μορφές. Μὰ τὸ ἔκαμε τόσο φυσικὰ γιατὶ βρῆκε τὸ κατάλληλο θέμα...

— Καὶ τ' ἄλλο τρίγωνο ἐδῶ τί παριστάνει; ρώτησε ὁ θεῖος Βρασίδας. Ἐτοῦτοι ἐδῶ φαίνονται πιὸ φρόνιμοι ἄνθρωποι... Βλέπω ἅρματα μὲ τ' ἄλογά τους, κοντάρια... Τί ἑτοιμάζουν;

Ὁ εὐγενικὸς ἀρχαιολόγος σκέφτηκε τότε νὰ μὲ ξεκουράση.

— Δὲν εἶναι καὶ τόσο φρόνιμοι, εἶπε, μόνο ποὺ ὁ γλύπτης μας δὲν τοὺς πῆρε ἐδῶ σὲ δράση, γιὰ νὰ κάμῃ μιὰ ἀντίθεση μὲ τὸ προηγούμενο ἀέτωμα. Γιατί, αὐτὸ ἦταν στὴν ἀνατολικὴ πρόσοψη τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς καὶ τὸ ἄλλο μὲ τοὺς Κενταύρους στὴ Δυτική.

Ἐδῶ λοιπὸν ἑτοιμάζεται, μιὰ ἁρματοδρομία... Ὁ Οἰνόμαος, αὐτὸς ὁ γέρος ποὺ βλέπετε, βασιλιὰς τῆς Πίσας, ἐδῶ στὴν Ὀλυμπία, εἶχε πῆ πὼς θἄδινε τὴν πεντάμορφη κόρη του, τὴν Ἱπποδάμεια, στὸ νέο ποὺ θὰ τὸν νικοῦσε στοὺς ἀγῶνες... Ὁ Πέλοπας ποὺ βλέπετε ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, νίκησε καὶ τὴν πῆρε... Ἐδῶ λοιπὸν ἑτοιμάζουνε τ' ἅρματα, οἱ δοῦλοι γονατιστοί, κι' ἕνας - δυὸ ξαπλωμένοι πάλι στὶς ἄκρες... Καὶ στὴ μέση -- μέση, ὅπου τώρα εἶναι ἄδειος ὁ χῶρος, στεκόταν ὁ Δίας, ἀόρατος πάλι, προστάτης τοῦ Πέλοπα.

Μᾶς ἔδειξε ὕστερα μερικὲς ἀπὸ τὶς μετόπες τοῦ ναοῦ μὲ τὰ ἆθλα τοῦ Ἡρακλῆ ποὖχε πρῶτος ἱδρύσει τοὺς ἀγῶνες.

— Πᾶμε τώρα νὰ δοῦμε καὶ τὸν Ἑρμῆ τοῦ Πραξιτέλη, εἶπε ἀνυπομονώντας ὁ Φάνης... Ἂν καὶ τὸν ξέρω μοῦ φαίνεται... Ἔχω δὴ τόσα μαρμάρινα ἀντίγραφά του στὴν Ἀμερική, τόσες κάρτες του...

— Ἑτοιμάσου, λοιπόν, ν' ἀγανακτήσης παιδί μου, εἶπε ὁ σοφὸς ἐπιστήμονας, γιὰ τὴν ἱεροσυλία ποὺ κάνουν αὐτὰ τὰ ἀντίγραφα κι' οἱ φωτογραφίες... Πᾶμε νὰ δοῦμε ἂν εἶναι ὁ Ἑρμῆς ποὺ ξέρεις...

Μπήκαμε σ' ἕνα μικρὸ καμαράκι ποὺ στὴ μέση του στεκόταν πάνω, σ' ἕνα ψηλὸ βάθρο, ὁ Ἑρμῆς.

Κανένας δὲ μίλησε. Σὰν κάθε ἀναπάντεχο, ὁ Ἑρμῆς μᾶς ἔκοψε τὴν ἀνάσα...

Ὄχι, μπροστά μας δὲ στεκόταν ἕνας μαρμάρινος θεός. Αὐτὸ τὸ κορμὶ ποὺ λυγίζει μὲ τόση χάρη στὸ ἕνα πλάϊ, εἶναι ἀπὸ σάρκα ἀληθινή· σφύζουν οἱ φλέβες μὲ τὸν «ἰχῶρα» — τὸ αἷμα τὸ θεϊκὸ — κάτω ἀπὸ τὸ δέρμα τὸ τρυφερὸ τοῦ Ὀλύμπιου ταχυδρόμου...

Αὐτὰ τὰ εὔρωστα μέλη τὰ κινοῦν νεῦρα καὶ μῦς κι' ὅπου νἆναι θ' ἀλλάξουν στάση. Ἂν ἔμπαινε ἀπὸ κανένα παράθυρο μιὰ πνοούλα τὴν φλογερὴ τούτη καλοκαιριάτικη μέρα, θἄκανε σίγουρα τὰ θαυμάσια αὐτὰ σγουρὰ μαλλιὰ στὸ ἐφηβικὸ κεφάλι ν' ἀργοσαλεύουν παιχνιδίζοντας μὲ τὴν αὔρα.

Ἔκανα ν' ἁπλώσω τὸ χέρι, ν' ἀγγίξω τὸ μετάξι τῆς χλαμίδας ποὔχε ριγμένη στ' ἀριστερὸ χέρι του ὁ Ἑρμῆς. Τί πτυχὲς φυσικές, τί ξεγέλασμα! Ἁβρὸ κι' ἀνθηρὸ τὸ μωράκι ποὺ κάθεται στὸν ἀγκῶνα τοῦ θεοῦ: Εἶναι ὁ μικρὸς Διόνυσος, ποὺ ὁ Ἑρμῆς μεταφέρει στὶς νύμφες τῶν δασῶν νὰ τὸν ἀναθρέψουν...

Δὲ σώζεται τὸ σταφύλι ποὺ τὤδειχνε ὁ κήρυκας τοῦ Δία, σηκώνοντας τ' ἀλαβάστρινο μπράτσο του ψηλά. Μὰ τὸ μικρὸ χεράκι μὲ τὴν ἀνοιχτὴ παλάμη μαντεύεται νὰ τ' ἀποζητᾶ....

— Κι' ὅμως, ὁ θεὸς τοῦτος εἶναι μαρμάρινος. Ἀνθρώπινα χέρια τὸν λάξευσαν πάνω στὴ σκληρὴ κι' ἄψυχη πέτρα... Μιὰ σμίλη ποὺ ἕνας θνητὸς τὴν κινοῦσε, ἔπλασε τοῦτα τὰ μάτια, μὲ τὴ γλυκεία καὶ γεμάτη ὀνειροπόληση ἔκφραση....

Μὰ ἐκεῖνο τὸ χέρι κι' ἐκεῖνος ὁ θνητὸς — ποὺ τὸ ὄνομά του ἦταν Πραξιτέλης — εἶχε μιὰ πνοὴ θεϊκὴ στὴν ψυχή του: Τὴν ἔμπνευση. Τὸν οἰστρηλατοῦσε ἡ Μοῦσα...

— Ναὶ πρέπει νὰ τὰ σπάσουν τ' ἀντίγραφα, νὰ τὶς σκίσουν τὶς φωτογραφίες, φώναξε ὁ Φάνης. Κι' αὐτὴ ἦταν ἡ καλλίτερη κριτικὴ γιὰ τὸ ἀριστούργημα αὐτὸ τοῦ 4ου π. Χ. αἰῶνα ποὺ μᾶς φύλαξε μέσα στὰ σπλάχνα της ἡ Ἑλληνικὴ γῆ. Γιὰ νὰ πάρουμε μιὰ ἰδέα ἀπ' αὐτὸ — ποὺ δὲν εἶνε κι' ἀπ' τὰ καλύτερα τοῦ καιροῦ του — τί θεία κι' ἀσύλληπτη ἦταν ἡ Τέχνη ποὺ ἔκαμε ἀθάνατη τὴν Ἑλλάδα...

Ἂν συνεριζόμαστε τὸ Φάνη, κι' ἂν ἀφήναμε κι' ἐμεῖς νὰ μᾶς διευθύνη ἡ καρδιά, δὲ θὰ ξεκολλούσαμε ἀπ' τὸ μικρὸ αὐτὸ καμαράκι...

Μὰ συλλογίστηκα πὼς ὁ Ἔφορος κι' οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Μουσείου εἶχαν πολὺ σπουδαιότερη δουλειὰ ἀπὸ τὸ ν' ἀκοῦνε τοὺς θαυμασμούς μας. Εἶπα λοιπὸν πὼς ἦταν καιρὸς νὰ φύγωμε.

— Ὄχι προτοῦ πάρετε μαζί σας τὸ ὅραμα καὶ μιᾶς ἄλλης θεότητας, εἶπε ὁ φίλος μας. Τῆς πιὸ γνήσιας Ὀλυμπιακῆς θεότητας, τῆς Νίκης.

Δὲ σώθηκαν μεγάλα πράματα ἀπὸ τὴ Νίκη τοῦ Παιωνίου — ἄλλου σπουδαίου γλύπτη τοῦ 5ου π. Χ. αἰῶνα — ποὺ μᾶς ἔδειξε ὁ Ἔφορος ἀνοίγοντας κάποια ἄλλη πόρτα... Δὲ σώζεται τὸ πρόσωπο, οὔτε τὸ κορμί... Μόνο δυό, πόδια κι' ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸ πέπλο π' ἁπλώνεται πίσω σὰ φτερὸ κι' ἀγγίζει μόλις γιὰ μιὰ προσγείωση τὸ βάθρο.

Κι' ὅμως μαντεύεις τ' ἀνοιχτὰ φτερὰ κι' ὁ χιτώνας ποὺ κολλᾶ στὰ γόνατα, μᾶς μιλᾶ γιὰ τ' ἀγέρι ποὺ σκίζει ἡ θεά, καθὼς κατεβαίνει ἀπὸ τὸν Ὄλυμπο νὰ χαρίση τὴ νίκη.

Μ' ἐκεῖνο τὸ ὅραμα κλείνομε τὸ προσκύνημά μας στὴν Ὀλυμπία. Ἡ Νίκη τοῦ Παιωνίου μᾶς συνοδεύει καθὼς προχωροῦμε γιὰ τὸ σταθμό.

ΕΙΡΗΝΗ ΦΩΤΕΙΝΟΥ

'Αφοσιώσου στὴ γῆ τῶν πατέρων σου

Τὸ περιοδικὸ τὶς τελευταῖες μέρες παίρνει γράμματα ἀπὸ πολλὰ παιδιὰ ποὺ ξαναγυρίζουν στὰ χωριὰ τους. Ὅλα γράφουν πὼς ρίχτηκαν στὴ δουλειὰ μὲ χαρὰ καὶ μὲ πίστη, βοηθῶντας τοὺς γονεῖς τους στὶς ἀγροτικὲς ἐργασίες στὰ χωράφια καὶ τ' ἀμπέλια τους.

Τὰ ἴδια περιποιοῦνται τὶς κυψέλες τους, ὀργανώνουν στὰ σπίτια τοὺς ὀρνιθῶνες τους, περιποιοῦνται τὰ ζῶα τους, βόσκουν στοὺς κάμπους τὰ πρόβατά τους, τὰ λιγοστὰ πρόβατα ποὺ ἀπόμειναν ἔπειτα ἀπὸ τὴ θεομηνία τοῦ συμμορίτη.

Ἂς εἶναι εὐλογημένα τὰ χέρια τους!

Ἂς εἶναι εὐλογημένα τὰ χέρια τοῦ Ἕλληνα ἀγρότη ποὺ μοχθοῦν ὁλημερὶς γιὰ νὰ κάμουν τὴ γῆ ἱκανὴ νὰ μᾶς δώση τοὺς θησαυρούς της!

Ἂς εἶναι εὐλογημένα τὰ χέρια τοῦ Ἕλληνα κτηνοτρόφου, ποὺ ἀνεβοκατεβαίνει τὶς βουνοκορφὲς καὶ τὶς ρεμματιὲς τῆς Ἑλληνικῆς ὑπαίθρου.

Δὲν ὑπάρχει πιὸ εὐγενική, πιὸ τίμια, πιὸ κοντὰ στὸ Θεὸ ἀπασχόληση, ἀπὸ τὴ δουλειὰ στὸ χωράφι. Δὲν ὑπάρχει πιὸ τίμιος ἱδρὼς ἀπ' αὐτὸν ποὺ ποτίζει τὴν Ἑλληνικὴ γῆ καὶ τὴν δυναμώνει στὸν παραγωγικὸ ὀργασμό της!.

Ὁ Ἕλληνας ἀγρότης εἶναι αὐτὸς ποὺ συντηρεῖ καὶ δυναμώνει τὴ ζωὴ τοῦ Ἔθνους.. Ἀπὸ τὰ χέρια του θὰ βγῆ τὸ στάρι ποὺ θὰ δώση δουλειὰ στὸ μυλωνᾶ, δουλειὰ στὸν ψωμᾶ, φαγητὸ σ' ὅλον τὸν κόσμο. Ἀπ' αὐτὸν τὸ μπαμπάκι, ἀπ' αὐτὸν τὸ μετάξι, ἀπ' αὐτὸν δὲν ξεχωρίζουμε τὸν ἀγρότη καὶ τὸν κτηνοτρόφο —τὸ μαλλί, ποὺ θὰ δώση δουλειὰ στὸν ἐργάτη τῶν ἐργοστασίων καὶ θὰ ντύση τὸ λαό. Ἀπ' αὐτὸν ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς. Ἀπ' αὐτὸν ἡ ζωντάνια, ἡ εὐημερία, ἡ ἄνθηση τῆς φυλῆς μας...

Ἀπ' αὐτὸν ἡ εὐτυχία τῆς Ἑλλάδας μας.

Μικρὲ τρόφιμε τῶν παιδοπόλεων:

Δούλεψε μὲ τὴν καρδιὰ καὶ μὲ τὴν ψυχή σου στὴ γῆ τῶν πατέρων σου! Δὲν ὑπάρχει πιὸ μεγαλύτερη χαρὰ ἀπὸ τὴ χαρὰ ποὺ δίνει τὸ ἀλέτρι, ἡ ἀξίνα, τὸ κλαδευτῆρι. Δὲν ὑπάρχει πιὸ πραγματικὴ ἀπόλαυση ἀπὸ τὸ νὰ βλέπης ἁπλωμένα τὰ δημιουργήματα τῶν κόπων σου!...

Ἀγάπησε τὸν τόπο σου! Ἀγάπησε καὶ τὰ χω- ... σου, τὰ δέντρα σου, τὶς κυψέλες σου, τὰ ζῶα ...! Ξέρουμε καλὰ τοὺς ἀκατάλυτους δεσμούς σου ...τά. Καὶ μὴ λησμονᾶς ποτὲ τὴν ὑπόσχεση... ποὺ ...σες ὅταν ἔφευγες ἀπὸ τὴν παιδόπολη «νὰ ἀ...ωθῆς στὴ γῆ τοῦ χωριοῦ σου» καὶ νὰ δουλέ... γιὰ τὸ καλὸ τῆς πατρίδας σου.

...αὶ μὴ ξεχνᾶς πὼς γιὰ νὰ γίνης καλὸς ἀγρό... καὶ καλὸς Ἕλληνας πρέπει:

πιστεύης εἰς τὸν Θεόν.
λατρεύης τὴν Ἑλλάδα.
ἀγαπᾶς τοὺς Βασιλεῖς.
πειθαρχῆς εἰς τοὺς Νόμους.
τιμᾶς τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς δασκάλους σου.
σέβεσαι τοὺς γέροντες.
ἀφοσιωθῆς εἰς τὴν γῆν.
εἶσαι ἐργατικός.
εἶσαι φιλότιμος.
εἶσαι εἰλικρινής.
νὰ θέλης νὰ κάνης τὸ καλό».

...Θεὸς στὸ δρόμο αὐτὸ θὰ εἶναι ὁδηγὸς καὶ ...τάτης σου!

...Ἑλληνικὸς στρατὸς μὲ τὸ ὅπλο στὸ χέρι ἀπε...ρωσε τὸ χωριό σου ἀπὸ τὸ βραχνᾶ τοῦ συμ...τη.

Ἐσὺ τώρα θὰ γίνης στρατιώτης ἑνὸς ἄλλου στρα... Μιᾶς μεγάλης στρατιᾶς ποὺ θὰ πολεμήση γιὰ ...ναφέρη τὴν εὐτυχία στὴν πολύπαθη καὶ πολυ...μένη χώρα μας. Εἶναι ὁ στρατὸς τῆς ἀνοικοδό...εως τῶν ἐρειπίων ποὺ μᾶς ἄφησαν οἱ ξένοι κα'...ιοι ἐχθροί.

...πλα σου τὸ ἀλέτρι, ἡ ἀξίνα, τὸ μυστρί, τὸ ...άρνι, τὸ σφυρί, τὸ ἀμόνι.

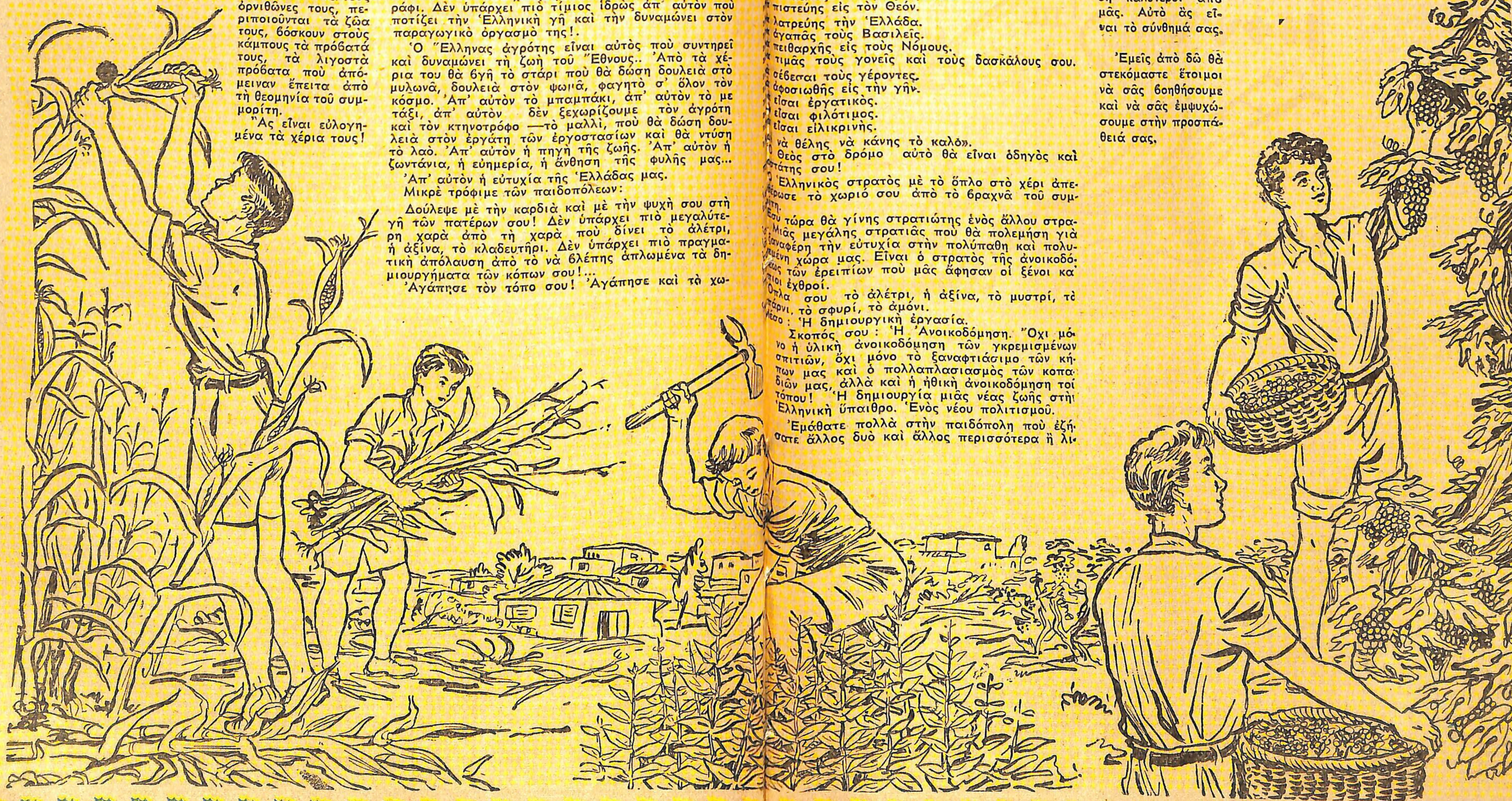
...έσο: Ἡ δημιουργικὴ ἐργασία.

Σκοπός σου: Ἡ Ἀνοικοδόμηση. Ὄχι μόνο ἡ ὑλικὴ ἀνοικοδόμηση τῶν γκρεμισμένων σπιτιῶν, ὄχι μόνο τὸ ξαναφτιάσιμο τῶν κήπων μας καὶ ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν κοπαδιῶν μας, ἀλλὰ καὶ ἡ ἠθικὴ ἀνοικοδόμηση τοῦ τόπου! Ἡ δημιουργία μιᾶς νέας ζωῆς στὴν Ἑλληνικὴ ὕπαιθρο. Ἑνὸς νέου πολιτισμοῦ.

Ἐμάθατε πολλὰ στὴν παιδόπολη ποὺ ἐζήσατε ἄλλος δυὸ καὶ ἄλλος περισσότερα ἢ λιγώτερα χρόνια. Φροντίσετε νὰ τὰ μεταδώσετε στὰ ἄλλα παιδιὰ τοῦ χωριοῦ σας. Καὶ πρῶτα ἀπὸ κάθε ἄλλο, μὴν ξεχάσετε ποτὲ τὸ καθῆκον σας.

Νὰ μπορέσετε νὰ πῆτε αὐτὸ ποὺ ἔλεγαν οἱ νέοι Σπαρτιᾶτες: Πὼς θὰ γίνετε δηλαδὴ καλύτεροι ἀπὸ μᾶς. Αὐτὸ ἂς εἶναι τὸ σύνθημά σας.

Ἐμεῖς ἀπὸ δῶ θὰ στεκόμαστε ἕτοιμοι νὰ σᾶς βοηθήσουμε καὶ νὰ σᾶς ἐμψυχώσουμε στὴν προσπάθειά σας.

ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΙ' ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Σήμερα, θὰ σᾶς μιλήσω γιὰ τὰ σκαλιστήρια καθὼς καὶ γιὰ τὴ μεγάλη τὴν πάρα πολὺ μεγάλη σημασία τῆς γεωργικῆς ἐργασίας ποὺ λέγεται σκάλισμα.

Στὴν Ἑλλάδα τὸ κλίμα εἶναι τέτοιο, ποὺ οἱ βροχὲς δὲν πέφτουν κανονικά. Αὐτὸ τὸ φαινόμενο βασανίζει καὶ καταπονεῖ πολὺ τὸν γεωργό, ποὺ δὲν ξέρει τί νὰ κάνει, ἀφοῦ ἡ σοδειά του ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν καιρό... Ἔτσι λοιπὸν βλέπουμε τὸ φθινόπωρο καὶ τὸν χειμῶνα τὴ βροχὴ νὰ πέφτη μὲ τὸ τουλούμι, νὰ γίνωνται πλημμύρες καὶ καταστροφές, κι' ἔπειτα τὴν ἄνοιξη καὶ τὸ καλοκαίρι νὰ μὴν πέφτη σταγόνα νερὸ — ἢ νὰ ψιλοβρέχη γιὰ λίγο, κι' ἔπειτα νὰ πιάνη δυνατὸς καὶ ζεστὸς ἀέρας, λίβας ἢ ὄστρια ποὺ καταξεραίνουν τὸ χῶμα κι' ἀνάβουν τὰ σπαρτά. Ἔτσι τὰ δημητριακὰ καίγονται, ἡ σοδειὰ τῆς πατάτας εἶναι μέτρια καὶ κακῆς ποιότητος, τὸ καλαμπόκι, τὸ καννάβι, τὸ μπαμπάκι, δὲν προκόβουν. Ἀλλὰ μήπως καὶ τὰ σταφύλια, κι' ἡ ἐλιὲς δὲν παθαίνουν κι' αὐτά; Μόνο τ' ἀγριόχορτα καὶ τὰ ζιζάνια προκόβουν, ποὺ αὐτὰ ἀπορροφοῦν τὸ λίγο νερὸ ποὺ μένει στὴ γῆ...

Τί πρέπει νὰ γίνη λοιπόν;

Πρέπει νὰ δώσουμε νερὸ στὰ σπαρτὰ καὶ νὰ ξερριζώσουμε τὰ ζιζάνια.

Μὲ τί τρόπο; Μὲ τὸ σκάλισμα! Πρέπει ἀδιάκοπα ν' ἀνακατεύουμε τὸ χῶμα ριχά, γιατὶ ἔτσι σταματάει ἡ πάρα πολὺ μεγάλη ἐξάτμιση τοῦ νεροῦ. Τὸ νερὸ παύει δηλαδὴ ν' ἀνεβαίνη ἀπὸ τὸ πιὸ βαθὺ χῶμα στὸ ἀπάνω κι' ἀπὸ κεῖ στὸν ἀέρα.

Αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὸ σκάλισμα τὸ ἐφαρμόζουν πάντα μὲ σύστημα οἱ Ἀμερικανοί, κι' ἔχουν πάρα πολὺ καλὰ ἀποτελέσματα, καθὼς λένε. Τ' ὀνομάζουν «ντράϊ φάρμιν», δηλαδὴ «καλλιέργεια σὲ ξεροὺς τόπους».

Τὸ σκάλισμα γίνεται μὲ διάφορα ἐργαλεῖα τοῦ χεριοῦ, ποὺ εἶναι γνωστὰ στοὺς γεωργοὺς καὶ προπαντὸς στοὺς κηπουρούς. Δίνουν δὲ στὰ σκαλιστήρια διάφορα ὀνόματα: τὰ λένε τσουγγράνες, γράβαλα, ραστέλλα, κλπ. Οἱ γεωργοὶ ποὺ μεταχειρίζονται πιὸ μεγάλα ἐργαλεῖα γιὰ τὸ σκάλισμα, τὰ ὀνομάζουν καλλιεργητές. Τοὺς καλλιεργητὲς τοὺς σέρνουν ἄλογα, ὁπόταν τοὺς λένε ἀλογοσκαλιστήρια.

ΤΟ ΑΜΠΕΛΙ

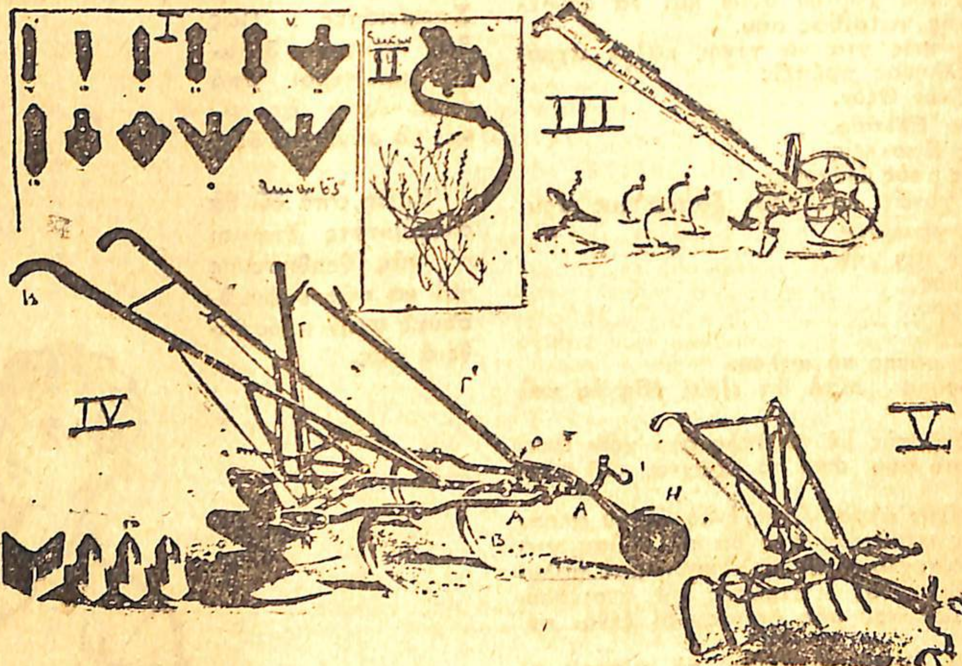
Τὸ λίπασμα. Στὸ προηγούμενο, μιλήσαμε γιὰ τὸ πῶς φυτεύονται τὰ μοσχέματα. Πρέπει ὅμως νἄχουμε ὑπ' ὄψη μας πὼς τὰ φρεσκοφυτεμένα ἀμπέλια, ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ πολὺ λίπασμα. Λίγο πρὶν ἀρχίσουμε νὰ φυτεύουμε, καλὸ εἶναι ν' ἀνακατεύουμε μὲ τὸ χῶμα τοῦ ἀμπελιοῦ 2—3000 ὀκάδες καλὰ χωνεμένη κοπριὰ κατὰ στρέμμα. Ἐπειδὴ ὅμως αὐτὸ δὲν συμφέρει γιατὶ ὁ Ἕλληνας γεωργὸς δὲν εἶναι πλούσιος μπορεῖ νὰ βάζη κοπριὰ μόνο γύρω ἀπὸ κάθε μόσκεμα, σὲ ἀναλογία 2 μέρη παλῆς καὶ χωνεμένης κοπριᾶς, μὲ 1 μέρος χῶμα ἐλαφρό.

Τὴν ὥρα δὲ ποὺ φυτεύουμε τὸ μόσκεμα, μόλις τὸ βάζουμε στὸ χῶμα, ρίχνουμε στὴν τρύπα ποὺ ἔχει ἀνοίξει ὁ λοστὸς μιὰ χοῦφτα κοπριὰ μὲ χῶμα.

Πῶς συμπληρώνονται τὰ κενά. Ὅταν στὸ ἀμπέλι παρουσιάζονται κενά, γιατὶ μερικὰ μοσκέματα δὲν πέτυχαν στὸ φύτεμα, θὰ φυτέψουμε στὴ θέση τους ἄλλα μοσκέματα. Γιὰ νὰ μὴν ἔχουμε ὅμως καὶ πάλι ἀποτυχίες, καλὸ εἶναι νὰ λάβουμε τὰ μέτρα μας. Νὰ σκάψουμε δηλαδὴ βαθιοὺς λάκκους, νὰ [illegible] τοὺς γεμίσουμε, καὶ νὰ προσθέσουμε καὶ λίγο νίτρο τῆς Χιλῆς (κάπου 15 δράμια στὸ κλῆμα). Τὸ καλοκαίρι τοὺς δίνουμε κι' ἕνα-δυὸ ποτίσματα. Τὰ κενὰ πρέπει νὰ συμπληρωθοῦν στὸ δεύτερο χρόνο, γιατί ὕστερ' ἀπὸ 2—3 χρόνια οἱ πλαϊνὲς ρίζες πιάνουν ὅλον τὸν τόπο καὶ τὰ νέα μοσκέματα δὲ θάχουν ποῦθε νὰ τραφοῦν, καὶ θὰ μείνουν καχεκτικά.

Περιποίηση τοῦ ἀμπελιοῦ. Εἶναι φυσικὸ τὰ νέα μοσκέματα νὰ ἔχουν πολὺ περισσότερη ἀνάγκη ἀπὸ νερὸ παρὰ ἀπὸ τὰ παλιὰ ἀμπέλια.

Γι' αὐτὸ τὴν ἄνοιξη τὸ ἀμπέλι χρειάζεται 2 ἢ 3 ρηχὰ κι' ἐλαφρὰ σκαλίσματα. Γιὰ νὰ τονωθοῦν δὲ τὰ νέα κλήματα καὶ νὰ γίνουν ρωμαλαῖα, χρειάζονται ἐπίσης κάθε ἄνοιξη λίγο νίτρο τῆς Χιλῆς, ὡς 10 δράμια γιὰ τὸ κάθε φυτό. Αὐτὸ τὸ λίπασμα τοποθετεῖται γύρω ἀπὸ τὴ βάση τοῦ κάθε φυτοῦ, μόνο σὲ δυὸ-τρεῖς τρύπες βάθους 10 πόντων.

Σκαλιστήρια

Ο ΛΑΧΑΝΟΚΗΠΟΣ

Συνεχίζουμε σήμερα τὶς ὁδηγίες γιὰ τὴν καλλιέργεια ὡρισμένων χόρτων ἢ χορταρικῶν στὸ λαχανόκηπό μας.

Τὸ κρεμμύδι. Ἡ καλλιέργεια τοῦ κρεμμυδιοῦ γίνεται σὲ δυὸ χρόνια, ἢ σὲ τρία.

Τὸ κρεμμύδι φυτεύεται ἀπὸ σπόρο ποὺ λέγεται κρεμμυδόσπορος, ἀλλὰ καὶ «μπαρούτη» ἢ «μαύρη».

Τὸν πρῶτο χρόνο, γίνεται ἀπὸ τὸν κρεμμυδόσπορο τὸ κοκκάρι ἢ κροκκάρι, δηλαδὴ οἱ μικροὶ βολβοί. Τὸν δεύτερο χρόνο, ὅταν καλλιεργηθοῦν αὐτοὶ οἱ βολβοί, γίνεται τὸ καθαυτὸ κρεμμύδι ποὺ τὸν τρίτο χρόνο δίνει τὸν κρεμμυδόσπορο. Ὅταν ἡ καλλιέργεια τοῦ κρεμμυδιοῦ γίνεται σὲ δυὸ χρόνια ἀντὶς γιὰ τρία, δὲν καλλιεργεῖται τὸ κρεμμύδι ἐπίτηδες γιὰ σπόρο, μόνο ἀφήνονται στὸ χωράφι γιὰ νὰ δώσουν λίγο ἀργότερα μετὰ τὴν ἄνθηση τὸν κρεμμυδόσπορο.

Πῶς καλλιεργοῦνται τὰ ξερὰ κρεμμύδια. Τὰ κρεμμύδια δὲν φυτρώνουν σὲ χῶμα ποὺ ἔχει πολὺ πηλό, χρειάζονται ποτιστικὸ χῶμα. Σκάβουμε καλὰ μὲ τὸ τσαπί, ὥς ποὺ νὰ ψιλοχωματιστῆ τὸ μέρος ποὺ θὰ τὰ φυτέψουμε.

Κατὰ τὸν Ἀπρίλη ποὺ εἶναι ἡ καλύτερη ἐποχὴ γιὰ τὸ φύτεμα, ἰσοπεδώνουμε τὸ χῶμα μὲ τὸ φτυάρι ἢ μὲ τὴν τσουγκράνα, κι' ἀφήνουμε τὸ νερὸ νὰ τρέξη ἄφθονο στὴ βραγιά. (κατέβασμα).

Σπέρνουμε μὲ τὸ χέρι, χαμηλά, κι' ὁ κάθε σπόρος σκεπάζεται μὲ χῶμα ψιλὸ πάχους 2—3 πόντους.

Τὸ χῶμα πρέπει νὰ εἶναι πλούσια κοπρισμένο μὲ χωνεμένη κοπριά, καὶ μὲ λίγο 6—8—8, ὅπως καὶ μὲ 0—14—7 (φτηνὰ λιπάσματα τῆς ἑταιρίας χημικῶν προϊόντων).

ΦΡΟΝΤΙΔΕΣ

Τὸ φύτρωμα ἀρχίζει 10—20 μέρες ὕστερ' ἀπὸ τὴ σπορά. Μετὰ τὸ φύτρωμα ἀρχίζουν τὰ ποτίσματα. Τὸ πρῶτο πότισμα γίνεται ἀμέσως μετὰ τὸ φύτρωμα, καὶ κάθε 5—8 μέρες (ἀναλόγως ἂν τὸ χῶμα εἶναι στὸ ρωγό του ἢ στεγνό), ἐπαναλαμβάνεται.

Ὥς τὸ τέλος Ἰουλίου, ποτίζουμε.

Πρὶν ἀπὸ τὸ πότισμα, (Προσοχή! πρίν, κι' ὄχι μετὰ ὅπως κάνουν πολλοί), βοτανίζουμε τὰ φυτά!

Ἂν ἀναπτυχθοῦν πολὺ τὰ φύλλα, κι' ὑπάρχει κίνδυνος πλαγιάσματος, πρέπει τὰ ποτίσματα ν' ἀραιωθοῦν. Τὸ κοκκάρι ὡριμάζει ὅταν τὰ φύλλα ξεραίνονται ἐντελῶς καὶ τρίβονται. (Τέλη Ἰουλίου ἢ Αὐ-

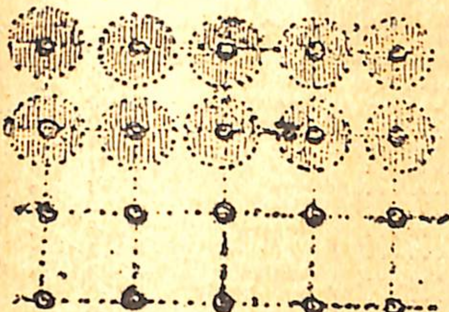
Ὁ τρυγητὸς τῆς Κορινθιακῆς σταφίδος

Αὐτὲς τὶς ἡμέρες ἀρχίζει ὁ τρυγητὸς τῆς κορινθιακῆς σταφίδας. Οἱ ἀγρόται μας μὲ χτυποκάρδι ἑτοιμάζουν τ' ἁλώνια τους, τὰ σταφιδόπανα καὶ γενικὰ ὅλα τὰ σύνεργα γιὰ τὴν ἀποξήρανσι τοῦ μαύρου αὐτοῦ, ἀλλὰ χρυσοῦ προϊόντος τῆς ἑλληνικῆς γῆς.

Εἶναι πολλὲς οἱ λεπτομέρειες γύρω ἀπὸ τὸν τρυγητὸ καὶ τὸ ἅπλωμα τῆς σταφίδας, τὴν ἀποξήρανσί της καὶ τὴν τελικὴ συγκομιδή της. Οἱ σταφιδοπαραγωγοί, βέβαια, ἔχουν ἕνα μεγάλο ἐχθρό, ποὺ εἶναι πολὺ δύσκολη ἡ ἀντιμετώπισί του. Ὁ ἐχθρὸς αὐτὸς εἶναι ὁ ἑλληνικὸς οὐρανὸς ποὺ πολὺ συχνὰ τὶς ἡμέρες αὐτὲς κάνει τὰ πιὸ ἐπικίνδυνα ἀστεῖα του. Εἶναι ἡ βροχή, ποὺ ὅταν πέση στ' ἁλώνια καταστρέφει κυριολεκτικὰ τὴν ἁπλωμένη σταφίδα.

Στὸ ἑπόμενο σημείωμα θὰ ἀφιερώσω εἰδικὲς ὁδηγίες γιὰ τοὺς σταφιδοπαραγωγοὺς καὶ γενικώτερα γιὰ τὸ ἑλληνικὸ σταφύλι. Πῶς πρέπει δηλαδὴ νὰ γίνεται ἡ προφύλαξι τῆς σταφίδας ἀπὸ τὸ μεγάλο τῆς ἐχθρὸ τὴ βροχή, πῶς τὸ ἅπλωμα, πῶς ἡ ἀποξήρανσι, ἡ δοκιμὴ καὶ ἡ ἀποθήκευσι [illegible]

γουστο). Πρὶν ξερριζώσουμε τὸ κοκκάρι σαρώνουμε τὴ βραγιὰ μ' ἕνα σάρωμα ἀπὸ θυμάρι ἢ ἀστιβιά. Ἔπειτα ξερριζώνουμε τὸ κοκκάρι μὲ σκαλιστήρι, καὶ τὸ μαζεύουμε μὲ τὸ χέρι. Ἔπειτα, ἁπλώνουμε τοὺς

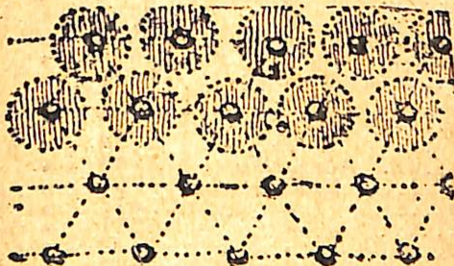
Ἀμπέλι φυτεμένο κατὰ τετράγωνα

βολβοὺς πάνω στὸ στεγνὸ χῶμα ὡς μιὰ ἑβδομάδα γιὰ νὰ στεγνώσουν στὸν ἥλιο, ἢ καὶ στὸν ἤσκιο, κάτω ἀπὸ καλαμωτή. Ἁπλώνουμε τοὺς βολβοὺς σὲ ἀποθήκη στεγνὴ ὅπως καὶ τὴν πατάτα καὶ μιὰ φορὰ τὸν μῆνα τοὺς γυρίζουμε.

Στὸ ἐρχόμενο θὰ ποῦμε πῶς ἀπὸ τὸ κροκκάρι καλλιεργεῖται τὸ κοινὸ ξερὸ κρεμύδι.

ΟΙ ΔΟΥΛΕΙΕΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἁπλώνουμε στὰ χωράφια τὴν χωνεμένη κοπριά. Ἑτοιμάζουμε τὸν σπόρο γιὰ τὰ δημητριακὰ ποὺ πρέπει νὰ εἶναι ἀρίστης

Ἀμπέλι φυτεμένο κατὰ ρόμβους

ποιότητος καὶ καθαρός. Στὰ ποτιστικὰ χωράφια, σπέρνομε κριθάρι γιὰ πρώϊμη νομὴ τὸν χειμῶνα.

Σπέρνουμε τὰ καρόττα γιὰ τὴν ἄνοιξη ὅπως καὶ σπανάκια, κάρδαμο, μαϊντανό, γογγύλια. Μεταφυτεύουμε τὰ πράσσα καὶ τὰ σέλινα καὶ σπέρνουμε τὰ μαρούλια.

Φυτεύουμε καὶ τὸν κρόκο (ζαφορά).

Μπολιάζουμε γιὰ τρίτη φορὰ τὴν ἐλιὰ ἂν ἀπέτυχαν τὰ δύο πρῶτα μπόλια.

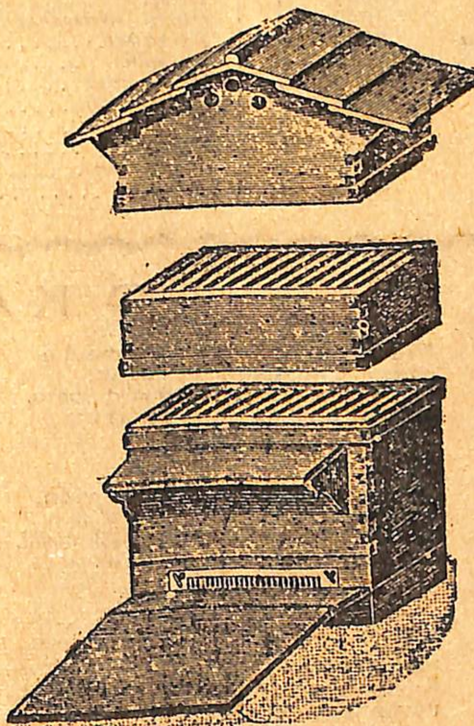
Κάνουμε μπόλιασμα μὲ μάτι ἢ κεντράδι. Μαζεύουμε τὶς ἐλιὲς ποὺ πέφτουν καὶ τὶς καταχώνουμε ἢ τὶς ρίχνουμε στὰ γουρούνια γιὰ νὰ μὴ σκουληκιάσουν. Ὁ τρύγος συνεχίζεται.

ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑ
ΟΙ ΚΥΨΕΛΕΣ

Οἱ μέλισσες ὅταν εἶναι ἄγριες, μένουν σὲ τρύπες τῶν βράχων ἢ σὲ κουφάλες. Οἱ ἄνθρωποι ὅμως, ὅταν ἔπιασαν μελίσσια καὶ τὰ φυλάκισαν γιὰ νάχουν τὸ μέλι τους τὰ ἔκλεισαν σὲ κυψέλες. Οἱ τελειότερες κυψέλες εἶναι αὐτὲς ποὺ ἔχουν κινητὰ πλαίσια (ὅπως φαίνεται στὴν εἰκόνα μας) καὶ τεχνητὲς κερῆθρες. Τὰ κινητὰ πλαίσια, ἐπιτρέπουν στὸν μελισσοκόμο νὰ ἐξετάζη τὸ ἐσωτερικὸ τῆς κυψέλης νὰ παίρνη τὶς κερῆθρες καὶ νὰ συμπληρώνη τὶς ἐλλείψεις τους χωρὶς βλάβη τῶν μελισσῶν. Ἡ κυψέλη ποὺ βλέπετε στὴν εἰκόνα (τύπου Νταντὰν) ἔχει ὁριζόντια πλαίσια, ἔχει ἕνα πάτωμα, δύο ἢ τρία διαμερίσματα, καὶ μιὰ σκεπή. Τὸ κάτω μέρος τῆς κυψέλης, (μήκους 49 πόντους, ὕψος 32 πόντους καὶ πλάτος 42) χρησιμεύει ἀποκλειστικὰ γιὰ τὴν ἀνατροφὴ τοῦ γόνου καὶ γιὰ ν' ἀποθηκεύωνται οἱ προμήθειες. Τ' ἄλλα διαμερίσματα ἔχουν τὸ μισὸ ὕψος τοῦ πρώτου σώματος καὶ τοποθετοῦνται διαδοχικὰ στὴν ἐποχὴ τῆς ἀνθοφορίας, ὅπου οἱ μέλισσες μαζεύουν ἐκεῖ τὴ συλλογὴ ἀπὸ τὸ μέλι τους. Στὸν τρύγο παίρνουμε τὸ μέλι ἀπὸ τὸ δεύτερο καὶ τρίτο διαμέρισμα, κι' ἀφήνουμε τὸ πρῶτο γιὰ νὰ τραφοῦν οἱ μέλισσες.

Κατὰ τὸν Ἰούνιο πρέπει νὰ τοποθετήσουμε δεύτερο διαμέρισμα στὴν κυψέλη μὲ 6—8 μικρὰ πλαίσια ὕψους 10—15 πόντους. Τὰ πλαίσια αὐτὰ πρέπει νὰ εἶναι ἐφωδιασμένα μὲ ὁλόκληρες τεχνητὲς κερῆθρες. Ἂν δὲν ἔχουμε κερῆθρες, 2—3 πλαίσια φτάνουν.

Αὐτὰ τὰ δεύτερα διαμερίσματα μπορεῖ νάχουν 6—8 ὀκάδες μέλι στὸ τέλος τῆς ἐποχῆς. Ὁ δὲ μελισσοτρόφος μπορεῖ νὰ τὰ πάρη, χωρὶς νὰ θίξη τὸ περιεχόμενο τῆς κυρίως κυψέλης ποὺ ἔχει δυναμωμένες μέλισσες, καθὼς καὶ προμήθειες, ἔτσι ὥστε τὶς πρῶτες μέρες τῆς ἐρχόμενη ἄνοιξης, νὰ

Μιὰ πρακτικὴ κυψέλη

ξεκινήση μὲ δύναμη καὶ μὲ διάθεση τὸ μελίσσι γιὰ τὴν ἐαρινὴ ἐξόρμισή του.

Γιὰ νὰ τοποθετήσουμε τὰ διαμερίσματα, σηκώνουμε τὴ σκέπη τῆς κυψέλης, καὶ τὰ βάζουμε ἀπὸ κεῖ. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ σκεπὴ τῆς κυψέλης δὲν πρέπει νὰ εἶναι καρφωμένη παρὰ δεμένη μὲ σύρμα.

Εὔθυμοι διάλογοι

ΕΓΩ ΕΙΔΑ...

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΚΩΣΤΑΚΗΣ, 5 ἐτῶν
ΓΙΩΡΓΟΣ, 4 ἐτῶν

Κωστάκης. — Ἂν τὄβρης... ἂν τὄβρης, τί εἶδα τώρα ποὺ ἐρχόμουν στὸ σχολεῖο;

Γιῶργος. — Ἐγὼ εἶδα ἕναν ἄνθρωπο μὲ φουστανέλλα καὶ μ' ἕνα μαῦρο μαντήλι στὸ κεφάλι, σὰν ἐκεῖνο ποὺ φορεῖ ἡ γιαγιά...

Κωστάκης. — Τί σπουδαῖο πρᾶμα!

Γιῶργος. — Στάσου νὰ ἰδῆς! Στὸν ὦμο του κρατοῦσε ἕν' ἀρνάκι, ἄσπρο—ἄσπρο καὶ σγουρό, μὰ τόσο δὰ μικρό, καὶ φώναζε: «Ἕν' ἀρνὶ πουλῶ!» Καὶ τὸ ἀρνάκι ἔκανε: «μπέ! μπέ!».

Κωστάκης. — Πφ! δὲν εἶναι τίποτ' αὐτό! Ἐγὼ τὸ εἶδα χίλιες φορές. Ὁ ἀδελφός μου ὁ Τάσος ποὺ πηγαίνει στὸ γυμνάσιο, ἔτσι κι' ἐκεῖνος μὲ παίρνει στὸν ὦμο του καὶ φωνάζει: «Ἕν' ἀρνὶ πουλῶ!» Κι' ἐγώ, ποὺ εἶμαι τάχα τὸ ἀρνί, κάνω: «μπέ! μπέ!» Ἀμὲ τί θαρρεῖς;

Γιῶργος. — Ναί, μὰ φορεῖς μουστα-

Γιῶργος. — Ναί, μὰ φορεῖ φουστανέλλα ὁ ἀδελφός σου καὶ μαντήλι μαῦρο σὰν τῆς γιαγιᾶς;

Κωστάκης. — Ὄχι, ὁ παπποῦς μου φοροῦσε φουστανέλλα... Ὁ ἀδελφός

...Ἦταν στημένος σ' ένα χωράφι!

μου ὁ μεγάλος φορεῖ στολὴ μὲ χρυσᾶ κουμπιὰ καὶ μὲ σειρίτια, γιατ' εἶναι ἀξιωματικός. Ἔτσι θὰ φορέσω κι' ἐγὼ ἅμα μεγαλώσω.

Γιῶργος. — Κι' ἐγὼ θὰ φορέσω! Ἐγὼ θὰ φορέσω καὶ σπαθί!

Κωστάκης. — Ἐσὺ δὲν θὰ φορέσης! Ἐσὺ δὲν θὰ πᾶς στὸ γυμνάσιο, γιατὶ δὲν διαβάζεις... Ἐγὼ ὅμως διαβάζω!...

Γιῶργος. — Ἐγὼ τώρα ἦρθα στὸ σχολεῖο... Ἡ δασκάλα μου μοῦ εἶπε πὼς ὕστερα ἀπὸ λίγο θ' ἀρχίσω κι' ἐγὼ νὰ διαβάζω. Ἀμὲ πῶς;

Κωστάκης. — Καλά! Ἂν τὄβρης, λοιπόν, τί εἶδα τώρα ποὺ ἐρχόμουν στὸ σχολεῖο;

Γιῶργος. — Ἐγὼ εἶδα μιὰ κυρία ψεύτικη!

Κωστάκης. — Κυρία ψεύτικη; Τί λὲς καλέ;

Γιῶργος. — Ναί, ναί, ψεύτικη. Ἦταν στημένη στὴν πόρτα ἑνὸς μαγαζιοῦ. Φοροῦσε ὡραῖα φορέματα, καπέλλο, γάντια καὶ εἶχε μάτια γαλανά. Ἦταν πολὺ πλούσια.

Κωστάκης. — Τὸ σπουδαῖο πρᾶμα! Ἐγὼ νὰ ἰδῆς τί εἶδα μιὰ φορά... στὴν ἐξοχή.

Γιῶργος. — Ἐγὼ εἶδα...

Κωστάκης. — Ἐγὼ εἶδα ἕναν ψεύτικο κύριο... ὄχι κύριο... ἄνθρωπο. Ἦταν στημένος σ' ἕνα χωράφι. Εἶχε ἕνα μοῦτρο ποὺ σ' ἔπιανε τρομάρα καὶ κάτι παληόρουχα! Κι' ἕνα τρύπιο καπέλλο! σὰν διακονιάρης...

Γιῶργος. — Ποῦ ἡ κυρία ποὺ εἶδα ἐγώ!

Κωστάκης. — Καὶ τί ἔκανε ἡ κυρία σου;

Γιῶργος. — Τίποτα... τί νὰ κάνη;

Κωστάκης. — Βλέπεις λοιπόν; Ὁ ἄνθρωπός μου ὅμως ἔδιωχνε τὰ πουλιὰ ποὺ πήγαιναν νὰ φάνε τὸ σιτάρι... Ἔτσι μοῦ εἶπε ὁ Τάσος.

Γιῶργος. — Καὶ μὲ τοῦτο;

Κωστάκης. — Νά, ὁ ἄνθρωπός μου

ΤΑ ΨΗΛΟΤΕΡΑ ΒΟΥΝΑ ΤΗΣ ΓΗΣ

ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΗΠΕΙΡΟΣ	ΥΨΟΣ	
Έβερεστ	Ἀσία	8840	μέτρα
Γκόντουϊν Ὤστεν	»	8620	»
Κανχεγιούνγκα	»	8580	»
Νταουλαγκίρι	»	8180	»
Μουσταγκάτα	»	7860	»
Νάντα Ντέβι	»	7820	»
Οὐλοὺγκ Μουστὰγκ	»	7360	»
Ἀλίνγκ Γκάνγκρι	»	7315	»
Χὰν — Τένγκρι	»	7300	»
Γκαουριζανγκὰρ	»	7180	»
Ἀκονγκάουα	Ν. Ἀμερικὴ	6953	»
Κοροπούνα	»	6950	»
Μπόγκντο Ὀλὰ	Ἀσία	6918	»
Οὐασκαρὰν	Ν. Ἀμερικὴ	6763	»
Λιουλιάϊ Λιάκο	»	6750	»
Γκαμποῦ	Ἀσία	6700	»
Ἰλιάμπου	Ν. Ἀμερικὴ	6645	»
Τρυπουνγκάτο	»	6550	»
Ἰλλιμάνι	»	6459	»
Σαχάμα	»	6415	»
Τσιμποράθο	»	6310	»
Μὰκ Κίνλεϋ	Β. Ἀμερικὴ	6187	»
Κοῦθκο	Ν. Ἀμερικὴ	6153	»
Γιαμνότρι	Ἀσία	6107	»
Λόγκαν	Β. Ἀμερικὴ	6050	»
Κιλιμάντζαρον	Ἀφρικὴ	6010	»
Κοτοπάξι	Ν. Ἀμερικὴ	5943	»
Μίστι	»	5840	»
Ἀντιζάνα	»	5756	»
Θιτλατέπελ	Β. Ἀμερικὴ	5653	»
Ἐλμπροὺς	Ἀσία	5628	»
Τολίμα	Ν. Ἀμερικὴ	5618	»
Μάουντ Ἐλίας	Β. Ἀμερικὴ	5489	»
Ντεμαβὲντ	Ἀσία	5465	»
Ποποκατέπετλ	Β. Ἀμερικὴ	5452	»
Θέρρο — Κοῦκο	Ν. Ἀμερικὴ	5450	»
Ἀκονκίχα	Ν. Ἀμερικὴ	5400	»
Βιλκανότα	»	5340	»
Σιέρρα Νεβάντα Ντὲ Κοκούϊ	»	5300	»
Μάϊ Πὸ	»	5290	»
Κένυα	Ἀφρικὴ	5240	»
Κὸχ—Ἴ—Μπαμπὰ	Ἀσία	5175	»
Ἀραρὰτ	»	5160	»
Κασμπὲκ	»	5043	»
Ρουνσόρο	Ἀφρικὴ	5040	»
Κάρστεντς	Αὐστραλία	5000	»
Λευκὸν Ὄρος	Εὐρώπη	4810	»
Βιλελμίνα	Αὐστραλία	4750	»
Γιουλιάνα	»	4700	»
Μόντε Ρόζα	Εὐρώπη	4638	»
Μέρου	Ἀφρικὴ	4630	»
Ρὰς — Ντασὰν	»	4620	»
Μάττερχορν	Εὐρώπη	4605	»
Τζεμπὲλ Ταμιοὺρτ	Ἀφρικὴ	4500	»
Βιρούνγκα	Ἀφρικὴ	4500	»
Οὐΐτνυ	Β. Ἀμερικὴ	4420	»
Μπλάνκα Πὴκ	»	4409	»
Ραίνηρ	»	4391	»
Σάστα	»	4383	»
Λὸνγκ Πὴκ	»	4350	»
Ἔλγκον	Ἀφρικὴ	4333	»
Πάϊκς Πὴκ	Β. Ἀμερικὴ	4312	»
Ἄρι Ἀγιάσι	Ἀφρικὴ	4300	»
Γουλιέλμου	Αὐστραλία	4300	»
Νεβάντο	Β. Ἀμερικὴ	4299	»
Φινστεραaχὸρν	Εὐρώπη	4275	»
Κολούμπια	Β. Ἀμερικὴ	4267	»
Μάουνα Κέα	Αὐστραλία	4208	»
Ἀμπούνα Πουζὲφ	Ἀφρικὴ	4200	»
Φρέμοντ Πὴκ	Β. Ἀμερικὴ	4185	»
Ἄλετσχορν	Εὐρώπη	4182	»
Κιναμπάλου	Ἀσία	4175	»
Τζίλμπερτ Πὴκ	Β. Ἀμερικὴ	4172	»
Μπράϊτ Χὸρν	Εὐρώπη	4171	»
Μάουνα Λόα	Αὐστραλία	4168	»
Γιοὺνγκ Φράου	Εὐρώπη	4166	»
Μαὶνχ	»	4105	»
Πελβοῦ	»	4103	»
Μέγα Στρέκχορν	»	4080	»
Γκρὰν Παραντίζο	»	4061	»
Μπερνίνα	»	4052	»
Τζεμπὲλ Μούσσα - Ἔλ - Σάλα	Ἀφρικὴ	4000	»
Ἄϊγκερ	Εὐρώπη	3975	»
Ρόζεγκ	»	3943	»
Πάλυ	»	3912	»
Ὄρτλερ	»	3902	»
Καινιχσπίτσε	»	3857	»
Μόντε Βίζο	»	3843	»
Γκρὸς — Γκλόκνερ	»	3798	»
Μπράϊχορν	»	3779	»
Βὶλντ — Σμίτσε	»	3774	»
Κοὺκ	Αὐστραλία	3764	»
Βέττερχορν	Εὐρώπη	3708	»
Μόντε — Ντισγκράτσια	»	3678	»
Μπλύπλιζαλπ	»	3671	»
Γκρὸς Φενέτιγκερ	»	3660	»
Ταίντι	»	3623	»
Μόντε Ἀνταμέλλο	»	3554	»
Χοχφάϊλερ	»	3523	»
Μουλαθὲν	»	3481	»
Μαλαντέττα	»	3404	»
Μὸν Περντὺ	»	3352	»
Αἴτνα	»	3279	»
Ρουαπεχοὺ	Αὐστραλία	2960	»
Χοχστέττερ	»	2840	»
Ἔγκμοντ	»	2521	»

ρία σου τὴν πλούσια, ποὺ δὲν ἔκανε τίποτα!

Γιῶργος. — Ἡ κυρία μου ἔδιωχνε... ἔδιωχνε τὶς μύγες!

Κωστάκης. — Οὔ! τὸν ψεύταρο!

Γιῶργος. — Ἀλήθεια σοῦ λέω, νὰ χαρῶ τὰ μάτια μου!

Κωστάκης. — Θὰ τὸ πῶ τῆς δασκάλας, ποὺ λὲς νὰ χαρῶ τὰ μάτια μου.

Γιῶργος.— Μὴν τὸ πῆς, θὰ μὲ μαλώση... Πές μου, ἂν θέλης, καὶ σὺ τί εἶδες σήμερα;

Κωστάκης. — Ἐγὼ εἶδα μιὰ ὡραία ἄσπρη ἀγελάδα ποὺ κάνει τὸ γάλα!

Γιῶργος. — Κι' ἐγὼ εἶδα μιὰ ὡραία μαύρη ἀγελάδα, ποὺ κάνει τὸν καφέ!

Κωστάκης. — Ἐγὼ εἶδα καλύτερα πράματα ἀπὸ σένα.

Γιῶργος. — Ὄχι, ἐγὼ εἶδα καλύτερα!

Κωστάκης. — Ἐγώ!

Γιῶργος. — Ὄχι, ἐγώ!

Κωστάκης. — Καλά· πᾶμε λοιπὸν νὰ ρωτήσουμε τὴ δασκάλα.

Γιῶργος. — Πᾶμε!

(Πιάνονται ἀπὸ τὸ χέρι καὶ φεύγουν).

ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΚΑΛΑΜΙ

Πλάϊ στὰ νερὰ καὶ στὸ ρηχὸ ποτάμι
σειέται τ' ἀγεροφίλητο καλάμι
κι' ἀριὰ τὰ φύλλα, σὰ σπαθιὰ γυρτά,
ἀνθὸ δὲ δίνει κι' ἴσκιο δὲν κρατᾶ.

★

Λαὸς τ' ἀδέρφια του σαλεύουν γύρω,
ψηλόλιγνο καθένα τους καὶ στεῖρο.
Κι' ἂν ἔρθη νὰ κουρνιάση ἐκεῖ πουλὶ,
πάλι κάνει φτερὰ καὶ δὲ λαλεῖ.

★

Ὅσο ἡ νοτιὰ τὸ δέρνει καὶ τὸ γέρνει,
τόσο τὸ δρόμο πρὸς τὰ οὐράνια παίρνει.
Κι' ἂν τρέμη στ' ἀγριοβόρι καὶ θρηνεῖ,
πάντα τραγούδι εἶναι ἡ πικρὴ φωνή.

★

Καὶ μόνο ὅταν, ξερὸ καὶ πληγωμένο,
παίζει, στὰ χείλη τοῦ βοσκοῦ ἁρμοσμένο,
ἀχοῦν τὰ σπήλια, οἱ λόγγοι, τὰ βουνὰ—
μὲς στὸ καλάμι κόσμος νέος ξυπνᾶ·

★

καὶ ξάφνου στὴ γαλήνη ποὺ ἀργοστάζει
στοῦ δειλινοῦ τ' ἀχνόφαντο τὸ ἀτλάζι
τοῦ ἀνέμου, νά! τὸ πόδι τὸ βουερό,
ποὺ στὴν κοιλάδα στήνει τὸ χορό,
νά, τοῦ νεροῦ τὰ σιγαλὰ τραγούδια,
ποὺ ρέει κρυφομιλῶντας στὰ λουλούδια
καὶ τὰ φιλεῖ στὴν ἀκροποταμιὰ
ἢ ξέψυχα τὰ πάει στὴ λησμονιά,

★

καὶ τοῦ βουνοῦ ἡ δροσιά, τοῦ κάμπου ἡ
(λαύρα,
ἡ μουσικὴ τῆς κρύας πηγῆς ἀνάβρα,
ἡ θλίψη, ὁ πόθος, ἡ ἔρμη συμφορά,
κι' ὁ πόνος τῆς ἀγάπης, κι' ἡ χαρὰ—

★

ὅλη ἡ ζωὴ περίσσια ξεχειλάει:
καὶ κλαίει ἡ ψυχὴ τοῦ καλαμιοῦ, γελάει
στὰ χείλια τοῦ βοσκοῦ, ποὺ βράδυ, ἀργά,
τὰ πράβατα ἀπ' τὸ βράχο σαλαγᾶ.

M. ΚΑΛΑΜΑΣ

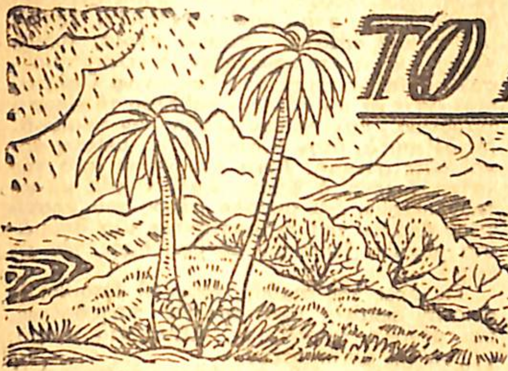
★

ΤΑ ΕΠΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ

Τὰ ἑπτὰ θαύματα τῆς ἀρχαιότητας ἦσαν:

Οἱ Πυραμίδες τῆς Αἰγύπτου, οἱ Κρεμαστοὶ κῆποι τῆς Βαβυλῶνας, ὁ Ναὸς τῆς Ἀρτέμιδας στὴν Ἔφεσο, τὸ Ἄγαλμα τοῦ Ὀλύμπιου Δία, τὸ Μαυσωλεῖο τῆς Ἁλικαρνασσοῦ, ὁ Κολοσσὸς τῆς Ρόδου καὶ ὁ Φάρος τῆς Ἀλεξανδρείας.

ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

— Τί καλὰ θὰ ἦταν νὰ εἴχαμε κανένα γαϊδουράκι ἢ ἄλογο! ἔλεγε ὁ Πένκροφ. Μᾶς χρειάζεται πάρα πολὺ κανένα τέτοιου εἴδους ζῶο!

Ἡ Θεία Πρόνοια ἤθελε, φαίνεται, νὰ εὐχαριστήση τὸν ναυτικό, γιατὶ μιὰ μέρα ποὺ ἡ γέφυρα ἦταν κατεβασμένη, ἄκουσαν ξαφνικὰ τὸν Τὸπ νὰ γαβγίζη καὶ τὸν Νὰβ νὰ φωνάζη.

Οἱ ἄποικοι ἔτρεξαν καὶ εἶδαν δυὸ θαυμάσια ζῶα μὲ γυαλιστερὸ γκρίζο τρίχωμα, ποὺ ἔμοιαζαν πιὸ πολὺ μὲ ἄλογα παρὰ μὲ γαϊδούρια.

Δὲν φαίνονταν διόλου τρομαγμένα ποὺ ἔβλεπαν ἴσως γιὰ πρώτη φορὰ ἀνθρώπους, μόνο στέκονταν καὶ κοίταζαν τοὺς ἀποίκους μὲ τὰ ἥμερα, γλυκύτατα μάτια τους.

—Εἶναι ὄναγροι! φώναξε ὁ Ἔρμπερτ. Εἶναι τὸ εἶδος μεταξὺ τῆς ζέβρας καὶ τοῦ κουάγα. Πρώτης τάξεως ζῶα γιὰ νὰ σέρνουν ἁμάξια!

— Πρέπει νὰ τὰ πιάσουμε! φώναξε ὁ Πένκροφ.

— Νὰ σηκώσουμε τὴ γέφυρα κι' ἔτσι θὰ μείνουν φυλακισμένα στὸ Γρανίτινο νησί, εἶπε ὁ Γεδεὼν Σπίλετ.

Ἔτσι κι' ἔγινε.

— Καὶ τώρα τί θὰ κάνουμε, κύριε Σμίθ; ρώτησε ὁ ναυτικός, ὅταν σήκωσαν τὴ γέφυρα. Θὰ τὰ κυνηγήσουμε νὰ τὰ πιάσουμε ἢ θὰ τ' ἀφήσουμε νὰ πηγαινοέρχωνται ἐλεύθερα γιὰ λίγο;

— Μοῦ φαίνεατι πὼς τὸ δεύτερο εἶναι τὸ καλύτερο! εἶπε ὁ Κύρος Σμίθ. Αὐτὰ τὰ ζῶα ποὺ ἔχουν συνηθίσει νὰ καλπάζουν στὰ μεγάλα λειβάδια καὶ τὰ δάση τοῦ Φὰρ Οὐέστ, πρέπει πρῶτα νὰ μάθουν νὰ ζοῦν στὸ Γρανίτινο νησί!

Ἔτσι λοιπόν, ἄφηναν τὸ ζευγάρι τῶν ὀνάγρων νὰ βόσκη ἐλεύθερα στὴν μικρὴ περιοχὴ γύρω ἀπὸ τὸ Γρανίτινο Παλάτι.

Ἦταν φανερὸ πὼς τὰ ζῶα στενοχωριόνταν. Πολλὲς φορές, ἀκολουθοῦσαν τὸ ποτάμι τῆς Εὐχαριστίας ὥς τὴ λίμνη Γκράντ, γυρεύοντας ἕνα μέρος γιὰ νὰ περάσουν. Κάλπαζαν γιὰ ὧρες, κι' ἔπειτα κουρασμένα κι' ἀπογοητευμένα, στέκονταν καὶ κοίταζαν τὰ μακρυνὰ δάση τοῦ Φὰρ Οὐέστ, νοσταλγῶντας τὴν παληὰ ζωή τους.

Οἱ ἄποικοι ὡστόσο δὲν κάθονταν ἀργοί. Ἔχτισαν ἕνα καλὸ στάβλο κι' ἑτοίμασαν τὸ μεγάλο ἁμάξι τους μὲ τρόπο ποὺ νὰ μποροῦν νὰ τὰ ζέψουν σ' αὐτό.

Ἐπίσης κάθησαν κι' ἔφτιασαν χάμουρα, κι' ὅ,τι χρειάζεται ἕνα ἄλογο ποὺ σέρνει ἁμάξι ἢ κάρρο. Ὅσο γιὰ τὸν Πένκροφ, εἶχε βρῆ τὸν τρόπο νὰ ἡμερώση τὰ δυὸ χαριτωμένα ζῶα χωρὶς νὰ τ' ἀγριέψη.

Πλησίαζαν κι' ἔτρωγαν χορτάρι ἀπὸ τὸ χέρι του! Δὲν ἦταν ὅμως εὔκολο νὰ τὰ μάθουν νὰ σέρνουν τὸ ἁμάξι.

Ὁ ὄναγρος ὅμως εἶνε ζῶο πολὺ πιὸ ἥμερο ἀπὸ τὴ ζέβρα. Κι' ἔτσι μὲ τὸν καιρό, ἔμαθαν νὰ τραβοῦν τὸ μεγάλο τετράτροχο κάρρο, μιὰ χαρά! Μιὰ μέρα κατέβασαν τὴ γέφυρα, κι' οἱ ἄποικοι ξεκίνησαν μὲ τὸ κάρρο τους, ποὺ τὸ ἔσερναν οἱ δυὸ ὄναγροι, γιὰ τὴ σπηλιὰ που εἶχαν φυλάξει τὸ ὕφασμα τοῦ ἀερόστατου. Ὁ δρόμος δὲν ἦταν περίφημος καὶ τὸ κάρρο, καθὼς ἔλεγε ὁ Πένκροφ, εἶχε σκαμπανεβάσματα. Ἔφτασαν ὅμως καλὰ καὶ γρήγορα στὸν ὅρμο τοῦ ἀερόστατου καὶ φόρτωσαν τὸ πολύτιμο ὕφασμα στὸ κάρρο.

Ἄφησαν τοὺς ὀνάγρους νὰ ξεκουρασθοῦν κι' ἀφοῦ ἔκαναν μπάνιο στὸ ὄμορφο λιμανάκι κι' ἔφαγαν μὲ πολλὴ ὄρεξη τὸ γεῦμα ποὺ εἶχε ἑτοιμάσει ὁ ἀκούραστος Νάβ.

Ὕστεραν ξάπλωσαν κι' αὐτοὶ στὸν ἥσκιο ἑνὸς δέντρου, καὶ μόνο ἀργὰ τὸ ἀπόγευμα, μὲ τὴ δροσιά, ξεκίνησαν γιὰ τὸ Γρανίτινο Παλάτι. Μὲ μεγάλη χαρὰ εἶδαν πὼς τὰ ζῶα ποὺ ἔσερναν τὸ ἁμάξι, βιάζονταν νὰ γυρίσουν στὸ στάβλο τους. Ἦταν φανερὸ πὼς εἶχαν πιὰ τέλεια συνηθίσει τὴ νέα τους κατοικία.

Εἶχε πιὰ μπῆ γιὰ καλὰ τὸ καλοκαίρι.

Καὶ γιὰ τοὺς ἄποικους, ἦταν ἀληθινὰ παράξενο ποὺ εἶχαν νὰ γιορτάσουν τὰ Χριστούγεννα ὄχι μὲ χιόνια καὶ μὲ κρύο, ὅπως εἶχαν συνηθίσει, ἀλλὰ μὲ ζέστη καὶ λαμπρὴ λιακάδα!

Ἔφτασε ἡ Πρωτοχρονιὰ μὲ τὸ Γενάρη. Οἱ ἄποικοι στρώθηκαν νὰ φτιάσουν πουκάμισα, ἀσπρόρουχα, σεντόνια καὶ πετσέτες, ἀπὸ τὸ ὕφασμα τοῦ ἀερόστατου. Ἂν καὶ εἶχαν κλωστὴ ἀπὸ τὸ ναυάγιο, ὁ κ. Σμὶθ σκέφτηκε νὰ χρησιμοποιήση τὶς ἴδιες τὶς κλωστὲς τοῦ ἀερόστατου, ποὺ τὸ ξύλωναν προσεχτικά.

Ὁ Ἔρμπερτ κι' ὁ Νὰβ ἔκαναν περίφημα αὐτὸ τὸ ξύλωμα, ἐνῷ γιὰ πρώτη φορὰ ὁ Πένκροφ «ἀρνήθηκε ὑπηρεσίαν!». Ὁ ἀγαθὸς ναυτικὸς τοὺς ἐξήγησε ὅτι τὸ ξήλωμα τὸν νευρίαζε τόσο, ποὺ τοῦ ἐρχόταν νὰ σκίση ὁλόκληρο τὸ ἀερόστατο. Κι' ἔτσι τὸν ἀπάλλαξαν ἀπ' αὐτὴ τὴ δουλειά. Ὅταν ὅμως ἦρθε ἡ ὥρα τοῦ ραψίματος, ἔβαλε σὲ ὅλους τὰ γυαλιά, τόσο ἦταν μεγάλη ἡ ἐπιδεξιότητά του.

Γιατὶ οἱ ναυτικοὶ ποὺ εἶναι ἀναγκασμένοι νὰ ράβουν καὶ νὰ μπαλώνουν τὰ πανιά, χειρίζονται τὸ βελόνι τόσο καλά, ὅσο καὶ τὸ... τιμόνι...

— Μπάβο, ράφτρα! τοῦ ἔλεγε γελῶντας ὁ Ἔρμπερτ. Ἐσύ, φίλε μου, ξεπερνᾶς καὶ τὴν κυρὰ Ἄννα, τὴν γρηὰ πουκαμισοῦ ποὺ τὴν ἔπαιρνε ἡ μητέρα μου στὸ σπίτι γιὰ νὰ μοῦ ράβη τὶς μπλοῦζες μου!...

— Ἀλήθεια, ὁ Πένκροφ εἶνε μιὰ θαυμάσια «κυρὰ Ἄννα»! τὸν πείραζε ὁ Νάβ...

Πῆγε ν' ἀρμέξη τὰ μουφλόν...

— Σώπα ἐσύ, μαγείρισσα Μαρία! τοῦ ἀπαντοῦσε φουρκισμένος ὁ ναυτικός.

[Ὁ Νὰβ ...]χνοντας μιὰ σειρὰ θαυμάσια ἄσπρα δόντια, κι' ἔλεγε:

— Νὰ δῆς ὅμως ψητὸ τῆς κατσαρόλας ποὺ θὰ σοῦ μαγερέψη σήμερα ἡ «Μαρία»! Τόλμησε νὰ πῆς κακό!

Ὡστόσο, ὕστερ' ἀπὸ λίγες μέρες, οἱ μεγάλες ξύλινες ντουλάπες στὸ Γρανίτινο Παλάτι, γέμισαν ἀσπρόρρουχα καὶ σεντόνια.

— Δὲ μοῦ λές, Πένκροφ, ρωτοῦσε ὁ Νάβ. Ξέρεις καὶ... ραπτομηχανή; Γιατί, ὅταν γυρίσουμε στὴν πατρίδα, ἂν τυχὸν καὶ δὲν βρίσκεις δουλειὰ σὰν ναυτικός, ὁ κύριός μου μπορεῖ νὰ σὲ συστήση νὰ ράβης στὰ σπίτια μὲ τὴ μέρα!

— Ἂν εἶχα στὰ χέρια μου καμμιὰ ραπτομηχανή, θὰ στὴν πετοῦσα στὸ κεφάλι! ἔλεγε ὁ Πένκροφ.

— Καὶ ποιὸς θὰ σᾶς μαγείρευε τότε; Θ' ἀναγκαζόσουν νὰ κάνης καὶ τὴ δική μου τὴ δουλειά. Νὰ γίνης Ἄννα καὶ Μαρία μαζί!

— Γιὰ τὴν ὥρα ὅμως, οἱ Ἄννες καὶ οἱ Μαρίες θὰ γίνουν τσαγκάρηδες. Γιατὶ λογαριάζω νὰ φτιάσουμε παπούτσια ἀπὸ δέρμα φώκιας!

Πράγματι, κυνήγησαν φώκιες κι' ἀπὸ τὸ τομάρι τους ἔφτιασαν παπούτσια.

Κάτι παπούτσια πλατυὰ καὶ μυτερὰ «σὰν φελοῦκες»! ἔλεγε ὁ Πένκροφ, ποὺ καμάρωνε ὡστόσο τόσο γιὰ τὰ καινούργια του παπούτσια, ποὺ γιὰ ἀρκετὲς μέρες περπατοῦσε κοιτάζοντάς τα καὶ φυσικὰ σκοντάβοντας σὲ κάθε πέτρα καὶ χαντάκι, μιὰ καὶ δὲν κοίταζε μπροστά του.

Ἀφοῦ ντύθηκαν καὶ ποδέθηκαν οἱ ἄποικοι, ξεχώρισαν μιὰ ἀρκετὰ μεγάλη ἔκταση στὸ «Γρανίτινο νησὶ» γιὰ νὰ τὴν ξεχερσώσουν καὶ νὰ τὴν κάνουν χωράφι. Ἄφησαν ὅμως καὶ ἀρκετὸ τόπο γιὰ λειβάδι, ὅπου ἔβοσκαν οἱ ὄναγροι...

Στὸ χωράφι φύτεψαν διάφορα ἄγρια χόρτα σὲ μεγάλες ποσότητες, γιὰ νὰ τὰ μερώσουν. Καὶ σὲ λίγο εἶχαν σπανάκι, κάρδαμο, ρόκα, ραδίκια, ράβες, ἕνα εἶδος καρόττου καὶ ραπανάκια ποὺ ὅλοι τ' ἀγαποῦσαν πολύ.

Τώρα ὁ Νὰβ μὲ τὰ χορταρικά, τὸ κυνήγι καὶ τὰ περίφημα ψάρια ποὺ ψάρευε ὁ Πένκροφ, τοὺς ἔφτιανε νοστιμότατα φαγητά, χωρὶς νὰ λογαριάσουμε τὰ πουλερικὰ καὶ τὰ αὐγὰ τοῦ κοτετσιοῦ. Ἀνακάλυψαν μέσα στὴν ἄμμο κι' ἕνα πλῆθος αὐγὰ ἀπὸ χελῶνες, ποὺ κι' αὐτὰ ἦταν φαγώσιμα. Μὰ καὶ τὸ κρέας τῆς θαλασσινῆς χελώνας γίνεται περίφημη σοῦπα-βραστό, κι' οἱ ἄποικοι «ἔγλυφαν καὶ τὰ δάχτυλά τους» ὅταν, κουρασμένοι ἀπὸ τὴ δουλειὰ ἢ τὸ κυνήγι, κάθονταν γύρω ἀπὸ τὸ καλοστρωμένο τους τραπέζι μὲ τὸ λευκὸ τραπεζομάντηλο, ποὺ ἦταν καμωμένο ἀπὸ τὸ ὕφασμα τοῦ ἀερόστατου.

Τότε, ἄρχισαν νὰ βοηθοῦν ὅλοι στὸ ψάρεμα τῆς ρέγγας καὶ τοῦ σολωμοῦ. Μὲ τὰ δίχτυα ἔπιασαν ὁλόκληρα κοπάδια, ποὺ τὰ πάστωσαν γιὰ τὸν χειμῶνα.

Ὁ Νὰβ εἶχε πῆ στοὺς ἄποικους, ὅτι τὴν ἐρχόμενη Κυριακὴ τοὺς ἑτοίμαζε μιὰ ἔκπληξη. Ὅλοι ἦταν βέβαιοι ὅτι θὰ τοὺς παρουσίαζε κανένα σπάνιο καλομαγειρεμένο φαγητό, γι' αὐτό, ὅταν κάθησαν στὸ τραπέζι ἐκείνη τὴν Κυριακή, περίμεναν ὅλοι μὲ ἀνυπομονησία νὰ φανερωθῆ ἡ πιατέλα.

Εἶν' εὔκολο ὅμως νὰ φαντασθῆ κανεὶς τὴν ἔκπληξή τους, ὅταν εἶδαν νὰ παρουσιάζεται μὲ τὴν πιατέλα ὁ οὐραγκουτάγκος ὁ Τζάπ!

Ὁ Νὰβ τὸν εἶχε ντύσει μ' ἕνα κοντὸ παντελόνι καὶ μιὰ ἄσπρη ποδιὰ μὲ τσέπες κι' ὁ πίθηκος φαινόταν πολὺ περήφανος γιὰ τὸ καινούργιο του κοστούμι.

Οἱ ἄποικοι ἀληθινὰ θαύμασαν τὸ ἔργο τοῦ Νάβ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐξυπνάδα τοῦ Τζάπ!

Τοὺς σέρβιρε τὸ φαΐ, ἔχυνε νερὸ ἢ μπύρα στὰ ποτήρια τους, ἔπαιρνε τὰ λερωμένα πιάτα κι' ἔφερνε ἀπὸ τὴν κουζίνα καθαρά.

Μὲ τὰ μάτια του ποὺ ἄστραφταν ἀπὸ ἐξυπνάδα, κοίταζε τὸν Νὰβ κατάματα κι' ὑπάκουε ἀμέσως στὸν κάθε λόγο του καὶ στὴν κάθε κίνησή του...

—Εὖγε γιὰ τὴν ἔκπληξή σου Νάβ! εἶπε ὁ κ. Σμίθ.

Ἤπιαν λοιπὸν στὴν ὑγεία τοῦ Νὰβ ποὺ ποτὲ στὴ ζωή του δὲν ἦταν πιὸ εὐτυχισμένος καὶ πιὸ περήφανος, κι' ὕστερα στὴν ὑγεία τοῦ Τζάπ, ποὺ φαινόταν νὰ καταλαβαίνη τὴν τιμὴ ποὺ τοῦ ἔκαναν.

— Τζάπ, ἀπὸ σήμερα θὰ παίρνης διπλὸ μισθό! εἶπε ὁ Πένκροφ.

Στάθηκε ἀδύνατο ν' ἀφήση νὰ τοῦ βγάλουν τὴν ποδιά του. Οἱ τσέπες τὸν ἐνθουσίαζαν, γιατὶ ἔχωνε τὰ χέρι του μέσα, καὶ αὐτὸ τοῦ φαινόταν τὸ καλύτερο παιχνίδι. Τώρα πιὰ εἶχε τόσο συνηθίσει τὴν καινούργια του ζωή, ποὺ ἀκολουθοῦσε τοὺς ἀποίκους στὸ δάσος, χωρὶς νὰ δείχνη ποτὲ διάθεση νὰ φύγη.

Ἦταν ἕνα πολὺ κωμικὸ θέαμα νὰ τὸν βλέπη κανεὶς νὰ προχωρῇ μὲ τὴν ἄσπρη ποδιά του γιὰ μόνο ροῦχο καὶ μ' ἕνα μπαστούνι ποὺ τοῦ εἶχε φτιάσει ὁ Πένκροφ. Καμμιὰ φορά, βαρυόταν νὰ περπατῇ σὰ δίποδο. Σκαρφάλωνε στὰ δέντρα καί, πηδώντας ἀπὸ κλαδὶ σὲ κλαδὶ σὰν... πίθηκος ποὺ ἦταν, βρισκόταν στὴν ἄκρη τοῦ δάσους πολὺ πιὸ γρήγορα ἀπὸ τοὺς ἀποίκους.

Ὅταν ἤθελαν κανένα φροῦτο ποὺ ἦταν στὴν κορυφὴ τοῦ δέντρου, τὸν φώναζαν κι' ὁ Τζὰπ τὸ κατέβαζε στὸ λεπτό. Κι' ὅταν πιανόταν καμμιὰ ρόδα τοῦ κάρρου, ὁ Τζὰπ μὲ μιὰ κίνηση τῶν χεριῶν του, τὴν ξεκολλοῦσε μὲ μιὰ χαρά. Πολλὲς φορὲς αὐτὴ ἡ μεγάλη δύναμη τοῦ οὐρακουτάγκου φάνηκε χρήσιμη στοὺς ἀποίκους. Κι' ὁ Πένκροφ ἔλεγε:

— Ἂν ὁ Τζὰπ δὲν ἦταν τόσο καλός, θὰ ἦταν τρομερὰ ἐπικίνδυνος μὲ τὴ δύναμη ποὺ ἔχει.

Ὅμως ὁ Τζὰπ ἦταν καλὸς καὶ πιστὸς κι' ἀφοσιωμένος. Ἀκόμη καὶ μὲ τὸν Τὸπ τὰ πήγαινε καλά, κι' ὅταν τὸ ἕνα ζῶο ἦταν μακρυά, τὸ ἄλλο ἦταν ἀνήσυχο καὶ λυπημένο. Κι' ἔκαναν τέτοιες χαρὲς ὅταν ξανασυναντιόνταν, ποὺ ἦταν διασκεδαστικὸ καὶ συγκινητικὸ νὰ τὰ βλέπη κανείς.

Μόνον οἱ ὄναγροι δὲν συμπαθοῦσαν τὸν Τζάπ, γιατὶ εἶχε τὴν κακὴ συνήθεια νὰ τοὺς τραβάει τὴν οὐρὰ ἢ τ' αὐτιά. Αὐτὸ εἶνε ἕνα συνηθισμένο παιχνίδι τῶν πιθήκων, ἀλλὰ ποὺ δὲν διασκέδασε διόλου τοὺς ὀνάγρους, ποὺ ὅταν τὸν ἔβλεπαν νὰ πλησιάζη στὸ στάβλο τους ἄρχιζαν νὰ γλωτσάνε. Ὡστόσο οἱ ἄποικοι εἶχαν τώρα ἄλλη δουλειά, ἀρκετὰ δύσκολη καὶ σπουδαία: ἔπρεπε νὰ φτιάσουν τὴ στάνη τους πρὶν περάσει τὸ καλοκαίρι.

Ὁ Κύρος Σμὶθ εἶχε τὴ γνώμη, ὅτι ἡ στάνη ἔπρεπε νὰ γίνῃ στὰ πλούσια λιβάδια, στὶς ὄχθες τοῦ Κοκκινοπόταμου — πέρα ἀπὸ τὸ Γρανίτινο νησί, ὅπου μερικοὶ βράχοι, ποὺ ὑψώνονταν κυκλικὰ σχημάτιζαν ἕναν φυσικὸ τοῖχο. Ἂν ἔφτιαναν ἕνα ψηλὸ φράχτη μὲ ξύλινους πασσάλους στὸ μέρος ποὺ οἱ βράχοι τὸ ἄφηναν ἀνοιχτό, θὰ εἶχαν μιὰ πρώτης τάξεως στάνη.

Τὸ πρῶτο ποὺ ἔφτιασαν οἱ ἄποικοι, ἦταν ἕνας καλὸς δρόμος ποὺ τραβοῦσε κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὸ Γρανίτινο Παλάτι ὡς τὴ στάνη. Ἡ περιοχὴ δὲν εἶχε πέτρες. Δὲν εἶχαν παρὰ νὰ καθαρίσουν τὸ δρόμο ἀπὸ τὶς ρίζες καὶ τὰ θάμνα καὶ νὰ τὸν ἰσοπεδώσουν ὅπου δὲν ἦταν ἴσιος. Ἦταν ἕνας θαυμάσιος δρόμος κάτω ἀπὸ ψηλὰ δέντρα καὶ σὲ εἴκοσι λεπτὰ μποροῦσαν νὰ βρίσκωνται ἀπὸ τὸ Γρανίτινο Παλάτι στὴ στάνη. Ἂν πήγαιναν μὲ τὸ κάρρο ἢ μὲ τὸ κομψὸ δίτροχο ἁμαξάκι ποὺ ἔφτιασε, σχεδὸν ὁλομόναχος, ὁ Πένκροφ, δὲν ἤθελαν οὔτε δέκα λεπτά.

Ἔκοψαν μικρὰ δεντράκια μὲ τὸ τσεκοῦρι, κι' ἔφτιασαν πασσάλους ποὺ τοὺς ἔμπηξαν στερεὰ στὸ χῶμα. Σὲ δεκαπέντε μέρες ἡ στάνη ἦταν ἕτοιμη.

Ἔχασαν ὅμως ἀκόμη μιὰ ἑβδομάδα γιὰ νὰ φτιάσουν ὑπόστεγα γιὰ τὰ ζῶα καὶ μιὰ ἀποθήκη γιὰ σανό. Στὴ μέση τῆς στάνης περνοῦσε ἕνα ὁρμητικὸ ρυάκι, ἕνας μικρὸς παραπόταμος τοῦ Κοκκινοπόταμου, κι' ἔτσι τὰ ζῶα θὰ εἶχαν ἄφθονο νερό.

Ἀφοῦ ἔφτιασαν καὶ ἕνα μεγάλο, δίφυλλο, στερεώτατο πορτόνι, ἦταν πιὰ ἕτοιμοι νὰ κυνηγήσουν τ' ἀγριοπρόβατα μουφλὸν ποὺ ἦταν ἀφθονώτατα στὸ νησί. Φυσικά, δὲν θὰ τὰ ἔπιαναν ἕνα-ἕνα. Θὰ τὰ ἔκλειναν σ' ἕνα κύκλο, ποὺ ὁλοένα θὰ στένευε καὶ μὲ φωνὲς καὶ χτυπήματα ντενεκέδων θὰ τ' ἀνάγκαζαν νὰ μποῦν μόνα τους στὴ στάνη.

Ἔτσι λοιπόν, μιὰ ὡραία μέρα τοῦ Φλεβάρη, ξεκίνησαν χαράματα γιὰ νὰ κυνηγήσουν τ' ἀγριοπρόβατα ποὺ ἔβοσκαν κοπα-

Ὁ Γεδεὼν Σπίλετ κι' ὁ Ἔρμπερτ ἦταν καβάλλα στοὺς ὀνάγρους. Ὁ Τὸπ καὶ ὁ Τζὰπ πῆραν κι' αὐτοὶ μέρος στὴν παγάνα, κοντὰ στοὺς πεζούς.

Ἦταν ἕνα κυνήγι φοβερὰ κουραστικό. Μόνον κατὰ τὸ σούρουπο κατώρθωσαν μετὰ πολλὰ οἱ ἄποικοι νὰ ἀναγκάσουν καμμιὰ τριανταριὰ ἀγριοπρόβατα, ἀπὸ τὶς ἑκατοντάδες ποὺ εἶχαν κυνηγήσει, νὰ χωθοῦν ἀπὸ τὸ ἀνοιχτὸ πορτόνι μέσ' στὴ στάνη. Κι' ὅταν οἱ ἄποικοι ἔκλεισαν τὰ ζῶα μέσα καὶ τράβηξαν τὶς χοντρὲς ξύλινες ἀμπάρες ποὺ ἔκλειναν ἀπ' ἔξω, ἀναστέναξαν ὅλοι μ' ἀνακούφιση: ἦταν ξεθεωμένοι!

Ὡστόσο ὁ πίθηκος κι' ὁ σκύλος εἶχαν βοηθήσει πολὺ στὸ νὰ μὴν ξεφεύγουν τὰ ζῶα ἀπὸ τὸν κλοιὸ τῶν κυνηγῶν, γι' αὐτὸ δικαιολογημένα πῆραν διπλὴ μερίδα φαγητὸ τὸ βράδυ.

Ἔπειτα ἔπεσαν ὅλοι κατακουρασμένοι στὸ κρεββάτι κι' ὁ Τὸπ μὲ τὸν Τζάπ, ἀγκαλιά. Τὴν ἄλλη μέρα πρωΐ-πρωΐ ξεκίνησαν νὰ δοῦν τὸ «κοπάδι» τους. Τ' ἀγριοπρόβατα εἶχαν ἀγωνιστῆ σχεδὸν ὅλη τὴ νύχτα, νὰ ρίξουν τὸν φράχτη, χωρὶς ὅμως νὰ τὸ

Παρουσιάστηκε ὁ Τζὰπ φορῶντας μιὰ ἄσπρη ποδιά..

καταφέρουν. Καὶ τώρα ἔβοσκαν ἥσυχα, ἢ ἔπιναν νερὸ στὸ ρυάκι.

Ὁ Πένκροφ πήγαινε κάθε μέρα. Τὰ ζῶα συνήθισαν νὰ τὸν βλέπουν. Ἄρχισε νὰ περιποιῆται τὰ πρῶτα κατσικάκια ποὺ γεννήθηκαν στὴ στάνη κι' ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες γύρισε μ' ἕναν κάδο γάλα ποὺ τὸ εἶχε ἀρμέξει ὁ ἴδιος.

— Ἀπὸ σήμερα, κάθε πρωῒ θὰ ἔχετε τὸ γάλα σας! δήλωσε. Πράγματι, κάθε πρωῒ πήγαινε στὴ στάνη μὲ τὸ ἁμαξάκι καὶ γύριζε μὲ δυὸ μεγάλους ξύλινους κάδους μὲ γάλα. Γιατὶ οἱ ἄποικοι κατώρθωσαν νὰ κλείσουν στὴ στάνη ἄλλα εἴκοσι ζῶα, καὶ τώρα εἶχαν κάπου πενήντα κεφάλια.

Ἀμέσως ὁ Κύρος Σμὶθ ἔφτιασε μιὰ μηχανὴ γιὰ βούτυρο κι' ἔστησε, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Νάβ, ἕνα μικρὸ τυροκομεῖο.

Ἡ μέρα ποὺ ἔφαγαν τὸ πρῶτο φρέσκο βούτυρο ἀπὸ τὴ στάνη τους καὶ τὸ πρῶτο τυρὶ ἦταν μιὰ μεγάλη μέρα γιὰ τοὺς ἀποίκους.

— Ἄχ νάχαμε λίγο ψωμάκι! ἔλεγε ὁ Πένκροφ.

— Ὑπομονή, καλέ μου Πένκροφ, σὲ λίγο θάχουμε καὶ ψωμί! τοῦ ἀπαντοῦσε ὁ Κύρος Σμίθ.

Ἔφτιαναν βούτυρο μαγειρικὸ καὶ τυριὰ γιὰ τὸν χειμῶνα, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ φρέσκο ποὺ ἦταν γιὰ μιὰ ἑβδομάδα. Τώρα οἱ δουλειὲς στὸ Γρανίτινο νησὶ ἦταν τόσες, ποὺ ἔπρεπε νὰ κάνουν πρόγραμμα:

Περιποίηση στάνης, ἄρμεγμα ὁ Πένκροφ. Βουτυροκομία, τυροκομία: Κύρος Σμίθ, Νάβ. Ψάρεμα: Πένκροφ. Κυνήγι περιποίηση κοτετσιοῦ: Γεδεὼν Σπίλετ, Ἔρμπερτ. Λαχανόκηπος: Κύρος Σμίθ, Νάβ.

Ὅλες τὶς ἄλλες δουλειὲς (πλύσιμο ρούχων κλπ.) τὶς ἔκαναν ὅλοι μαζί, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ μαγείρεμα καὶ τὸ σιδέρωμα (εἶχαν καὶ σίδερο σιδερώματος) ποὺ τὰ εἶχε ἀναλάβει

Ὡρισμένες μέρες τὴν ἑβδομάδα, τὶς ἀφιέρωναν κάνοντας προμήθειες γιὰ τὸν χειμῶνα: κουβαλοῦσαν μεγάλες ποσότητες πετροκάρβουνου στὸ Γρανίτινο Παλάτι, ἔφτιαναν παστὰ κρέατα, παστὰ ψάρια, τυριά, τουρσιὰ κι' ἄλλες κονσέρβες, ἢ τελειοποιοῦσαν τὶς θερμάστρες στὸ Γρανίτινο Παλάτι, ἔτσι ὥστε νὰ μὴ σβήνουν καθόλου τὸ εἰκοσιτετράωρο καὶ νάχουν ζέστη τὸν χειμῶνα. Μὲ ὅλ' αὐτά, ἦταν φυσικὸ νὰ μὴ μένουν ἀργοὶ οὔτε στιγμή. Λίγο πιὸ ψηλὰ ἀπὸ τὴν κατοικία τους, ὁ Κύρος Σμὶθ τίναξε μὲ νιτρογλυκερίνη ἕνα μεγάλο μέρος τοῦ γρανίτινου βράχου καὶ σχηματίστηκε μιὰ θαυμάσια μεγάλη βεράντα, μὲ θέα πρὸς τὸν ὠκεανό.

Τὶς ὧρες τῆς σχολῆς τους, οἱ ἄποικοι ἔφτιαναν ὡραῖες ἀναπαυτικὲς πολυθρόνες, ἕνα μεγάλο τραπέζι κι' ἄλλα πιὸ μικρά, γιὰ νὰ τὴν ἐπιπλώσουν.

Σὲ μεγάλες ξύλινες κάσες γεμάτες ἀπὸ τὸ πλούσιο χῶμα τοῦ νησιοῦ, ὁ Νὰβ κι' ὁ Πένκροφ φύτεψαν περιπλοκάδες, λουλούδια καὶ κάθε λογῆς πρασινάδες καὶ σὲ λίγο ἡ βεράντα τους εἶχε γίνει ἕνας θαυμάσιος κρεμαστὸς κῆπος ποὺ εἶχε ἴσκιο ὅλη μέρα. Ἀνέβαιναν ἀπὸ τὴν κατοικία τους σὲ μιὰ ἄνετη ξύλινη σκάλα καὶ κεῖ περνοῦσαν τὶς Κυριακὲς καὶ τὶς γιορτὲς κουβεντιάζοντας εὔθυμα ἢ διαβάζοντας.

Ἐκεῖ ἔτρωγαν μεσημέρι—βράδυ καὶ ρέμβαζαν τὴ νύχτα πρὶν πᾶνε νὰ κοιμηθοῦν, κοιτάζοντας τ' ἀστέρια ἢ τὸν ἀπέραντο ὠκεανὸ ποὺ στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ ἦταν μαγεία.

— Τί ὡραῖα ποὺ ζοῦμε! Τί εὐχάριστα! ἔλεγε ὁ Πένκροφ. Ἀληθινὰ δὲν μᾶς λείπει τίποτε! Ὅσο γιὰ μένα, θὰ ἤμουν ὁ πιὸ εὐτυχισμένος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, ἂν εἶχα λίγο καπνό!

— Ἀκόμη δὲν σοῦ πέρασε ὁ καημὸς γιὰ τὸν καπνό, Πένκροφ; ρωτοῦσε ὁ Ἔρμπερτ.

— Ἄχ, παιδί μου, πολὺ φοβᾶμαι πὼς δὲν θὰ μοῦ περάση ποτέ! Τώρα ποὺ τάχουμε ὅλα — τσάϊ, μπύρα, κρασὶ ἀπὸ φροῦτα, ζάχαρη, γλυκά, τυρί, βούτυρο — καταλαβαίνω περισσότερο τὴν ἔλλειψή του.

— Ξέχασες ν' ἀναφέρης τὸν καφέ! εἶπε ὁ Νάβ.

Ἀλήθεια, οἱ ἄποικοι εἶχαν βρῆ καὶ φυτὸ καφὲ κι' ἔτσι τὸ ἀγαπημένο ποτὸ τῶν Ἀμερικανῶν δὲν τοὺς ἔλειπε.

— Μόνο καπνὸ δὲν ἔχει τοῦτο τὸ νησί! ἔλεγε κι ξανάλεγε ὁ Πένκροφ, ποὺ κοίταζε μελαγχολικὰ τὶς πίπες ποὺ εἶχε φτιάσει καὶ ποὺ ἄδικα στόλιζαν τὸ δωμάτιό του.

Ο ΤΑΡΣΑΝΑΣ ΤΟΥ ΠΕΝΚΡΟΦ

Μὲ τὸ Μάρτη, ποὺ ἀντιστοιχοῦσε στὸν δικό μας τὸν Σεπτέμβρη, χάλασε ὁ καιρός. Ἔπιασε ξαφνικὰ μιὰ μπόρα μὲ βροχὲς καὶ μ' ἀστραπόβροντα ποὺ χάλασε ὁ Θεὸς τὸν κόσμο. Κι' ἔπειτα ἄρχισε νὰ πέφτη χαλάζι μεγάλο σὰν αὐγὸ περιστεριοῦ.

Μόλις τὸ εἶδε ὁ Πένκροφ, αἰσθάνθηκε μεγάλη ἀπελπισία. Ἂν χαλοῦσε τὸ χωράφι τοῦ σταριοῦ, ποὺ τὰ στάχυα ὅτι εἶχαν ἀρχίσει νὰ κιτρινίζουν;

Παρ' ὅλη τὴν κακοκαιρία, βγῆκε ἔξω μὲ τὸ Νὰβ καὶ σκέπασαν τὸ πολύτιμο χωραφάκι τους μ' ἕνα μεγάλο κομμάτι ὕφασμα ἀπὸ τὸ ἀερόστατο. Οἱ ἴδιοι ἔγιναν μούσκεμα, ἀλλὰ τὰ στάχυα τους γλύτωσαν ἀπὸ τὴ νεροποντή.

Ὀχτὼ μέρες κράτησε ἡ κακοκαιρία μὲ θύελλες, ἀνεμοστρόβιλους, μπόρες καὶ χαλάζι. Οἱ ἄποικοι ἀναγκάστηκαν νὰ μείνουν ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα κλεισμένοι στὸ Γρανίτινο Παλάτι.

Εὐτυχῶς δὲν ἔκανε κρύο. Κι' ὅπως ὁ Κύρος Σμὶθ εἶχε κατορθώσει νὰ στήση ἕναν ξυλουργικὸ τροχὸ στὸ μαραγκούδικο, ἔφτιασαν ἢ μᾶλλον τελειοποίησαν τὰ ἔπιπλά τους, φτιάνοντας πόδια στρογγυλὰ γιὰ τὶς καρέκλες. Μὲ τὸν τροχὸ κατάφεραν νὰ φτιάνουν καὶ κάτι ποὺ τοὺς ἔλειπε πολύ: κουμπιά.

Ἔτσι αὐτὴ ἡ ἑβδομάδα τῆς κακοκαιρίας καὶ τοῦ ἀναγκαστικοῦ κλεισίματος πέρασε χωρὶς καλὰ-καλὰ νὰ τὸ καταλάβουν.

Εἶνε περιττὸ νὰ ποῦμε πὼς ὁ Κύρος

μέρα, γιὰ νὰ κάνῃ μάθημα τοῦ Ἔρμπερτ. Τὸ παιδὶ ἦταν ἔξυπνο κι' ἐργατικό. Μάθαινε εὔκολα καὶ μελετοῦσε μὲ σύστημα. Μέσα στοὺς ἕντεκα μῆνες ποὺ εἶχαν μείνει στὸ νησί, εἶχε μάθει ἀρκετὰ καλὰ τὰ γαλλικά, καθὼς καὶ ἄλγεβρα, γεωμετρία, χημεία καὶ φυσική, ποὺ τὰ εἶχε διδάξει ὁ Κύρος Σμίθ.

Ἡ φιλοδοξία τοῦ μηχανικοῦ ἦταν νὰ μεταδιδάσῃ ὅλες τὶς γνώσεις του στὸν Ἔρμπερτ.

Κατὰ τὶς 9 τοῦ Μάρτη, βγῆκε ἐπιτέλους τὸ οὐράνιο τόξο. Οἱ ἄποικοι κατέβηκαν στὴν παραλία γιὰ νὰ τὸ χαιρετήσουν κι' ὁ Πένκροφ βιάστηκε νὰ τρέξῃ στὴ στάνη, νὰ δῇ πῶς τὰ πῆγαν τὰ πρόβατά τους.

Τὰ βρῆκε νὰ βόσκουν μὲ λαιμαργία. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς κακοκαιρίας, ἔτρωγαν τὸν ξερὸ σανὸ ποὺ τοὺς εἶχε ἀφήσει ὁ Πένκροφ καὶ προφυλάχτηκαν ἀπὸ τὴ βροχή, μένοντας κάτω ἀπὸ τὰ τεράστια ὑπόστεγα.

Τώρα, καὶ νὰ ἄφηναν τὶς πόρτες τῆς στάνης ἀνοιχτές, τὰ πρόβατά τους δὲν ἦταν πιὰ ἀγριοπρόβατα.

Σκέφτηκαν νὰ χτίσουν κι' ἕνα μικρὸ στάβλο στὸ Γρανίτινο νησί, ποὺ φυσικὰ τὸν περιμάντρωσαν, γιὰ νὰ βάλουν μερικὰ πεκαρί, ποὺ εἶνε ἴδια γουρουνόπουλα.

Ὁ Τζὰπ ἀνέλαβε νὰ τοὺς πηγαίνῃ δυὸ φορὲς τὴν ἡμέρα τὸ φαΐ τους, δηλαδὴ ὅ,τι περίσσευε ἀπὸ τὴν κουζίνα, καθὼς καὶ χυλὸ ἀπὸ γογγύλια καὶ ξυνόγαλα.

Βέβαια τὸν ἔπιαναν ἀρκετὲς φορὲς νὰ τραβάῃ τὴν οὐρίτσα ἀπὸ τὰ μικρὰ πεκαρί, πού, στριφτὴ καθὼς ἦταν, τὸν διασκέδαζε πάρα πολύ. Ἀλλ' αὐτὸ ἦταν ἐλάττωμα ποὺ δὲν μποροῦσαν νὰ τοῦ τὸ κόψουν.

Ὅταν κανένας ἀπὸ τοὺς ἄποικους, ἀκούοντας τ' ἀπελπισμένα γρυλίσματα τῶν πεκαρί, ἔτρεχε νὰ τὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ μάστρο-Τζάπ, εὕρισκε τὸν πίθηκο νὰ κάνῃ τὸν ἄθῶο, μὲ τὰ χέρια στὶς τσέπες τῆς ἀγαπημένης του ποδιᾶς.

Μιὰ μέρα τοῦ Μάρτη, ὁ ναυτικὸς εἶπε τοῦ Κύρου Σμίθ:

— Κύριε Σμίθ, κάποτε εἴπατε πὼς θάταν εὔκολο νὰ φτιάσετε ἕνα μηχάνημα ποὺ νὰ μᾶς ἀνεβάζῃ ἄνετα στὸ Γρανίτινο Παλάτι.

— Ἕναν ἀναβατῆρα θέλεις νὰ πῇς, Πένκροφ, ἤ, ὅπως τὸν λένε πιὰ ὅλοι, ἕνα λίφτ;

— Ὅπως θέλετε πέστε το, κ. Σμίθ. Τὸ σπουδαῖο εἶνε νὰ μᾶς ἀνεβάζῃ.

— Μὰ εἶνε ἀπαραίτητο, Πένκροφ;

— Εἶνε, κ. Σμίθ! Γιὰ ν' ἀνεβάσουμε τὸ παραμικρὸ στὸ Γρανίτινο Παλάτι, ξεθεωνόμαστε. Ἐνῶ, ἂν εἴχαμε ἕνα λίφτ...

— Εἶνε κάτι ποὺ μπορεῖ νὰ γίνῃ εὔκολα, εἶπε ὁ μηχανικός.

— Εὔκολα; Μὲ τί τρόπο;

— Εἶδες τὸ ποταμάκι ποὺ περνάει στὸ βάθος τοῦ Γρανίτινου Παλατιοῦ, ὅπου ἔχουμε ἐγκαταστήσει τὸ λουτρό μας καὶ τὸ πλυσταριό μας καὶ ποὺ χύνεται στὸ μεγάλο πηγάδι. Ἂν κάνωμε τὸ ρεῦμα αὐτοῦ τοῦ ποταμιοῦ πιὸ ὁρμητικό, δίνοντας κατηφοριὰ στὴν κοίτη του, μποροῦμε νὰ ἐγκαταστήσουμε ἕνα τέλειο ὑδραυλικὸ μηχάνημα, ποὺ θὰ ἀνεβοκατεβάζῃ ἄνετα τὸ λίφτ.

— Κύριε Σίθ, νὰ ἀρχίσουμε ἀμέσως! φώναξε ὁ Πένκροφ.

— Οἱ μισοὶ ἀπὸ μᾶς θὰ βοηθήσουν νὰ γίνῃ τὸ μηχάνημα, ποὺ βάση του θὰ εἶνε ἕνα μεγάλος κύλινδρος, γύρω στὸν ὁποῖο θὰ τυλίγεται τὸ σκοινί. Ἐσὺ μὲ τὸ Νὰβ ὅμως πρέπει νὰ φτιάσετε τὴν καμπίνα τοῦ λίφτ.

— Καὶ βέβαια, κ. Σμίθ! Θὰ τὴν φτιάσω μάλιστα διπλά: μιὰ γι' ἀνθρώπους, νὰ μᾶς παίρνῃ ὅλους, καὶ μιὰ πιὸ μεγάλη γιὰ πράγματα.

— Πρέπει ν' ἀνοίξωμε κι' ἕνα μεγάλο ἄνοιγμα στὸν τοῖχο, ὅπου θὰ ἀντιστοιχῇ τὸ ἄνοιγμα τοῦ λίφτ, εἶπε ὁ Κύρος Σμίθ. Θὰ στήσω κι' ἕνα σύστημα ἀπὸ μακαράδες, γιὰ νὰ τραβιέται μέσα στὸ Γρανίτινο Παλάτι τὸ λίφτ καὶ νὰ κλείνῃ ἡ πόρτα.

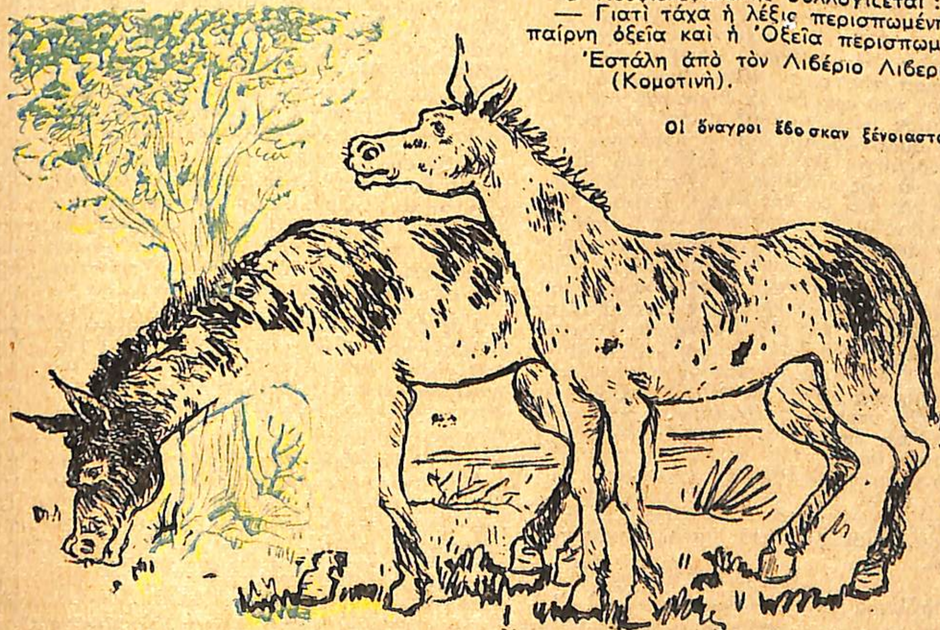
— Θὰ χρησιμοποιήσουμε τὰ σκοινιὰ τοῦ ἀερόστατου! εἶπε ὁ Πένκροφ. Εἶνε καμωμένα γιὰ νὰ σηκώνουν τεράστιο βάρος.

— Λαμπρὴ ἰδέα! εἶπε ὁ μηχανικός.

Περιττὸ νὰ ποῦμε πὼς οἱ ἄλλοι ἄποικοι ἄκουσαν τὸ νέο μὲ μεγάλο ἐνθουσιασμό.

Τὸ ἀνέβασμα μὲ σκάλες στὸ Γρανίτινο Παλάτι ἦταν ἀληθινὰ μεγάλο βάσανο, πολὺ κουραστικὸ καὶ πάντα λίγο ἐπικίνδυνο.

(Ἀκολουθεῖ)

Γιὰ νὰ γελᾶτε

ΕΞ ΙΔΙΩΝ...

Ὁ λόγος γιὰ ἕναν ἄρρωστο:

— Τὸν καϋμένο, πῶς τὸν λυπᾶμαι, ποὺ πάσχει ἀπὸ τύφο. Κι' ἂν γιατρευθῇ, θὰ μείνῃ βλάκας.

— Μπᾶ! Ποῦ τὸ ξέρεις;

— Ἀμ ἐγὼ τὴν πέρασα αὐτὴν τὴν ἀρρώστεια...

ΕΙΠ' Ο ΓΑΪΔΑΡΟΣ!

— Πατέρα, ὁ γείτονας δὲν θέλει νὰ μᾶς δανείσῃ τὸ ἀλέτρι του.

— Οὔ! νὰ χαθῇ ὁ παληοτσιγκούναρος!... Τέλος πάντων, ἄντε φέρε τὸ δικό μας ἀπ' τὴν ἀποθήκη...

ΝΑ ΜΗ Τ' ΑΚΟΥΗ

Πρώτη γειτόνισσα: Μοῦ δανείζεις ἀπόψε τὸ ραδιόφωνό σου;

Δευτέρα γειτόνισσα: Ἔχεις καμμιὰ γιορτή;

Πρώτη γειτόνισσα: Ὄχι θέλω νὰ κοιμηθῶ!...

ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΚΑ

Ὁ Κουφιοκεφαλάκης συλλογίζεται:

— Γιατὶ τάχα ἡ λέξις περισπωμένη νὰ παίρνῃ ὀξεῖα καὶ ἡ Ὀξεῖα περισπωμένη;

Ἐστάλη ἀπὸ τὸν Λιβέριο Λιβεριάδη (Κομοτινή).

Οἱ ὄναγροι ἔδο σκαν ξένοιαστοι..

Νανούρισμα

Κοιμήσου σὰν τὰ κρῖνα στὸν ἀγρό,
σὰν τὰ πουλιὰ στὰ ὀλανθισμένα κλώνια.
Κι' ἡ αὔρα ποὺ δροσίζει τὸ βουνὸ
ἂς σοῦ χαϊδεύῃ τὰ ἐφτά σου χρόνια.

Κοιμήσου μὲ τ' ἀστέρια τὰ χρυσᾶ,
καὶ τὸ φεγγάρι τ' ἀσημένιο ἂς γείρῃ
νὰ σοῦ φιλήσῃ τὰ ξανθὰ μαλλιά,
ἀπ' τ' ἀνοιχτὸ πηδῶντας παραθύρι.

Κοιμήσου! Καὶ στὸν ὕπνο σου βοηθὸς
ἂς στέκῃ στὸ γαλάζιο προσκεφάλι
ὁ ἀγαπημένος φίλος σου, ὁ Χριστός,
ἀνοίγοντας γιὰ σένα τὴν ἀγκάλη.

Κοιμήσου τώρα κι' ὄνειρα γλυκά!
Τὴ σκέψη σου, παιδί μου, ἂς μὴν τὴ (ζώσῃ
κεῖνος ὁ λογισμὸς ποὺ ἀναζητᾶ
τὴν ἄσπιλη ψυχή σου νὰ λερώσῃ.

Κι' ὅταν μοῦ γίνῃς ἄντρας πιά, ψηλὸς
ὡς ἐκεῖ πάνω καὶ σὲ καμαρώνω,
ἄχ, νἄναι πάντα μέσα σου ὁ Χριστός,
καὶ στὴν πολλὴ χαρά σου καὶ στὸν (πόνο!

Φ. ΚΡΙΤΕΛΗΣ

★

Τρεῖς ἀγάπες

Ἔχω μέσα στὴν καρδιά μου
τρεῖς ἀγάπες — τρία ἀστέρια,
ποὺ γυρνοῦν στὸ νοῦ μου πάντα
σὰν ὁλόασπρα περιστέρια.

⁂

Ὁ Χριστούλης, πρώτη ἀγάπη,
δίπλα μου εἶναι παραστάτης.
Τὸν λατρεύω, ἁγνὸς ὡς μοιάζει
σὰν τριαντάφυλλο, σὰν μπάτης.

⁂

Ἡ καρδιά μου, ἡ Ἑλλάδα,
λευτεριᾶς δροσάτο ἀγέρι,
μὲ μαγεύει ποὺ νικάει
τῶν βαρβάρων κάθε ἀσκέρι.

⁂

Τοὺς γονεῖς μου ν' ἀγαπάω
τόχω πάντα γιὰ καμάρι.
Σὰν τὴ μάνα μου ποῦ θἄβρω
πιὸ λαμπρὸ μαργαριτάρι;...

⁂

Ἔχω μέσα στὴν καρδιά μου
τρεῖς ἀγάπες — τρία πιστεύω:
τὸν Χριστούλη, τὴν πατρίδα,
τοὺς γονεῖς μου, ποὺ λατρεύω!

Ν. ΤΥΠΑΛΔΟΣ

★

Ἡ σιωπὴ τοῦ Ζήνωνος

Ὁ Ζήνωνας κάθησε σὲ γεῦμα ποὺ δόθηκε στὴν Ἀθήνα πρὸς τιμὴν τῶν ἀπεσταλμένων τοῦ βασιλέως Πτολεμαίου. Ὁ Ἀθηναῖος φιλόσοφος δὲ μίλησε καθόλου ὅσο κράτησε τὸ γεῦμα.

— Τί θὰ ἤθελες νὰ ποῦμε στὸ βασιλέα γιὰ σένα, Ζήνων, τὸν ρώτησαν οἱ πρέσβεις τοῦ Πτολεμαίου ὅταν τελείωσαν τὸ φαγητό.

— Ὅτι ὑπάρχει στὴν Ἀθήνα καὶ ἕνας ἄνθρωπος ποὺ ξέρει νὰ σωπαίνῃ!

Τά παιδιά γράφουν

Η ΩΡΑ ΤΟΥ ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΥ

'Ηλιοβασίλεμα! 'Ο ἥλιος ποὺ δύει μοιάζει μὲ πελώριο ἀτίμητο διαμάντι. Τὰ συννεφάκια χρυσοκοκκινίζουν στὸ φῶς.

Μὰ νά, ὅμως, σιγὰ-σιγὰ ἁπλώνεται ἡ νύχτα. Τὸ σκοτάδι χύθηκε παντοῦ! Τὰ πάντα ἀποκοιμήθηκαν! Καὶ τώρα, μαζεμένοι κάτω στὸ ὑπόστεγό μας, τραγουδοῦμε.

Ἔξαφνα ἔρχεται ὁ ἀρχηγός μας καὶ μᾶς λέει: «Παιδιά μου, αὔριο φεύγετε· σᾶς εὔχομαι καλὸ ταξίδι· καὶ νὰ μᾶς θυμᾶστε».

«Ὤωωωω!! ἀκούστηκαν ὅλες οἱ φωνὲς τῶν παιδιῶν. Τότε τί χαρά! Ὅλοι φαντάζαμε χαρούμενοι. Πηδούσαμε!.... Καὶ τί δὲν κάναμε... Ὅλοι λέγαμε.

Τέλος πάντων, ἔφτασε καὶ ἡ ὥρα τοῦ ἐπαναπατρισμοῦ, ποὺ μὲ κρυφὴ λαχτάρα τὴν περιμέναμε. Θὰ πᾶμε στὰ χωριά μας! Στὰ σπίτια μας! Θὰ ἰδοῦμε τοὺς δικούς μας!

Ἐκεῖ ὅμως ποῦ ὅλοι μαζὶ χαιρόμαστε καὶ μιλούσαμε, ὁ ἀρχηγὸς μᾶς εἶπε: «Πηγαίνετε τώρα, παιδιά μου, νὰ κοιμηθῆτε καὶ αὔριο πρωῒ-πρωῒ φαύγετε! Ποῦ νὰ κοιμηθοῦμε ὅμως! Ὅλη τὴ νύχτα δὲν κλείσαμε μάτι.

Τέλος, ἔφτασε ἡ ὥρα ποὺ μπήκαμε στὰ αὐτοκίνητα καὶ ξεκινήσαμε. Εἶναι ἀλήθεια πὼς νοιώθαμε καὶ λύπη ποὺ φεύγαμε, ἀλλὰ τὴ λύπη αὐτὴ σκέπαζε ἡ μεγάλη χαρά, ποὺ φέρνει ἡ πολυπόθητη ὥρα τοῦ ἐπαναπατρισμοῦ.

ΝΙΚ. ΓΙΑΚΙΔΗΣ
(Παιδόπολη Ἅγ. Δημήτριος, Ψυχικὸ)

★

ΑΝΑΤΟΛΗ

Ἕνα πρωῒ περπατοῦσα σὲ μιὰ ὄχθη τοῦ Ἕβρου ποταμοῦ καὶ ἀγνάντευσα τὰ τρεχούμενα πλούσια νερά του. Σὲ λίγο φάνηκε ὁ μεγαλοπρεπὴς κατάχρυσος δίσκος τοῦ ἥλιου, ποὺ ἄρχισε σιγὰ-σιγὰ νὰ μεταβάλλη τὰ νερὰ τοῦ ποταμοῦ σὲ στιλπνότατο ἄργυρο. Τί ὡραῖο θέαμα! Παρετήρησα καὶ θαύμασα, μὲ πόση μεγαλοπρέπεια μᾶς στέλνει ὁ Θεὸς κάθε αὐγὴ τὸ λαμπρὸ αὐτὸ ἀστέρι τῆς ἡμέρας γιὰ νὰ φωτίση μὲ τὸ ὡραῖο του φῶς καὶ νὰ ζωογονήση μὲ τὶς θερμές του ἀκτῖνες τοὺς ἀνθρώπους, τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτά. Μαύρη, σκοτεινὴ καὶ μαραμένη θὰ ἦταν ἡ φύση ἂν ὁ Θεὸς μὲ τὸν ἥλιο δὲν τὴν φώτιζε, δὲν τὴν θέρμαινε, δὲν τὴν ζωογονοῦσε. Τόσο μεγάλο καὶ εὐεργετικὸ εἶναι τὸ δῶρο αὐτὸ τοῦ Θεοῦ, ὥστε πολλοὶ λαοὶ πῆραν τὸν ἥλιο γιὰ Θεὸ καὶ ἀντὶ νὰ λατρεύουν τὸν ἀληθινὸ Θεό, ἐλάτρευαν τὸν ἥλιο.

ΑΛΕΞ. ΔΗΜ. ΜΑΚΡΥΛΑΚΗΣ
(Μαθητὴς ΣΤ΄ τάξεως, Παιδόπολη Μυτιλήνης, χωρίον Φυλακτὸ Σουφλίου).

★

ΠΩΣ ΜΠΗΚΑΝ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΟΥ ΟΙ ΣΥΜΜΟΡΙΤΕΣ

Ἦταν Σαββατόβραδο. 'Ο κόσμος γυρνοῦσε ἀπ' τὰ χωράφια καὶ τ' ἀμπέλια μὲ χαρὲς καὶ μὲ τραγούδια. Τώρα, ἄλλος ἑτοιμάζει τὴ φορεσιά του γιὰ αὔριο, ποὺ εἶναι Κυριακή, ἄλλος σκέπτεται ποῦ θὰ πάη ἐκδρομή. Νύχτα, νομίζει κανεὶς πὼς ὅλη ἡ φύση γύρω εἶναι σὲ βαθὺ ὕπνο.

Ἂν ἔρριχνε κανεὶς μιὰ ματιὰ ἔξω, θὰ ἔβλεπε τὸν ἴσκιο τῶν δέντρων σὰν κανένα πελώριο γίγαντα νὰ στέκεται ἀκοίμητος φρουρός. Ἦταν μιὰ φεγγαρόλουστη βραδυά. Κάπου-κάπου ἄκουγες γαυγίσματα σκύλων. Ξάφνου ξεσποῦν τῶν συμμοριτῶν τὰ βόλια. 'Ο ἡρωϊκὸς στρατός μας ποὺ πάντα μὲ θάρρος καὶ θυσίες ἀντιμετωπίζει κάθε ἐχθρὸ τῆς πατρίδας, ἀγωνίζεται καὶ πάλι ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν καὶ γράφει ξανὰ νέες σελίδες μὲ τὸ τίμιο αἷμα του. Ἀλλὰ τὸ κῦμα ἦταν δυνατό. Νά, λοιπόν, οἱ συμμορῖτες ξεσποῦν ἀπὸ πολλὰ μονοπάτια τοῦ χωριοῦ μου καὶ μπαίνουν μέσα μὲ φωνές.

Ἀλλὰ ὁ στρατὸς γιὰ ἀπάντηση σ' ὅλα αὐτὰ τοὺς ὑποδεχόταν μὲ πυκνὲς τουφεκιές, κρατώντας γερὰ τὶς θέσεις του. Σὰν νὰ τοὺς ἔλεγε «Ὄχι, ἡ γλυκειὰ πατρίδα μας ποτέ της δὲν πεθαίνει».

Ὅλα αὐτὰ ὅμως δὲν βάσταξαν παρὰ μόνο εἰκοσιτέσσερις ὧρες, γιατὶ μὲ τὶς ἐπιθέσεις τους οἱ ἀτρόμητοι βράχοι, οἱ φαντάροι μας, τοὺς πετοῦν ἔξω ἀπ' τὸ χωριό, φωνάζοντας «Ἀέρα»!

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑ·Ι·ΛΗΣ
(Τρόφιμος Παιδόπολης Ἁγίου Χαραλάμπους, Νέα Σμύρνη).

★

Η ΚΩΜΟΠΟΛΗ ΜΑΣ

Ἀνάμεσα ἀπὸ κατάφυτους πρασινοφορεμένους λόφους βρίσκεται ἡ χαριτωμένη καὶ ζηλευτὴ κωμόπολή μας, ἡ Ζαχάρω. Τὰ σπίτια της, ἄλλα μεγάλα κι' ἄλλα μικρά, μοιάζουν σὰν τὶς μικρὲς φωλίτσες τῶν πουλιῶν ποὺ εἶναι χτισμένες μὲ θαυμαστὴ ἐπιδεξιότητα, στὰ πράσινα φυλλώματα τῶν δέντρων. Κάτω ἀπ' τοὺς πρόποδες τῆς πόλης μας ἁπλώνεται ἡ Ζαχαρέϊκη πεδιάδα, ποὺ εἶναι πλουμισμένη στὸ πράσινο χρῶμα κι' ἐδῶ κι' ἐκεῖ κεντημένη μὲ πολύχρωμα λουλουδάκια. Πιὸ κάτω ἀπὸ τὴν πεδιάδα συνεχίζει ἕνα μικρὸ δάσος ἀπὸ φουντωτὲς καὶ χαριτωμένες πευκοῦλες. Ἕνα ἀσυνήθιστο μεγαλεῖο αἰσθάνεσαι καὶ πάλι ὅταν ἀντικρύζης τὴ λίμνη τοῦ Καϊάφα, ποὺ ὅταν τὴ φωτίζη ὁ ὁλόλαμπρος ἥλιος, μοιάζει σὰν ἕνας ἀπέραντος καθρέφτης. Συνέχεια τῆς πεδιάδας ἁπλώνεται ἡ γαλανὴ κι' ἥρεμη θάλασσα. Τὴν κωμόπολή μας ἀκόμη τὴν δροσίζουν τὰ κρυσταλλένια νερά, ποὺ ἔρχονται ἀπ' τὶς ψηλὲς βουνοκορφὲς τῆς Μίνθης. 'Η ἐσωτερικὴ κι' ἐξωτερικὴ ἐμφάνισή της εἶναι πολὺ μαγευτική. 'Ο ξένος ποὺ ἔρχεται νὰ ἐπισκεφθῆ τὴν πόλη μας μένει μαγεμένος ἀπ' τὶς φυσικὲς ὀμορφιές της. Μὰ οἱ βάρβαροι καὶ ἀπολίτιστοι ἀντάρτες ἦρθαν μιὰ μέρα γιὰ νὰ τῆς κλέψουν τὴ γλυκειὰ ἐλευθερία της καὶ νὰ τὴν κάνουν ἐρείπια. Μὰ οἱ γενναῖοι ὑπερασπιστὲς τῆς πατρίδας δὲν ἄφησαν τοὺς κομμουνιστοσυμμορῖτες νὰ καταστρέψουν τὰ ὡραῖα μας κτίρια καὶ ν' ἀφήσουν ὀρφανὰ καὶ χῆρες μητέρες. Πολέμησαν μὲ ἀπαράμιλλη αὐτοθυσία. Μὰ οἱ Βούλγαροι ἔκαψαν τὴν Ἀγροτικὴ Τράπεζα καὶ μερικὰ σπίτια. Ἀλλὰ ἦταν πεπρωμένο κατὰ τὴ διάρκεια τῆς μάχης νὰ πέσουν ἡρωϊκώτατα καὶ μερικοὶ ὑπερασπισταί της. Μὰ ποτὲ δὲν θὰ ξεχάσουμε τοὺς ἀθάνατους αὐτοὺς ἥρωες, ποὺ μὲ τὴ ζωή τους νίκησαν τοὺς βάρβαρους ἐπιδρομεῖς κι' ἔδωκαν σὲ μᾶς τὴν γλυκειὰ ἐλευθερία. Καὶ ἔτσι τώρα, ὅπως ὁλόκληρη ἡ Ἑλλάδα, εἶναι ἐλεύθερη καὶ ἡ κωμόπολή μας.

ΕΛΕΝΗ ΑΘ. ΦΟΥΡΛΗ
(Μαθήτρια ΣΤ΄ τάξεως Ζαχάρως)

ΓΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

'Ο ἥλιος βγῆκε καὶ φωτίζει ὅλη τὴν Ἑλλάδα. Στὸ ἐρειπωμένο χωριὸ ἁπλώνεται μεγάλη ἡσυχία. Κανένα παιδάκι δὲν φαίνεται στὴ μικρὴ πλατεῖα νὰ παίζη χαρούμενα. Στὶς ὄμορφες πλαγιὲς τῶν βουνῶν δὲν βόσκει κανένα ἀσπρόμαλλο κοπαδάκι. Οὔτε κελάηδημα πουλιοῦ ἀκούγεται. Ὅλα εἶναι βουβά. 'Ο κομμουνισμὸς τὰ σάρωσε ὅλα, παιδιὰ καὶ ζῶα, καὶ τὰ πῆγε στὸ αἰώνιο σκοτάδι. Καὶ τὰ πουλιὰ μένουν βουβὰ ἀπ' τὸν πόνο τους. Καὶ τώρα νά! Ὅσα παιδιὰ σώθηκαν ἀπ' τοὺς συμμορῖτες, βρίσκονται τώρα στὰ ὡραῖα ἱδρύματα, στὶς «Παιδοπόλεις». Ἦρθε ὁ καιρὸς ποὺ ξαναγυρίζουν στὰ χωριά τους. Μὲ φιλιὰ ἀγάπης χωρίζονται ἀπ' τοὺς καλούς των φίλους κι' ἀπ' ὅλο τὸ προσωπικὸ τῆς Παιδόπολης. Κρατοῦν στὰ χέρια δέματα μὲ ροῦχα ποὺ τὰ χάρισε ἡ Π.Β.Ε.Ε. Φεύγουν ὅλα δακρυσμένα. Μέσα στὴν καρδιά τους κρύβεται ἡ εὐγνωμοσύνη πρὸς τοὺς προστάτες τους. Ἀληθινὸ φῶς καθρεπτίζει τὰ πρόσωπα τῶν ἁγνῶν Ἑλληνόπουλων. Φωτίζει τὸ νοῦ τους καὶ τὰ ὁδηγεῖ στὸ δρόμο τῆς χριστιανοσύνης, τῆς ἀνοικοδόμησης καὶ τοῦ καθήκοντος. Σὲ λίγο φτάνουν στὸ χωριό. Κιτρινόμαυρος καπνὸς βγαίνει ἀπ' τὸ ἐρειπωμένο χωριό. Ὅμως δὲν εἶναι καπνός. Εἶναι ἡ σκόνη ποὺ βγαίνει ἀπ' τὰ χαλάσματα τῶν σπιτιῶν.

Μέσα ἀπ' τὶς ψυχὲς τῶν παιδιῶν, ὑψώνεται ψηλὰ ἡ χαρά τους κι' ἁπλώνεται τριγύρω.

Τὰ σπιτάκια τους, ἂς εἶναι χαλασμένα, δὲν πειράζει. Οἱ ἁγνές τους ἑλληνικὲς ψυχὲς πάλι θὰ ξαναφτιάξουν τὴν κατεστραμμένη πατρίδα.

ΚΩΝ. ΔΗΜ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ
(Μαθητὴς ΣΤ΄ τάξεως Δημοτικοῦ. Παιδόπολης «Ἅγ. Κωνσταντῖνος» Ἰωάννινα».

★

ΟΙ ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΕΣ ΤΗΣ ΕΔΕΣΣΑΣ

Ὅλες οἱ πόλεις ἔχουν καὶ μιὰ ὡραία τοποθεσία. Τῆς Ἐδέσσας ὅμως τὸ ἀτίμητο στολίδι δὲν τὸ φτάνει καμμιὰ πόλη. Εἶναι οἱ καταρράκτες της. 'Ο ποταμὸς Βόδας, διασχίζοντας τὴν πόλη ἀπὸ διάφορα σημεῖα, φτάνει στὸ χεῖλος τοῦ γκρεμοῦ καὶ γκρεμίζεται, σχηματίζοντας 7 ὡραίους καταρράκτες.

Προχωροῦμε στὸν μεγάλο. Ἀπὸ μακρυὰ ἀκούγεται ἕνα βοητό, ποὺ ὅσο πλησιάζουμε, τόσο καὶ δυναμώνει.

Φτάνουμε!... Τὸ νερὸ χτυπώντας στοὺς βράχους, ἀσπρίζει σὰ γάλα καὶ χύνεται στὸ χάος. 'Ο ἥλιος χτυπώντας τὶς ἀκτίνες του στὸ νερό, σχηματίζει ὅλα τὰ χρώματα τῆς ἴριδος. Στάλες, παρασυρόμενες ἀπ' τὸν ἀέρα, ἔρχονται καὶ μᾶς δροσίζουν τὸ πρόσωπο...

Γιὰ ὅλες ὅμως αὐτὲς τὶς ὀμορφιὲς βοηθάει καὶ τὸ φυτικὸ βασίλειο. 'Ο τόπος εἶναι γεμᾶτος ἀπὸ χορτάρι καὶ ἀγριολούλουδα καὶ μόνο ὁ καταρράκτης, σὰν κάτασπρο φίδι, διασχίζει τὸ ἔδαφος.

'Ο ξένος καταμαγεμένος ἀπ' τὸ ὡραῖο πανόραμα, κλείνει τὰ μάτια του καὶ νομίζει ὅτι βρίσκεται μπροστὰ σ' ἕνα θαυμάσιο ὄνειρο, ποὺ δὲν θέλει νὰ τελειώση ποτέ.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΜΠΙΝΤΣΗΣ
(Γυμν. Ἐδέσσης Δ΄ τάξη ν. τ.)

Ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Στὸ χωριὸ μὲ τὸ Λενάκι

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Βρίσκομαι τώρα κι' ἕνα μῆνα σὲ ἕνα ὡραῖο χωριὸ τῆς Κρήτης, στὸ χωριὸ ποὺ γεννήθηκα καὶ ποὺ πάντα λαχταροῦσα. Τί δροσιὲς ἐδῶ, τὰ νερὰ κρυσταλλένια. Ξορκισμένο τὸ καμίνι τῆς Ἀθήνας, ποὺ κοβόταν ἡ ἀνάσα μου ἀπὸ τὴ ζέστη!

Λοιπόν, θὰ ρωτᾶτε τώρα: Πῶς νὰ περνᾶ τὶς μέρες της στὸ χωριὸ ἡ Γιαγιὰ Καντιανή; Εἶναι μαζί της κι' ἐκεῖνα τὰ σκανταλιάρικα τὰ ἐγγόνια της;

Ἄ, ὅσο γι' αὐτό, παιδιά μου, ἔχουμε κι' ἐδῶ πιτσιρίκια μπόλικα. Μιὰ στάνη ἐγγονάκια, ἀνήψια καὶ παρανήψια μὲ τριγυρίσανε μόλις ἦρθα... Διαβάζανε, λέει, τὶς κουβεντοῦλες μου στὴν «Παιδόπολη» κι' ὅταν ἔμαθαν πὼς θὰ ζήσω μαζί τους λίγον καιρό, τρελλαθῆκαν ἀπ' τὴ χαρά τους. Ἔτσι κάθε πρωΐ, πρὶν ἀκόμα ἀνοίξω τὰ μάτια, μοῦ βροντοῦν τὴν πόρτα.

— Γιαγιὰ Καντιανή, ξύπνα. Δὲν ἀκοὺς τὰ τζιτζίκια; Ὁ ἥλιος εἶναι ψηλά... Θὰ σὲ πᾶμε νὰ δῆς τὸ θέρος στὸν κάμπο. Κρατοῦμε ἕνα δρεπάνι καὶ γιὰ σένα...

Ἀνοίγω τὴν πόρτα καὶ τὰ βλέπω χαρούμενα, μὲ τὰ δρεπανάκια τὰ μεγαλύτερα, μὲ τὰ καλαθάκια περασμένα στὸ μπράτσο τους τὰ μικρότερα... Γιὰ δουλειὰ πάνε, σκέφτηκα, ἢ γιὰ φασαρία; Τί βοήθεια μπορεῖ νὰ προσφέρη τὸ Λενάκι, ἕνα πιτσιρίκι ποὺ δὲν καταφέρνει νὰ πῆ ἀκόμα τὸ ρο;

Κι' ὅμως, παιδιά μου, ἐκεῖνο ποὺ εἶδα στὸν κάμπο μὲ ξάφνιασε. Ἄ, ἐδῶ τὰ παιδιὰ εἶναι ἄλλο πρᾶμα. Χαρὰ Θεοῦ, εὐλογία ἀληθινή! Τὰ κοιτᾶς καὶ δὲν τὰ χορταίνεις.

Πότε σταθήκανε στὴ σειρά, οἱ τρεῖς μεγαλύτερες κι' ἔπιασαν «τ' ὄργο» τους — δηλαδὴ μιὰ ἴσια γραμμὴ μπροστὰ ἀπὸ τ' ἀθέριστο σιτάρι...

— Φρὶτς, φρίτς, ἔκαναν τὰ στάχυα καθὼς ἔπεφταν θερισμένα. Τ' ἀριστερὸ χεράκι τὰ χούφτιαζε — πεντέξη χωροῦσε τὸ καϋμενάκι — καὶ τὸ δεξὶ δόστου καὶ τὰ θέριζε... Φρίτς, φρίτς, τὸ ἴδιο πιὸ πέρα, ὥσπου γινόταν μιὰ ἀγκαλίτσα καὶ τὴν ἀπόθεταν κατὰ γῆς. Μιὰ ὁλόχρυση ξανθὴ πλεξουδίτσα.

Ξοπίσω ἀπ' τὰ κορίτσια, ἔρχονταν τ' ἀγόρια καὶ δεμάτιαζαν τὸ μάλαμα... Τί ὡραῖα ποὺ τὰ λένε ἐδῶ ὅλα καὶ τί σωστά. Μάλαμα εἶναι τὸ στάχι, γιατὶ ἔχει μέσα του τὸν καρπὸ ποὺ εὐλόγησε ὁ Χριστούλης καὶ μέστωσε γιὰ νὰ γίνη ψωμί, τηγανίτες, πλιγοῦρι καὶ κουλουράκια...

Καὶ τὸ Λενάκι; Νά το καὶ τὸ Λενάκι, μὲ τὴ Μαρούλα καὶ τὸ Κατιγκάκι.

Πηγαίνουν πίσω ἀπ' τ' ἀγόρια κι' ὅταν ἐκεῖνα σηκώσουν τὶς ἀγκαλίτσες τὰ στάχυα καὶ φτιάξουν τὰ δεμάτια, τὰ πιτσιρίκια μαζεύουν ὅ,τι ἀπόμεινε. Ἕνα στάχυ ἐδῶ, ἕνα στάχυ ἐκεῖ, ποὺ ἦταν κοντήτερο καὶ ξέφυγε ἀπ' τὸ χέρι. Μιὰ κεφαλίτσα κοὺ κόπηκε καὶ ποὺ εἶναι ἁμαρτία νὰ πάη χαμένη.

Κάνουν κάτι χαρές, ὅταν βρίσκουν ἀπομεινάρια! Σὲ ξεκουφαίνουν ἀπ' τὶς φωνές. Ἔτσι γεμίζει σιγὰ-σιγὰ τὸ καλαθάκι ἀπ' τὸ σταχομάζωμα ἀνάμεσα ἀπ' τὶς θερισμένες καλαμιές.

— Ἄ, ὄχι ζαβολιές, ἀκούω ἄξαφνα μιὰ φωνή. Εἶναι ὁ Σπῦρος ποὺ πειράζει τὸ Λενάκι. Σὲ εἶδα, τῆς λέει, ποὺ πῆγες ἀπὸ τ' ἀθέριστο μέρος κι' ἔκοψες στάχυα.... Τὸ Λανάκι προσβλήθηκε. Τὸ χειλάκι κρεμάστηκε, βούρκωσαν τὰ μάτια...

— Σὲ πειράζω, κουτό, λέει ὁ Σπῦρος.

Κι' ἡ Πηγὴ ποὺ ἀγαπᾶ τὴν ἀδελφούλα της, τρέχει νὰ πάρη τὸ μέρος της.

— Μὴν ἀκοῦς τὸ Σπῦρο, Λενάκι. Ἐσὺ ζαβολιὲς δὲν κάνεις. Ντράπηκε νὰ μὴ φανῆ πὼς εἶναι τόσο ἀκατάστατη ἡ δουλειά του ποὺ ἀφήνει τὰ μισὰ στάχυα πίσω. Τί φταῖς ἐσὺ ἂν γέμισε κι' ὅλας τὸ καλαθάκι σου ἀπ' τὰ δικά του ἀπομεινάρια;

Γελᾶ τὸ Λενάκι καὶ δείχνει μὲ καμάρι τὸ γεμᾶτο καλαθάκι. Γελῶ κι' ἐγὼ εὐχαριστημένη. Θεούλη μου, τί χρυσᾶ παιδιά! Τί δουλευτάδικα, τί καλόκαρδα, τί ἀγαπημένα! Εὐτυχισμένο τὸ σπίτι ποὺ εἶναι γεμᾶτο ἀπὸ τὸ κέφι τους καὶ τὴν προκοπή τους.

Η ΓΙΑΓΙΑ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Τὸ κόκκινο μαργαριτάρι

Μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρὸ σ' ἕνα μικρὸ ξερονήσι ζοῦσε ἕνας νέος φαροφύλακας. Γιὰ μόνη συντροφιά του, εἶχε τὰ τραγούδια τῆς θάλασσας, καὶ τὰ χάδια τοῦ ἥλιου. Ὧρες ἀτέλειωτες, ξαπλωμένος δίπλα στὸν φάρο, ἄκουγε τὰ κύματα νὰ σπάζουν στὰ βράχια κι' ἄφηνε τὴν φαντασία νὰ πλανιέται σὲ κόσμους μακρυνούς.

Μιὰ μέρα ἐκεῖ, ποὺ βρισκόταν χαμένος μέσ' στὰ ὄνειρά του, ὁ νέος φαροφύλακας βλέπει, ξαφνικά, τὰ γαλάζια νερὰ νὰ σκίζωνται στὰ δυὸ καὶ μιὰ πανέμορφη γοργόνα νὰ προβάλη μπροστά του.

— Παλληκάρι μου, ἄκουσε νὰ τοῦ λέη ἡ γοργόνα μὲ τὴν βελουδένια φωνή της, θέλεις νάρθης μαζί μου στ' ὁλόχρυσο βασίλειό μου; Κανένα παλάτι στὸν κόσμο δὲν εἶναι ὡραιότερο ἀπ' τὸ δικό μου. Πλοῦτη καὶ χαρὲς σὲ περιμένουν. Ἔλα μαζί μου.

Ὁ φαροφύλακας ἄκουσε μαγεμένος τὴν γοργόνα καὶ χωρὶς κανένα δισταγμὸ τὴν ἀκολούθησε στὸ βασίλειό της, ποὺ βρισκόταν στὸ βυθὸ τῆς θάλασσας. Ὁλόχρυσα παλάτια, στολισμένα μὲ μαργαριτάρια τὸν περίμεναν ἐκεῖ. Δένδρα καὶ λουλούδια ξωτικὰ κι' ἀσημένια ψάρια, ποὺ μιλοῦσαν μ' ἀνθρώπινη λαλιά.

Τὸ παλληκάρι πρώτη φορὰ ἀντίκρυζε τόση ὀμορφιὰ καὶ ξέχασε γιὰ λίγο τὸ ξερονήσι καὶ τὸ φάρο του. Μὰ σὰν πέρασαν μερικὲς μέρες παρουσιάστηκε στὴν Γοργόνα του καὶ τῆς εἶπε:

— Ὅλα σου εἶναι ὄμορφα στὸ βασίλειό σου, μὰ δὲν ἔχεις τὸν γαλανό μας οὐρανό. Θέλω πάλι νὰ γυρίσω στὸ φάρο μου.

— Αὐτὸ δὲν εἶναι καθόλου εὔκολο, τοῦ εἶπε ἡ Γοργόνα. Θὰ σ' ἀφήσω νὰ φύγης μόνον σὰν μοῦ φέρης τὸ κόκκινο μαργαριτάρι, ποὺ μοῦχουν κλέψει ἀπ' τὸ βασίλειό μου.

Λυπημένο τὸ παλληκάρι κάθησε σ' ἕνα βράχο κι' ἄρχισε νὰ συλλογιέται.

— Ποῦ θὰ μποροῦσε νὰ βρῆ τὸ κόκκινο μαργαριτάρι μέσα σ' αὐτὸ τὸ ἀτέλειωτο βασίλειο τῶν βυθῶν;

Μὰ ἐκεῖ ποὺ συλλογιόταν ἀπελπισμένο, ἕνα μικρὸ ψαράκι παρουσιάστηκε μπροστά του.

—Γειά σου, παλληκάρι μου, τοῦ εἶπε. Δὲν μὲ θυμᾶσαι βέβαια, μὰ ἐγὼ δὲν σὲ ξεχνῶ ποτέ. Σὰν ἤμουν πολὺ μικρό, πιάστηκα μιὰ φορὰ στὰ δίχτυα σου, ἐσὺ ὅμως μὲ λυπήθηκες καὶ μ' ἄφησες νὰ ζήσω. Τώρα ἦρθε ἡ στιγμὴ νὰ σοῦ πληρώσω τὸ καλό,

Εἶδε τὴν γοργόνα νὰ προβάλλη.

ποὺ μοῦκανες. Ἐγὼ θὰ σὲ βοηθήσω νὰ βρῆς τὸ κόκκινο μαργαριτάρι. Ἔλα μαζί μου.

Χαρούμενος τώρα ὁ φαροφύλακας ἀκολούθησε τὸ καλὸ ψαράκι. Δρόμο παίρνουν, δρόμο ἀφήνουν καὶ φθάνουν σὲ μιὰ νέα πανώργια πολιτεία ποὺ τὴν στόλιζε ἕνα ὁλόχρυσο παλάτι.

— Πήγαινε μέσα σ' αὐτὸ τὸ παλάτι, λέει τότε τὸ καλὸ ψαράκι καὶ ζήτησε τὸν Δράκοντα τῆς θάλασσας. Σὰν τὸν βρῆς νὰ κοιμᾶται χτύπησε αὐτὲς τὶς δυὸ πέτρες καὶ φώναξε: «Τσιοὺ -- Τσιοὺ -- Χάν». Τὰ ἄλλα εἶναι δική μου δουλειά.

Τὸ παλληκάρι ἔκανε σύμφωνα μὲ τὶς ὁδηγίες τοῦ φίλου του. Μπῆκε στ' ὁλόχρυσο παλάτι καὶ στοὺς ἄγριους φρουρούς, ποὺ συνάντησε εἶπε πὼς θέλει νὰ δῆ τὸν θαλάσσιο δράκοντα. Αὐτοὶ πρόθυμα τὸν ὡδήγησαν σὲ μιὰ κρυσταλένια αἴθουσα καὶ κεῖ, πάνω σ' ἕνα χρυσὸ θρόνο ἀντίκρυσε τὸν δράκοντα.

— Καλῶς ὥρισες, τοῦ εἶπε αὐτός. Εἶχα καιρὸ νὰ φάω ἀνθρώπινο κρέας. Τώρα εἶμαι χορτάτος, μὰ αὔριο θὰ σὲ φάω.

Κι' ἀφοῦ εἶπε αὐτὰ ἔγειρε τὸ κεφάλι κι' ἄρχισε νὰ ροχαλίζη. Τότε ὁ νέος πῆρε τὶς δυὸ πέτρες, χτύπησε τὴν μιὰ μὲ τὴν ἄλλη καὶ φώναξε: «Τσιοὺ -- Τσιοὺ -- Χάν» κι' ἀμέσως τὸ μικρὸ ψαράκι παρουσιάστηκε.

— Ἐπειδὴ φοβᾶται μὴν τοῦ κλέψουν τὸ μαργαριτάρι ὁ δράκος τὸ φυλάει πάντα μέσ' ἀστὸ στόμα του. Ἀλλὰ μὴ σὲ νοιάζη, θὰ τὸ ὗτο πάρω ἀμέσως.

Καὶ μ' αὐτὰ τὰ λόγια τὸ ψαράκι σκαρφάλωσε πάνω στὸν δράκοντα κι' ἔχωσε τὴν οὐρίτσα του στὸ πελώριο ρουθοῦνι του. Ἕνα βροντερὸ φτέρνισμα ἀκούστηκε κι' ἀπ' τὸ στόμα τοῦ δράκοντα πετάχτηκε τὸ κόκκινο μαργαριτάρι. Ἀμέσως ὁ νέος τ' ἅρπαξε καὶ τρέχοντας βγῆκε ἀπ' τὸ παλάτι, ἀκολουθούμενος ἀπ' τὸν πιστὸ φίλο του. Ἔτσι σὲ λίγο ἔφτασαν στὸ βασίλειο τῆς Γοργόνας καὶ τῆς ἔδωσαν πίσω τὸ μαργαριτάρι της. Κι' αὐτή, εὐχαριστημένη, γέμισε τὸν νέον μὲ πλοῦτη καὶ τὸν ἄφησε νὰ ξαναγυρίση στὴν ἀγαπημένη πατρίδα του, τὴν ἀσύγκριτη χώρα μὲ τὸν γαλάζιο οὐρανό.

Η ΑΝΕΜΗ

Ὁ Ἀρχισυντάκτης ἀπαντᾶ:

★ Μᾶς γράφει ἀπὸ τὸ Κάϊρο μαθήτρια τοῦ Γ' Γυμνασίου τοῦ Ἀχιλλοπουλείου Παρθεναγωγείου Καΐρου: «Μὲ μεγάλη λαχτάρα περιμένω κάθε φορὰ τὸ τόσο ἀγαπημένο μου περιοδικό. Πόσες εὐχάριστες ὧρες μοῦ χαρίζει ἡ «Παιδόπολις» καὶ πόσεις γνώσεις μοῦ δίνει! Πραγματικὰ περιέχει θαυμασία ὕλη. Περισσότερον ὅμως μ' ἀρέσει ἡ θρησκευτικὴ στήλη. Πόσο θὰ ἐπιθυμοῦσα νὰ ἦτο μεγαλυτέρα αὐτὴ ἡ στήλη! Κατόπιν «Τὸ Νησὶ τοῦ Μυστηρίου» τὸ διαβάζω μ' ἐνδιαφέρον τόσο, ὅσον πιστεύω καὶ πολλὰ ἄλλα Ἑλληνόπουλα. «Τὸν Ἀητὸ τοῦ Βάλτου» μὲ πόση ἀγωνία τὸ διαβάζω κάθε φορά. Ἐπίσης πολὺ ὡραία ἦτο καὶ ἡ μικρὴ συνέχεια «Ἡ Νεράϊδα τοῦ Δάσους». Πόσο μὲ συγκινοῦν οἱ φωτογραφίες τῶν λατρευτῶν μας Βασιλέων, τοῦ ἀξιαγάπητου Διαδόχου μας καὶ τῶν χαριτωμένων Πριγκιπισσῶν μας. Μὲ μεγάλη μου χαρὰ βλέπω ὅτι τὸ ἀγαπημένο μου περιοδικὸ ὅσο πηγαίνει ἔχει καὶ περισσότερες σελίδες. Εὔχομαι νὰ γίνει μιὰ μέρα τὸ μεγαλύτερο Ἑλληνικὸ παιδικὸ περιοδικό. Σᾶς ὑπόσχομαι νὰ τὸ διαδώσω ὅσο μπορῶ περισσότερον».

★ Ἐνεκρίθησαν διὰ τὴν σελίδα «τὰ παιδιὰ γράφουν» οἱ συνεργασίες τῶν φίλων μας: Δήμητρας Δ. Στέφου μαθήτριας γυμνασίου Βόλου, Κωνσταντίνου Βήχα Ἄρτα, Χαραλάμπους Τσάκα Ἰωάννινα, Εὐγένιου Χατζηευγενίδη Καβάλα, Μητράκα Πέτρου Μυτιλήνη, Σωτηρίου Γκανάτσου Σκάρφεια, Γεωργίου Δ. Κρασσᾶ Φιλότι—Νάξου, Γεωργίου Ψωμᾶ Πάνορμος, Γιώργου Γιωργούλη Ζαχάρω, Αἰκατερίνης Βιολιντζῆ Σκάρφεια, Στυλιανοῦ Καπράνου Καστοριᾶ, Παναγιώτη Στασινόπουλου Κρέσταινα, Γεωργίου Σταθόπουλου Γρεβενά, Δημητρίου Κουσαῆ Καρδίτσα, Βασιλείου Ἀθ. Χαρτζάλα Βελλᾶ, Θεοδ. Τσίρμπα Παγκράτι, Δημήτρη Τερζῆ, Χρ. Κ. Βεζδρεβάνη, Εὐθυμίου Λώλη Τρίκαλα, Χριστιανόπουλου, Χρ. Τοκατλίδη, Θεοδώρας Μπηλιώνη Ζαχάρω, Κων. Ζαφ. Σαρδελῆ Μύτικα, Μάρκου Θ. Κρεμυδᾶ Μεσσήνη, Λάζαρου Παπαδόπουλου Καλλιθέα καὶ Π. Παρασκευόπουλου Ζαχάρω.

★ Πήραμε τὶς «σπαζοκεφαλιὲς» τῶν φίλων μας: Εὐγένιου Εὐγενίδη Καβάλα, Ἰωάννη Νοδαράκη Ἀθήνα, Παναγιώτη Καβαρνοῦ Μυτιλήνη, Χρίστου Παπαγιαννόπουλου Λέρος, Φωτεινῆς Μορμπόλια Πεσπέραγον Λήμνου, Γεωρ. Σταθοπούλου Ἀριοχώριον Καλαμῶν, Δ. Κουτσουμήτρου Λαμία, Χρίστου Μυλωνᾶ Ἄθυτος, Στυλιανοῦ Καπράνου Καστοριά, Παναγιώτη Κατσὲ Σέρρες, Βασιλείου Παναγιώτη Ἀξιώτη Μυτιλήνη, Σταυραετοῦ τοῦ Γράμμου Ἀργοστόλι Κεφαλληνίας, Νικολάου Θεοφ. Χατζηγεώργη Ζαχαριά, Ν. Νικολάου, Ἰουλίας Δραγώνα, Δημήτρη Ἀργυρόπουλου Ψυχικό, Κων. Χρ. Κρούπη, Εὐθυμίου Λώλη Τρίκαλα, Παναγιώτη Μπακόπουλου Κρέσταινα, Ἐριέττας Μυλωνᾶ Κομοτινὴ καὶ Θεόδωρου Κάτσου.

★ Δὲν χρησιμοποιήσαμε τὶς ἐκθέσεις: «Νύχτα καὶ ξημερώματα» καὶ τὰ ποιήματα «Σὲ σᾶς ποὺ πολεμήσατε» καὶ «Τὸ χωριό μου» γιατὶ εἶναι ἀνυπόγραφα. Γιὰ τὸν ἴδιο λόγο δὲν μποροῦμε νὰ χρησιμοποιήσουμε τὴ γελοιογραφία «Ὁ Ρέφερης» καὶ ἄλλα ποὺ μᾶς ἐστάλησαν μαζί.

★ Πολὺ μᾶς συγκίνησε ἡ ἐπιστολή σου, Ἀθανασία Μιχοπούλου (Ζαχάρω). Μεταξὺ ἄλλων μᾶς γράφεις: «Μὲ ἀληθινὴ ὑπερηφάνεια ἀντικρύσαμε τὸν οὐράνιο ἄγγελο, τὴ Βασίλισσά μας, ποὺ ὁ Θεὸς ἔκοψε τὶς φτεροῦγες του καὶ τὸν ἔστειλε στὴν Ἑλλάδ σγιὰ νὰ περιμαζέψη τὸν δυστυχισμένο λαό μας. Ἡ Βασίλισσά μας εἶναι ἕνας οὐράνιος ἄγγελος μὲ ἄσπιλη καρδιά».

★ Ἐνδιαφέρουσα καὶ πολὺ καλὴ γιὰ τὴν ἡλικία σου ἡ ἔκθεσή σου, Δήμητρα Κανελλοπούλου (Ζαχάρω). Μπράβο σου!

★ Οἱ ὑποδείξεις σας στὸν κ. Γιάννη Βάζο διαβιβάστηκαν, ἀγαπητοὶ φίλοι Χρῖστο Σπυρόπουλε, Κυριάκο Φωτοκεχαγιά, Ἀπόστολε Μπιτζέκα, Μιχάλη Φωτοκεχαγιά καὶ Εὐάγγελε Μήτρου.

★ Μᾶς γράφεις ἀπὸ τὰ Τρίκαλα, Γιουντζῆ Κυραντζούλη: «Μὲ ἀφάνταστη ἀγωνία περιμένω τὴν ἔκδοσή σου. Ὅταν πλησιάζουν οἱ ἡμέρες ποὺ θὰ ἐκδοθεῖς, περνῶ καθημερινῶς ἀπὸ τὸ πρακτορεῖο καὶ τὶς περισσότερες φορὲς σὲ παίρνω πρώτη. Μὲ τὸ ἐκλεκτό σου περιεχόμενο προκαλεῖς τὸ ἐνδιαφέρον ὅλων τῶν Ἑλληνοπαίδων. Τὰ ὑπερβολικὰ ὡραῖα σου μυθιστορήματα δίδουν μόρφωσιν καὶ διδάσκουν τὴν καλὴν συμπεριφορὰν εἰς τοὺς ἀναγνώστες σου. Ἐμένα μοῦ φαίνεται πὼς εἶσαι ἕνα ἀτίμητο διαμάντι ποὺ πλουτίζεις τὸ πνεῦμα τῶν ἀναγνωστῶν σου, ὄχι μὲ πλούτη εἰς χρῆμα, ἀλλὰ μὲ σοφία. Σοῦ στέλνω ἕνα ποίημα, ποὺ τὸ ἀφιερώνω εἰς τὴν πολυαγαπημένη μας νῆσο Κύπρο. Πιστεύω νὰ εἶναι κατάλληλο νὰ δημοσιευθεῖ εἰς τὴν στήλην «Τὰ παιδιὰ γράφουν». Σ' εὐχαριστοῦμε. Ἡ συνεργασία σου πῆρε τὴ σειρά της.

★ Τὸ «Κατηχητικὸν σχολεῖον» ὡς ποίημα εἶναι πάρα πολὺ καλό, Λάμπρο Ἀντ. Χαλμούκη (Ἀχλαδόκαστρο Ναυπακτίας). Παίρνει τὴ σειρά του γιὰ τὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν».

★ Καλὸ καὶ τὸ νέο σου ποίημα, Μιχάλη Παντελιδάκη (Χίο).

★ Σ' εὐχαριστοῦμε, Εὐάγγελε Φωτίου Τάλιο, γιὰ τὶς πραγματικὰ καλές σου ὑποδείξεις καὶ θὰ φροντίσουμε κάτι νὰ κάμουμε. Ἡ συνεργασίες σου πῆραν τὸ δρόμο τους.

★ Πολὺ καλὴ ἡ προσευχή σου, Ἀνδρέα Ζαμπάκη (Ἐπιτάλιο), στὸν Οὐράνιο Πατέρα καὶ τὴν δημοσιεύουμε ἐδῶ:

Σὺ ποὺ τὸν κόσμο κυβερνᾶς
καὶ ζωὴ παντοῦ σκορπᾶς
ἄκουσε τούτη τὴν στιγμὴ
καὶ τὴν δική μου τὴν φωνή.

Φώτισέ μου τὴν ψυχὴ
στὸ καλὸ καὶ στὴν ἀρετὴ
καὶ δίδε μου ἀπὸ ψηλὰ
θάρρος, δύναμη καὶ χαρά.

Γιὰ νὰ ζῶ ἐδῶ στὴ γῆ
μὲ γαλήνη καὶ τιμὴ
καὶ νὰ ὑμνῶ αἰώνια ΕΣΕ
Πάνσοφε, Δημιουργὲ ΘΕΕ.

★ Σ' εὐχαριστοῦμε πολύ, μικρέ μας φίλε Γιαννάκη Κορίδη (Ἰωσηφόγλειο), γιὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ γιὰ τὴν ὑπόσχεσή σου νὰ ἔχεις πάντα τὴν «Παιδόπολι» κοντά σου, σὰν ἕνα ἀχώριστο φίλο. Τὸ ποίημά σου «Τὰ νειᾶτα» καλὸ γιὰ τὴν ἡλικία σου. Ἀλλὰ δὲν εἶναι δημοσιεύσιμο. Γιὰ διάβοσε κι' ἐσὺ ἐδῶ τὸ πρῶτο τετράστιχο:

Τὰ νιάτα εἶναι δωρισμένα
ἀπὸ τὸ Θεὸ χαρισμένα
σὲ κάθε ἄνθρωπο πλασμένα
νὰ ζοῦν παντοτεινὰ εὐχαριστημένα!

Καὶ τὰ ἄλλα τετράστιχά σου δὲν εἶναι καλύτερα. Διάβαζε, λοιπόν, ποιήματα τώρα ἀπ' αὐτὰ ποὺ βάζουμε στὸ περιοδικὸ καὶ προσπάθησε κατόπιν νὰ γράψεις κάτι καλύτερο.

★ Σ' εὐχαριστοῦμε, φίλε κ. Ε. Πατρώνα (Ταρσὸς Κορινθίας), γιὰ τὴν τόσο ὡραία ἐπιστολή σου. Μᾶς συγκίνησε ἰδιαίτερα γιατὶ βλέπουμε ἀκριβῶς πὼς ὁ σκοπός μας ποὺ βγάλαμε τὸ περιοδικό, πέτυχε πέρα ὡς πέρα! Γιατὶ ὁ σκοπός μας ἦταν νὰ πετύχουμε τὰ ἀποτελέσματα ποὺ πετύχαμε στὴν περιοχὴ τοῦ Δήμου σας. Τὴν δημιουργία, δηλαδή, τῆς πνευματικῆς ζωῆς γιὰ τὴν ὁποίαν μιλᾶτε. Τὸ ἀνέκδοτο σας πολὺ καλό. Θὰ δημοσιευτεῖ. Τὸ πρόβλημα ὅμως πολὺ γνωστό! Καὶ χιλιογραμμένο!

★ Ἡ ἐπιστολή σας διαβιβάστηκε στὶς ἐντεταλμένες κυρίες τοῦ Ἐράνου, κυρία Μάρθα Δ. Κρανιώτη (Ἅγιος Πρόδρομος Χαλκιδικῆς). Σκοπός, βέβαια, τοῦ τμήματός μας «Ἐξυπηρετήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ χωριοῦ» δὲν εἶναι νὰ κάνει διορισμούς. Τὸ καλύτερο ποὺ ἔχετε νὰ κάμετε εἶναι νὰ ἀπευθυνθῆτε στὸν ἐπιθεωρητὴ τῆς περιφερείας σας.

★ Τὸ ποίημά σου, Παναγιώτη Καβαρνὲ (Μυτιλήνη) ἔχει σπουδαῖο μέτρο καὶ ρίμα, τὰ νοήματά του ὅμως δὲν στέκουν στὴ λογική. Γιὰ πρόσεξε. Λὲς πὼς «ὁ ἥλιος λάμπει ἐκεῖ πέρα—σὰν ἕνα ἀστέρι λαμπερό»! Μὰ ἕνα ἀστέρι λαμπερὸ μπορεῖς νὰ τὸ δεῖς μέσα στὸ σκοτάδι χωρὶς οὔτε νὰ σὲ θαμπώσει, οὔτε τὸ σκοτάδι νὰ διαλύσει! Ὁ ἥλιος ὅμως θαμπώνει τόσο πολύ, ποὺ δὲν μπορεῖς νὰ τὸν δεῖς κατάματα. Αὐτὸ, λοιπὸν, ποὺ λὲς δὲν στέκει. Εἶναι σὰν νὰ ἔγραφες πὼς ἕνας τεράστιος ἠλεκτρικὸς προβολέας λάμπει σὰν τὸ φῶς ἑνὸς μικροῦ λυχναριοῦ.

★ Μᾶς συγκίνησαν πολὺ τὰ καλά σου λόγια γιὰ τὴ μεγάλη μας Βασίλισσα, Δημήτρη Κετικίδη (Σ. Σ. Βυρωνείας). Ἡ Μεγάλη αὐτὴ Μάνα τῶν Ἑλληνοπαίδων εἶναι πολὺ εὐτυχισμένη, ὅταν πληροφορεῖται πὼς ἐργάζεσθε ὅλοι γιὰ τὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ καταστραμμένου χωριοῦ σας. Οἱ συνεργασίες ποὺ μᾶς ἔστειλες πῆραν τὸ δρόμο τους.

★ Μὲ πυρετό, λοιπὸν καὶ ἀπὸ τὸ κρεββάτι, μᾶς γράφεις, φίλε Νῖκο Τριανταφυλλόπουλε (Χαλκίδα). Μ' αὐτὸ εἶναι μία ἐκδήλωση ἀγάπης, ποὺ μᾶς συγκινεῖ καὶ μᾶς ἱκανοποιεῖ. Γιατὶ τὸ εἴπαμε τόσες φορές, ἡ μόνη μας ἱκανοποιηση εἶναι ἡ ἀγάπη τῶν ἀναγνωστῶν μας. Ἐν τάξει ἡ προσθήκη στὸ Διαγωνισμό.

★ Ἔχεις πολὺ δίκιο καὶ σὺ καὶ οἱ ἄλλοι ἀναγνῶστες μας, φίλε Γ. Γκανάτσα. Ἀλλὰ εἶναι πολὺ δύσκολο νὰ ἐπαρκέσουμε στὶς ἀπαιτήσεις τῆς στήλης «Ὁ ἀρχισυντάκτης ἀπαντᾶ». Εἶναι ἡ φύση τῆς δουλειᾶς τέτοια, νὰ μὴ μποροῦμε νὰ ἀπαντᾶμε ἀμέσως. Στὸ προηγούμενο φύλλο βάλαμε τὶς ἀπαντήσεις σὲ ὅσες ἐπιστολὲς πήραμε μέχρι τῆς 24 Ἰουλίου. Ἐλπίζουμε πὼς θὰ καταφέρουμε τώρα μιὰ σχετικὴ ἐνημέρωση τῆς στήλης! Οἱ συνεργασίες σου ἐνεκρίθησαν. Τὸ «πῆραν τὸ δρόμο τους» σημαίνει πὼς ἔχουν ἐγκριθῆ καὶ δόθηκαν στοὺς ἁρμόδιους συντάκτες γιὰ νὰ τὰ βάλουν στὴ σειρά τους.

★ Μᾶς γράφεις, Λουκᾶ Λυμπερόπουλε (Τροπαιάτη): «Πρὶν ἀπὸ λίγες ἡμέρες ἔπεσαν στὰ χέρια μου διάφορα τεύχη σου καὶ ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς εἶσαι ἕνα ἀπὸ τὰ λίγα καλὰ παιδικὰ περιοδικὰ ποὺ ἐκδίδονται στὸν τόπο μας, ἂν ὄχι τὸ καλύτερο, πάντως τὸ ὠφελιμώτερο»! Σ' εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια. Τὸ ποίημά σου «Στὸν ἴσκιο τῆς Ἀκροπόλεως» πάρα πολὺ καλό!

★ Μὲ συγκίνηση διαβάσαμε τὸ γράμμα σου, Ἀθανάσιε Λουκανίδη (Πύργο Βασιλίσσης). Στὶς σχολὲς τοῦ Πύργου Βασιλίσσης δὲν εἶναι μόνο ἡ τέχνη ποὺ μαθαίνετε. Εἶναι καὶ ἡ διάπλαση τοῦ χαρακτῆρος σας καὶ ἡ καθοδήγησή σας στὸν δρόμο τῶν καλῶν Ἑλλήνων, τῶν καλῶν χριστιανῶν. Κρατᾶμε ὑπὸ σημείωση τὴ βεβαίωσή σου πὼς γυρίζοντας στὸ χωριό σου θὰ ἀφιερωθεῖς μ' ὅλη σου τὴν ψυχὴ γιὰ τὴ νέα καινούργια Ἑλλάδα, τὴ χριστιανικὴ Ἑλλάδα!

★ Πῶς νὰ ξεχωρίσω, Σωτήρη Τουφίδη (Μαυροβούνιον) τὸ πεζὸ ἀπὸ τὸ ποίημα, τὶς σπαζοκεφαλὲς, τὰ ἔξυπνα καὶ κουτά; Πόσες φορὲς εἴπαμε κάθε θέμα χωριστὰ γραμμένο καὶ στὴ μιὰ μόνο ὄψη τοῦ χαρτιοῦ;

★ Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σου λόγια, φίλτατε Γιῶργο Δημ. Κρασσᾶ (Φιλότι Νάξου). Πραγματικά. Ὅπως ἀκριβῶς τὰ λὲς εἶναι τὰ σχετικὰ μὲ τὴν «Παιδόπολι» Σκοπός μας εἶναι ἡ δημιουργία μιᾶς ὑγιέστερης πνευματικῆς κινήσεως μεταξὺ τῶν παιδιῶν Ἡ σπαζοκεφαλιές σου δόθηκαν στὸν ἁρμόδιο συντάκτη μας.

★ Ἡ Ζάκυνθος εἶναι ἀρχαιοτάτη νῆσος, ἀναφέρεται δὲ καὶ ἀπὸ τὸν Ἡρόδοτο, φίλε Ἀλέξανδρε Ξένο. Τὸ παλιό της ὄνομα ἦταν Ὑρίη. Ζάκυνθο τὴν λέγει καὶ ὁ Ὅμηρος. Τὸ ὄνομά της προῆλθε ἀπὸ τὸν Ζάκυνθον υἱὸν τοῦ Δαρδάνου. Οἱ Ζακύνθιοι ἔλαβαν μέρος στὴν Ἐπανάσταση τοῦ 21 μαζὶ μὲ τοὺς Κεφαλλῆνες Ἀνδρέα καὶ Κωνσταντῖνο Μεταξᾶ.

★ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς ποὺ μᾶς ἔστειλαν οἱ φίλοι μας: Ἰωάν. Μ. Θεοδώρου (Ἐλάτη Ζαγορίου), Παναγιώτης Μιχελῆς (Μαραθῶνος 7 Ξάνθη), Δημήτριος Γκιζάνης, Σοφία Παγώνη (Ἀθήνα), Πασχάλης Παπαθανασίου, Χρῖστος Δημητρίου Κοτινᾶς (Ριγγλάδες Λευκίμμης) — τὸν εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅσα γράφει. Στὰ παιδιὰ θὰ δώσουμε ὁδηγίες νὰ βιβλιοδετήσουν τὸν τόμο τῆς «Παιδοπόλεως», Ἀντώνιος Σ Παπολᾶνος (Πάρος), Ἀλέξ. Β. Θεολογίδης (Περισσὸς), Κων. Δ. Θεοδώρου (Πουρνὰ Κονίτσης), Κων. Ἰωάν. Στάμου, Βασίλειος Μαστροδῆμος (Ἀγριὰ Βόλου), Ἀνθὴ Κρίνου (Αἴγιο), Ἀν. Λεωνίδα Ζουμπάκης (Ἐπιτάλιον)' Γιῶργος Χαμαλίδης, Λάμπης Ρουμελιώτης (Τρίπολη), Γ. Γουργιώτης, Δήμητρα Παυλοπούλου (Κυπαρισσία), Ἀθανάσιος Χριστάκης (Παιδόπολη Ἀγριά).

★ Ἐγκρίνουμε τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μας: Δαμιανοῦ Χριστοφορίδη (Ἰωσηφόγλειο), Ἀριστείδη Κατσιγιάννη, Ἀνθῆς Κρίνου (Αἴγιο), Κυριάκου Φωτοκεχαγιᾶ (Παιδόπολη Ψυχικοῦ), Ξενοφ. Σπυράκου (Φοῦρνος Κορσεῶν), Εὔας Ποπολάνου (Πάρος), Α. Τ. (Τρίπολη), Κων Τζίνα (Σχολαὶ Πύργου Βασιλίσσης), Ἰωάννη Ι. Χρανιώτη (Καλλιθέα), Χρίστου Τοκατλίδη (Λέρος), Βασ. Μαστροδήμου (Ἀγριὰ), Ἀνδρέα Παπαδημητρίου (Ἄγναντα), Ἀθ. Λουκανίδη (Πύργος Βασιλίσσης), Ναπ. Δοκανάρη (Παλαιοχώριον), Φωτίου Ν. Βογιατζῆ (Καρδίτσα), Χρίστου Ζαρκινοῦ (Καρδίτσα), Γ. Γουργιώτη, Ἀθ. Κουλούρη (Λευκίμμη Κερκύρας) Θεοδώρας Μπηλιώνη (Ζαχάρω).

★ Καὶ δική μας ἐπιθυμία εἶναι, Ἄγγελε Περιστερόπουλε (Κρέσταινα), νὰ βγάλουμε τὴν «Παιδόπολι» ἑβδομαδιαία. Αὐτὸ ἐξαρτᾶται μόνο ἀπὸ σᾶς. Φροντίσετε νὰ διαδώσετε τὴν «Παιδόπολι» γιὰ νὰ μπορέσει νὰ ἱκανοποιήσει τὴν ἐπιθυμία σου, ποὺ εἶναι καὶ ἐπιθυμία πολλῶν ἄλλων ἀναγνωστῶν μας.

★ Πήραμε τὶς συνεργασίες σου, φίλε Ρήγα Κωστόπουλε (Κρέσταινα). Καὶ σ' εὐχαριστοῦμε. Εἶναι καλές. Δυστυχῶς, μὲ τὴ μιὰ σελίδα σπαζοκεφαλιῶν ποὺ βάζουμε σὲ κάθε φύλλο, δὲν μποροῦμε νὰ ἱκανοποιήσουμε ὅλους τοὺς φίλους μας. Ἕνα μόνο στοὺς ἑκατόν. Κι' ἔτσι θὰ μένουν οἱ περισσότεροι παραπονούμενοι! Πάντως πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ ποὺ μᾶς ἔστειλες, θὰ δοῦνε τὸ φῶς τῆς δημοσιότητας. Γιὰ ψευδώνυμο μπορεῖς νὰ μεταχειριστεῖς ὅ,τι θέλεις. Φτάνει, φυσικά, νὰ εἶναι εὐπρεπὲς, ὅπως αὐτὸ ποὺ προτείνεις.

★ Ἔτσι γίνεται μὲ ὅλους, νέε φίλε τῆς «Παιδοπόλεως», Διαμάντη Δημητριάδη (Καλαμπάκι Δράμας). Μόλις διαβάσουν ἕνα φύλλο τῆς «Παιδοπόλεως» γίνονται φίλοι μας καὶ φίλοι μας φανατικοί. Εἴμαστε μάλιστα εὐτυχεῖς γιατὶ μεταξὺ τῶν φίλων μας εἶσαι καὶ σύ! Οἱ συνεργασίες σου ἐγκρίνονται.

★ Καὶ βέβαια δὲν θὰ σᾶς λησμονήσουμε ποτέ, Ψαχωρούλα Παπαδοπούλου (Στυλίδα). Εὐχαριστοῦμε τὴ μητέρα σου καὶ τὴν ἀδελφή σου Ἰωάννα γιὰ τοὺς χαιρετισμούς της.

★ Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ τόσα καλὰ λόγια σου, Νίκο Παπαθεοδώρου (Λάρισα). Πολὺ καλὰ αὐτὰ ποὺ μᾶς ἔστειλες. Παίρνουν τὴν σειρά τους.

★ Ἐξαίρετη ἡ συνεργασία σου, Διονύσιε Ξενάκη (Μύτικα Αἰτωλοακαρνανίας). Θὰ δημοσιευθεῖ στὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν». Μᾶς συγκίνησαν πολὺ αὐτὰ ποὺ μᾶς γράφεις: «Βρῆκα μέσα στὶς σελίδες σου, ὅ,τι ποθοῦσα: μόρφωση—χαρά! Ἰδιαίτερα διαβάζω τὴ στήλη «Ἐσὺ κι' οἱ ἄλλοι», τὶς σελίδες «Τὰ παιδιὰ γράφουν», τὴν «Γεωργικὴ στήλη» κ. ἄ. Μήπως ξέρει κανεὶς τί νὰ πρωτοδιαβάσει; Εἶνε ὅλα τὸ ἕνα ἀπ' τ' ἄλλο καλύτερα!». Εἴμαστε εὐτυχεῖς γιατὶ ἀποκτήσαμε ἕνα τόσο καλὸ φίλο σὰν καὶ σένα.

★ Ἡ ἐπιστολή σου, Παναγιώτη Ἀντ. Λέκου (Καστοριά) ἐστάλη εἰς τοὺς «Φίλους τοῦ Ἑλληνικοῦ Χωριοῦ».

★ Στέλλα Περίδου. Καὶ τὴ δική σου ἐπίσης.

★ Μπράβο, Γιώργο Τσιφλόγλου (Τρίπολη). Νὰ προσεύχεσαι πάντοτε γιὰ τὰ Ἑλληνόπουλα ποὺ μᾶς κατακρατοῦν.

★ Πολὺ καλὴ ἡ περιγραφή σου, Δήμητρα Λιάκουρα, γιὰ τὸ Μυστρᾶ. Ἴσως ἤθελε κάπως πιὸ στρωτὸ γράψιμο. Ἀλλὰ μὲ λίγη διόρθωση γίνεται μιὰ ἐνδιαφέρουσα συνεργασία.

★ Ἡ συνεργασία σας πολὺ καλή, φίλε κύριε Τάκη Σίσκο (Κοζάνη), ἀλλὰ κατάλληλη γιὰ ἡμερήσια ἐφημερίδα. Τὴν παραπέμψαμε στὸ «Ἐμπρὸς» μὲ τὴν παράκληση νὰ τὴν δημοσιεύσει.

★ Ἡ ἐπιστολή σου, Σάββα Βλαχόπουλε, ἐστάλη στὸν Πάτερ Ἱερώνυμο.

★ Εἴμαστε πολὺ εὐχαριστημένοι ποὺ σὲ συγκαταλέγουμε πιὰ μεταξὺ τῶν συνδρομητῶν μας, Γιῶργο Χιονίδη (Βέρροια).

★ Δημητράκη Καραντανῆ σὲ γράψαμε συνδρομητὴ καὶ περιμένουμε νὰ μᾶς στείλεις τὰς 10.000 δραχμάς.

★ Τώρα μόλις τελείωσες τὴν πρώτη τάξη τοῦ δημοτικοῦ καὶ μπορεῖς νὰ διαβάζεις μόνη σου, Γιούλια Σιμωνέτη. Καὶ ὁ καλός σου μπαμπᾶς ἀποφάσισε νὰ σὲ γράψει συνδρομήτρια! Γράφεις τόσο ὄμορφα καὶ ἐλπίζουμε πὼς θὰ εἶσαι πάντα μιὰ καλὴ καὶ ἐπιμελὴς μαθήτρια. Τὸ περιοδικὸ θὰ στὸ στέλνουμε ἀπὸ τὸ φύλλο τῆς 16 Αὐγούστου, δηλαδὴ τὸ σημερινό.

★ Σ' εὐχαριστοῦμε πρῶτ' ἀπ' ὅλα γιὰ τὰ καλά σου λόγια, φίλε Γιῶργο Ὀρφανὲ (Πηγάδια Καρπάθου). Συνδρομητὴ σὲ γράψαμε.

★ Σὲ γράψαμε συνδρομητή, Δημήτρη Καλαφάτη (Κολυνδρὸ) καὶ σοῦ στέλνουμε τὰ περιοδικὰ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ χρόνου.

★ Κον Μ. Ε. Μιχαηλίδην, πρόεδρον Σχολικῆς Ἐφορείας Ἀπερίου Καρπάθου: Ἐγράψαμεν συνδρομητὴν τὸ σχολεῖο σας. Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς.

★ Ἐν τάξει, Κωστάκη Ἀλεξόπουλε (Σιδηρόκαστρο Τριφυλίας). Σοῦ στείλαμε τὰ 15 πρῶτα φύλλα καὶ σὲ γράψαμε συνδρομητὴ μέχρι τέλους τοῦ χρόνου.

★ Ὥστε αἰσθάνεσαι μεγάλη εὐχαρίστηση, Γιαννάκη Ρηγόπουλε (Αἴγιο) κάθε δεκαπέντε μέρες διαβάζοντας τὴν «Παιδόπολι». Εἴμαστε εὐτυχεῖς γι' αὐτό. Αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη μας ἱκανοποίηση. Νὰ εὐχαριστοῦμε καὶ νὰ ὠφελοῦμε πνευματικὰ τοὺς ἀναγνῶστες μας. Οἱ σπαζοκεφαλιές σου παραδόθηκαν στὸν ἁρμόδιο συντάκτη μας.

★ Πολὺ ὡραῖα τὰ ποιήματα καὶ ἡ Προσευχή, ποὺ μᾶς ἔστειλες, Αἰκατερίνη Βιολιντζῆ (Σκάφεια Μώλου Λαμίας). Ἂν εἶναι δικά σου, τότε εἶσαι ἀπὸ τώρα ποιήτρια!

★ Καὶ τὸ πεζὸ καὶ τὸ ποίημά σου, Γ. Ε. Κοσμαδάκη (Βραχάσι Κρήτης) πολὺ καλά. Τὰ συγχαρητήριά μας.

★ Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ τόσο καλὰ λόγια σου, Γιαννάκη Μετεβελῆ (Παιδόπολη Βασιλικῶν Τεχνικῶν Σχολῶν Λέρου). Κάνουμε ὅ,τι μποροῦμε γιὰ νὰ εἴμαστε τὸ καλύτερο παιδικὸ περιοδικό. Καὶ πιστεύουμε πὼς τὸ πετυχαίνουμε. Ἡ συνεργασία σου ἐγκρίνεται.

★ Καὶ οἱ νέες σου συνεργασίες σου, Ἠλία Τσίγγανε, ἐγκρίνονται. Μποροῦμε νὰ σοῦ ποῦμε πὼς εἶσαι παιδὶ μὲ καλὸ μέλλον φθάνει νὰ συνεχίσεις τὴν ἐργασία σου καὶ ποτέ σου νὰ μὴ βαρεθεῖς τὸν κόπον τῆς μελέτης.

★ Καὶ ἡ νέα σου περιγραφὴ καλή, φίλε Ἀνδρέα Σκλήρη (Κόρινθο). Φρόντισε μόνο νὰ μὴ γράφεις ἐπιστολὴ καὶ περιγραφὴ στὸ ἴδιο χαρτὶ καὶ στὶς δυὸ σελίδες τοῦ χαρτιοῦ!

★ Ἡ λευτεριά σου ἐγκρίνεται, Ἀναστασία Κλάδη (Ζάκυνθο).

★ Πήραμε τὶς συνεργασίες σου, Ἀλέκο Κων. Καδουλάκο (Ἀμφίκλεια). Εὐχαριστοῦμε.

★ Οἱ σπαζοκεφαλιές σου δόθηκαν στὸν ἁρμόδιο συντάκτη μας, φίλε Εὐστράτιε Ν. Μισγίρη (Καλλονὴ Μυτιλήνης).

★ Δὲν ἔχει σήμερα καμμιὰ ἐπικαιρότητα ποίημα ἀφιερωμένο στὸ «Μεγάλο Νεκρὸ Βασιλέα Γεώργιο Β'», φίλτατε Χρῖστο Παντούρη (Σιμόπουλον Ἠλείας). Γράψε κάτι ἄλλο καὶ στεῖλε μας, γιατὶ τὸν στίχο τὸν χειρίζεσαι ἀρκετὰ ἱκανοποιητικά.

★ Ἡ ἀθλητικὴ σελίδα θὰ συνεχισθεῖ κανονικά, Παρασκευὰ Κομβόπουλε (Θεσσαλονίκη). Τὸ ποίημά σου καλό.

★ «Ζὰν Μωρεάς» (Κυπαρισσία): Καλὴ ἡ συνεργασία σου. Σ' εὐχαριστοῦμε.

★ Μὰ δὲν εἶναι δικό σου αὐτὸ ποὺ μᾶς στέλνεις, Δημητράκη Κουτσούνη (Σχολαὶ Πύργου Βασιλίσσης); Ἂν ναί, νὰ μᾶς τὸ ξαναστείλεις μὲ βεβαίωση πὼς εἶναι δικό σου καὶ θὰ δημοσιευθεῖ στὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν».

★ Μᾶς γράφεις, Σακέλλη Κόνσολα (Ὄλυμπο Καρπάθου): «Ἔρχομαι νὰ σὲ εὐχαριστήσω γιὰ τὴν χαρὰ καὶ τὴν συγκίνηση ποὺ μᾶς χάριζαν οἱ στῆλες σου ὅταν μὲ τὴν βροντερή του φωνὴ ὁ δάσκαλός μας σὲ διάβαζε ἀπὸ τὴν ἕδρα. Μέσα στὶς γραμμές σου βλέπαμε ζωγραφισμένα τὸν πόνο γιὰ τὰ Ἑλληνόπουλα, ποὺ μᾶς ἅρπαξαν οἱ κουρσάροι τῆς ἐποχῆς, μὰ συγχρόνως καὶ τὴν αἰσιοδοξίαν γιὰ ἕνα καλύτερο μέλλον. Ἐπίσης βλέπαμε τὶς ἀδιάκοπες προσπάθειες τῆς Βασιλίσσας μας γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῶν παιδιῶν ποὺ τὰ χωριά των, τὰ σπίτια των κάηκαν ἀπὸ τὶς φωτιὲς τοῦ συμμορίτη». Συνδρομητὴ σὲ γράψαμε. Στὶς ἄλλες ἐρωτήσεις σου θὰ σοῦ ἀπαντήσουμε.

★ Ἀπὸ τὰ ποιήματά σου — ποὺ μερικὰ εἶναι ἀρκετὰ καλά. —Ζαφ. Σαρδελῆ (Μύτικα), θὰ δημοσιεύθουν μερικὰ στὴν οἰκεία σελίδα.

★ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιές σου, μικρὲ μας φίλε Γιῶργο Χαμαλίδη (Νέα Ἰωνία). Εὐχαριστοῦμε.

★ Μᾶς συγκίνησε τὸ γράμμα σου ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ Γ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ καὶ εἴμαστε εὐτυχεῖς ποὺ μαθαίνεις τόσα πολλὰ ἀπὸ τὴ Γεωργική μας στήλη. Μπορεῖς νὰ μᾶς στέλνης ὅ,τι θέλεις καὶ νὰ μᾶς γράφης ὅταν σοῦ κάνη κέφι χωρὶς τὸν παραμικρὸ δισταγμό. Ἡ σπαζοκεφαλιά σου μὲ τὰ δέκα ἄλογα στοὺς 9 σταύλους πολὺ γνωστή.

★ Πήραμε καὶ τὴ δεύτερη συνεργασία σου, φίλε ΔΗΜΗΤΡΗ ΛΑΚΟΥΡΑ (Αὐλῶνα). Εἶναι καλές. Μπράβο.

★ Ἡ σπαζοκεφαλιά σου ΓΙΩΡΓΟ ΠΡΟΚΟΠΗ πῆρε τὸ δρόμο της.

★ Καὶ οἱ δικές σας τὸ ἴδιο «Μικρὲ Ἐργαζόμενε» καὶ ΧΡ. ΤΡ. ΛΑΜΠΡΟΥ.

★ Δὲν εἶναι ἄσχημες οἱ συνεργασίες σου ΝΙΚΟ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ. Μπράβο σου. Μιὰ μέρα θὰ ξεχωρίζης πολὺ καλά.

★ Μὰ γιὰ δικό σου μᾶς στέλνεις αὐτὸ τὸ ποίημα—προσευχή, μικρὲ φίλε ΝΙΚΟ ΜΠΕΚΡΗ (Ξηροχώρι Ὀλυμπίας); Εἶσαι στὴν 6η τάξη τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου καὶ λὲς πὼς τὸ ποίημα αὐτὸ εἶναι «ἀρχηνημένο ἀπὸ τὰς 16ην Ἰουνίου 1950 καὶ τελειωτιήθη στὰς 28ην Ἰουλίου 1950» μπερδεύεις μάλιστα τρομερὰ τοὺς στίχους. Μὰ ἂν ἦταν δικό σου δὲν θὰ μᾶς ἔγραφες τοὺς στίχους σου:

1ον

Μὲ καλαθάκι ἀδιανὸ κι' ὡς τὴν
καρδιὰ θλημένο ἕνα μικρούτσικο
φτωχὸ εἰς τὸ σχολειὸ του μοναχὸ

2ον

Περνοῦσε ἀπὸ κάτασπρο μικρὸ ἐρημοκκλήσι του φάνηκε ὡσὰν φωλιὰ ὅπου ζεσταίνει τὰ πουλιὰ χιονιᾶς ὅταν φυσήση

Ἀλλὰ θὰ τὸ ἔγραφες ἔτσι:

Μὲ καλαθάκι ἄδειανὸ
κι' ὡς τὴν καρδιὰ θλιμμένο
ἕνα μικρούτσικο φτωχὸ
εἰς τὸ σχολειὸ του μοναχὸ
πηγαίνει τὸ καϋμένο!
Περνοῦσε ἀπὸ κάτασπρο
μικρὸ ἐρημοκκλήσι
τοῦ φάνηκε ὡσὰν φωλιὰ
ὅπου ζεσταίνει τὰ πουλιὰ
Χιονιᾶς ὅταν φυσήση.

Τὸν 5ον ὅμως στίχο του ξέχασες νὰ μᾶς τὸν πῆς καὶ τὸν προσθέτουμε ἐμεῖς.

★ Πολὺ καλὴ ἡ περιγραφή σου ἀπὸ τὸ ταξίδι στὸ Μοναστήρι τοῦ Χρυσοστόμου, φίλε ΣΤΑΜΑΤΗ Β. ΣΦΥΡΟΕΡΑ (Νάξο). Γράφεις ἀρκετὰ ἱκανοποιητικά.

★ Πήραμε καὶ τὶς δικές σου συνεργασίες ΕΛΕΛΙΤΣΑ ΕΜΜ. ΔΑΜΟΥΛΑΚΗ Ἀμύνταιο) καὶ τὶς διαβάσαμε μὲ ἐξαιρετικὴ ἱκανοποίηση. Εἶναι πολὺ προσεκτικὰ καὶ τακτικὰ γραμμένες. Μπράβο σου.

★ Πολὺ ὡραία ἡ ἐπιστολή σου καὶ σ' εὐχαριστοῦμε, ἀγαπητέ φίλε, ΛΕΩΝΙΔΑ Δ. ΔΡΟΣΟΥ (Λεχαινά). Οἱ σπαζοκεφαλιές σου παραδόθηκαν στὸν ἁρμόδιο συντάκτη μας. Ἀπὸ τὴν ἐπιστολή σου θὰ δημοσιευθῆ τὸ πιὸ ἐνδιαφέρον ἀπόσπασμα.

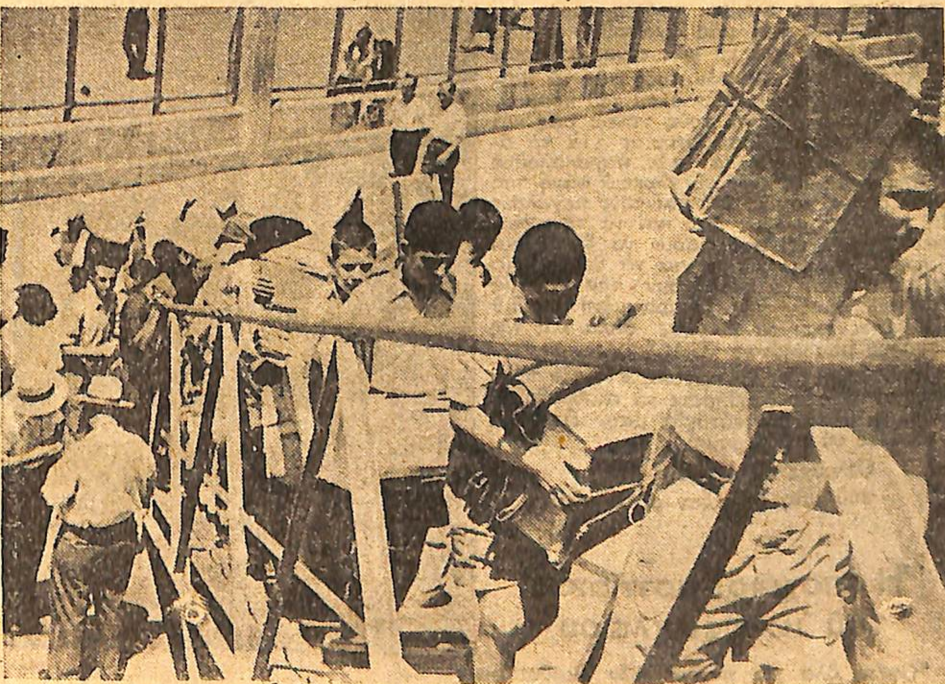
★ Ἀρκετὰ καλὸ τὸ κομμάτι σου «Πρὸς τὰ παιδιὰ τῶν παιδοπόλεων» «ΑΣΤΕΡΑ ΤΗΣ ΔΟΞΗΣ», Ἀρνάσι Ζακύνθου. Ἀλλὰ μοιάζει περισσότερ μὲ ἄρθρο ἐφημερίδας καὶ πανηγυρικό. Μὴν προτιμᾶς πρὸς τὸ παρὸν αὐτὸ τὸ εἶδος τοῦ γραψίματος. Γράφε καλύτερα ἁπλὰ καὶ περιγραφικά.

★ Καὶ γιὰ σένα τὰ ἴδια ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΚΟΠΑΝΙΤΣΑΝΟΥ (Ζαχάρω). Καὶ τὸ δικό σου ὕφος πανηγυρικό. Πάντως ἡ συνεργασία σου παίρνει τὴ σειρά της γιὰ τὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν».

★ Πάντα καλὰ ὅσα μᾶς στέλνεις καλέ μας φίλε ΜΙΧ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΑΚΗ (Χίο).

(Σ' αὐτὸ τὸ φύλλο ἀπαντήσαμε στὶς ἐπιστολὲς ποὺ πήραμε μέχρι τῆς 8ης Αὐγούστου, τῆς ἡμέρας δηλαδὴ ποὺ στοιχειοθετήθηκαν οἱ σελίδι «Ὁ ἀρχισυντάκτης ἀπαντᾶ»).

Ο ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

Ἕνα-ἕνα παιδὶ ἀνεβαίνει στὸ βαπόρι γιὰ τὸ νοσταλγικὸ ταξίδι τῆς ἐπιστροφῆς.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΩΝ

Μιὰ διαμαρτυρία

Κατὰ τὴν τελετὴ ποὺ γίνηκε στὶς 24 Ἰουλίου στὴν παιδόπολη Βόλου «Ἁγία Σοφία», δυὸ τρόφιμοι, ὁ Βασίλης Μαστροδῆμος τῆς 4ης τάξης τοῦ γυμνασίου καὶ ὁ Νίκος Γιαννούλης τῆς Ε΄ τάξης τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, διάβασαν μήνυμα στον στρατὸ γιατὶ ἀπελευθέρωσε τὰ χωριά των καὶ ἐξέφρασαν τὴν πικρία τους γιὰ τὰ Ἑλληνόπουλα ποὺ ἁρπάχτηκαν καὶ κρατοῦνται στὶς χῶρες τοῦ παραπετάσματος.

Οἱ τρόφιμοι τῆς παιδόπολης «Ἅγιος Γεώργιος» Καβάλας ἔκαμαν δεκτὸ τὸ παρακάτω ψήφισμα διαμαρτυρίας πρὸς τὰ παιδιὰ ὅλου τοῦ κόσμου:

«Ἔπειτα ἀπὸ τρία χρόνια ὡραίας ζωῆς ποὺ περάσαμε μέσα στὰ στοργικὰ ἱδρύματα τῆς Μεγάλης μας Μάνας Βασίλισσας, φυλαγμένα ἀπὸ κάθε κακὸ τὰ παιδιὰ τῆς παιδόπολης «Ἅγιος Γεώργιος» Καβάλας, συγκεντρωθήκαμε ἐδῶ μὲ συμπαραστάτας ὅλους τοὺς προστάτες μας γιὰ νὰ εὐχαριστήσουμε μὲ ὅλη τὴ δύναμη τῆς παιδικῆς μας ψυχῆς τὸν γενναῖο καὶ ἔνδοξο ἐλευθερωτὴ στρατό μας ποὺ μὲ τὶς περίλαμπρες καὶ φωτεινὲς νίκες του σκόρπισε τὴν γαλήνη καὶ ἐξασφάλισε τὴν ἡσυχία στὰ ρημαγμένα χωριά μας καὶ μᾶς ἔφερε στὴν εὐλογημένη ἡμέρα τοῦ γυρισμοῦ μας στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μάνας μας ἢ τοῦ πατέρα μας ὅσοι ἔχομε.

Ἔπρεπε νὰ εἴμαστε χαρούμενοι καὶ εὐτυχισμένοι ὅτι θὰ βρεθοῦμε πάλι ὕστερα ἀπὸ ὀλίγες ἡμέρες στὸ πατρικό μας σπίτι, στὸ ἀγαπημένο μας χωριὸ καὶ θὰ ξαναδοῦμε τὴ βρύση καὶ τὰ δέντρα της, θὰ τρέξουμε στὰ χωράφια μας ἢ στὶς πλαγιὲς τοῦ βουνοῦ μας καί θὰ ξαναζήσουμε τὴ ζωὴ μας.

Ὄχι ὅμως, δὲν εἴμαστε χαρούμενοι, κάτι σφίγγει τὴν ψυχή μας. Διότι σκεπτόμαστε ὅτι δὲν θὰ βροῦμε ὅλα τ' ἀδέλφια μας, τοὺς φίλους μας. Εἴκοσι ὀκτὼ χιλιάδες (28.000) παιδιὰ ἅρπαξαν οἱ ἐχθροί μας καὶ τὰ κρατοῦν σὲ σλαυϊκὲς καὶ σὲ ξένες χῶρες γιὰ νὰ διαστρέψουν τὶς ψυχές τους.

Αὐτὴ ἡ μεγάλη λύπη σκιάζει τὴν χαρά μας.

Γι' αὐτὸ μαζὶ μὲ τὰς εὐχαριστίας μας ἀποτεινόμεθα μὲ σπαραγμένη ψυχὴ προς τὰ παιδιὰ τῶν ἐλευθέρων λαῶν ὅλου τοῦ κόσμου ποὺ πιστεύομε ὅτι σκέπτονται καὶ αἰσθάνονται ὅπως καὶ ἡμεῖς καὶ ποὺ πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ μᾶς ἔδειξαν πολλὲς φορὲς ὅτι μᾶς θυμοῦνται καὶ μᾶς ἀγαποῦν καὶ μᾶς ἔστελναν δῶρα γιὰ νὰ μᾶς εὐχαριστήσουν.

Ἀποτεινόμεθα λοιπὸν πρὸς σᾶς τὰ παιδιὰ τῶν ἐλευθέρων λαῶν ὅλου τοῦ κόσμου, ποὺ δὲν στερηθήκατε τοὺς γονεῖς σας καὶ σηκώνουμε φωνὴ διαμαρτυρίας γιὰ τὸ ἄγριο παιδομάζωμα καὶ σᾶς παρακαλοῦμε νὰ σηκώσετε καὶ σεῖς τὴ γλυκειὰ φωνή σας κοντὰ στοὺς γονεῖς σας καὶ τοὺς μεγάλους καὶ ἰσχυροὺς φίλους σας καὶ νὰ τοὺς παρακαλέσετε νὰ φροντίσουν νὰ ξανάρθουν πίσω τ' ἀδέλφια μας γιὰ νὰ θερμανθοῦν καὶ αὐτὰ καὶ νὰ θερμάνουν τὴν ἀγκαλιὰ καὶ γαληνέψουν τὴν σπαραγμένη καρδιὰ τῆς μάνας ποὺ τὰ γέννησε, ἀλλὰ καὶ τῆς Μεγάλης μας Μάνας Ἑλλάδας.

Πιστεύουμε ὅτι θὰ καταλάβετε τὸν πόνο μας καὶ θὰ μᾶς βοηθήσετε νὰ αἰσθανθοῦμε ὡλοκληρωμένη τὴν εὐτυχία μας, ὥστε νὰ παύσουμε νὰ φωνάζουμε:

Θέλουμε τὰ ἀδέλφια μας
ποὺ μᾶς ἅρπαξαν οἱ Σλαῦοι».

*

Ἡ ἀποχαιρετιστήριος τοῦ Ἰωσηφωγλείου

Ὅπως ὅλα τὰ παιδιὰ τῶν Παιδοπόλεων καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ Ἰωσηφογλείου μὲ συγκίνηση ἔκαναν ἀπὸ καιρὸ τὶς [illegible]τες ἑτοιμασίες γιὰ τὸν ἐπαναπατρισμό τους.

Πολὺ τὰ ἀπασχόλησε ἡ ἀποχαιρετιστήριος γιορτὴ ποὺ ἔδωσαν στὶς 4 Ἰουλίου.

Εἶχαν βάλει ὅλες τους τὶς δυνάμεις γιὰ νὰ δώσουν μαζὺ μὲ τὶς εὐχαριστίες τους καὶ μιὰ ἀνάμνηση ἐξαιρετικὴ σὲ ὅλο αὐτὸ τὸν κόσμο ποὺ τὰ φρόντισε τόσο πολύ.

Πραγματικά, πέτυχαν νὰ ἀφήσουν ἔκπληκτους ὅλους μὲ τὴν μεγάλη ἐπιτυχία τῆς γιορτῆς τους καὶ νὰ χαρίσουν μιὰ ὥρα εὐχάριστη μὲ τὸ πλούσιο σὲ ποικιλία πρόγραμμά τους.

Συγκινητικὴ ἦταν ἡ στιγμὴ ποὺ μιὰ μικρὴ μίλησε ἐκ μέρους ὅλων τῶν παιδιῶν. Δὲν ἔμεινε ψυχὴ ποὺ νὰ μὴν συγκινηθῆ καὶ μάτι ποὺ νὰ μὴν δακρύση.

Στὸ τέλος καὶ ἡ ἴδια ἡ Δόμνα ποὺ τόσο θαυμάσια μιλοῦσε, συνεπαρμένη ἀπὸ τὸ γενικὸ ξεφωνητὸ ξέσπασε σ' ἀναφυλλητὰ καὶ μὲ δυσκολία μπόρεσε νὰ τελειώση.

Ἐκεῖνο ποὺ θὰ μείνη ἀξέχαστο στὰ παιδιὰ τοῦ Ἰωσηφογλείου εἶναι τὸ κοινὸ γλέντι ποὺ εἶχαν συνέχεια μετὰ τὴν γιορτή.

Μὲ τὸν πλούσιο φωτισμὸ ποὺ σκορποῦσαν οἱ προβολεῖς ποὺ εἶχε δανείσει ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, τρόφιμοι καὶ προσωπικὸ μαζὺ μὲ τὸν κ. Παπαδόπουλο, καθηγητὴ τῆς μουσικῆς, τὸν κ. Λεμπέση ἀρχηγὸ τῶν προσκόπων καὶ τὸν κ. Δελένδα Ἔφορο, διασκέδασαν μέχρι τὰ μεσάνυχτα μέσα σὲ μιὰ ἀτμόσφαιρα χαρούμενης ἐγκαρδιότητας.

Οἱ τρόφιμοι μιᾶς τῶν παιδοπόλεων τῆς Ἀττικῆς ἕτοιμοι νὰ ἐπιβιβασθοῦν στὸ πλοῖο ποὺ θὰ τοὺς μεταφέρει στὴν Ἤπειρο

Τὰ παιδιὰ ἐπιβιβάζονται τοῦ ἁρματαγωγοῦ «Λῆμνος» γιὰ νὰ τὰ μεταφέρῃ μέχρι Πρεβέζης

Περνάτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) Αἴνιγμα

Ἡ κλητικὴ ἑνὸς Θεοῦ
μ' ἐπίθετο ἀνδρείου
ἑνὸς ἀνέμου τ' ὄνομα
μᾶς φέρνουνε οὐρίου.

2) Ἀριθμητικὸ τετράγωνο

Τοποθετῆστε στὸ παρακάτω τετράγωνο τοὺς ἀρθμούς: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 κατὰ τέτοιο τρόπο ὥστε τὸ ἄθροισμά τους, ὁριζόντια, κάθετα καὶ διαγώνια νὰ εἶναι 34.

Δημ. Γκιζάνης, Λαμία

3) Συναρμολόγηση Συλλαβῶν

Νὰ συναρμολογηθοῦν οἱ συλλαβές:

Α — ΔΑ — ΛΟΥ — ΕΛ — ΘΟ — ΓΟΝ — ΒΕ — ΞΕΜ — ΝΙ — ΤΙ — ΕΣ — ΒΟΥΡ — Α — Α — ΝΙ, ὥστε ν' ἀποτελεσθοῦν 4 Κράτη τῆς Εὐρώπης.

Ν. Χ. Κυριακόπουλος, Ἀταλάντη

4) Μαγικὴ εἰκόνα χωρὶς εἰκόνα

Γιῶργο, Νῖκο, Τάκη, ἐλᾶτε νὰ μὲ βοηθήσετε νὰ τὴν πιάσουμε.

— Ποιὰ καλὲ μητέρα;
— Σᾶς τὴν εἶπα.

Εὐγένιος Χατζηευγενίου

5) Ἕνα ὡραῖο παιχνίδι

Ζητῆστε ἀπὸ κάποιον νὰ
γράψῃ σ' ἕνα φύλλο χαρτὶ —
χωρὶς ἐσεῖς νὰ κοιτᾶτε — τὸν
ἀριθμὸ τοῦ τηλεφώνου του. Πέ-
στε του κατόπιν νὰ τὸν πολλα-
πλασιάσῃ ἐπὶ δύο. Μετὰ νὰ
προσθέσῃ πέντε. Μετὰ νὰ πολ-
λαπλασιάσῃ ἐπὶ πενῆντα καὶ
μετὰ νὰ προσθέσῃ 365 καὶ στὸ
γινόμενο νὰ προσθέσῃ τὴν ἡλι-
κία του. Τὸν ρωτᾶτε νὰ σᾶς
πῇ τὶ ἀριθμὸ βρῆκε. Μπορεῖτε
τότε ἀμέσως σεῖς νὰ τοῦ πῆτε
τὸν ἀριθμὸ τοῦ τηλεφώνου του
καὶ τὴν ἡλικία του. Δὲν ἔχετε
παρὰ ν' ἀφαιρέσετε ἀπὸ τὸν ἀ-
ριθμὸ ποὺ θὰ σᾶς πῇ, 615. Οἱ
δυὸ τελευταῖοι ἀριθμοὶ εἶναι
πάντοτε ἡ ἡλικία. Οἱ ἄλλοι σᾶς
δίνουν τὸν ἀριθμὸ τοῦ τηλεφώ-
ντου του. Δοκιμάστε το.

Εὐάγγελος Φ. Τάλιος

6) Κρυπτογραφικὸ

1) 1 2 3 4 5 6 7 1 8 9 = Κράτος τῆς Ἀσίας.
2) 0 5 8 4 0 8 = Νῆσος τοῦ Αἰγαίου.
3) 8 6 1 2 7 = Ἁρπακτικὸ πτηνό.
4) 9 6 5 1 8 4 = Τὸ ἔπιναν οἱ Θεοί.
5) 8 4 1 2 7 = Βασικὴ τροφή.
6) 7 6 4 4 8 0 = Μακεδονικὴ πόλη.

7) Σκάλα

Π — Σ = Ἐπίρρημα.
Π — — Σ = Πρόθεση.
Π — — — Σ = Νησὶ τοῦ Αἰγαίου.
Π — — — — Σ = Πέλαγος.
Π — — — — — Σ = Ὁ πατέρας τοῦ Ἕκτορα.
Π — — — — — — Σ = Κάτοικος μεγάλης Πελοποννησιακῆς πόλης.
Π — — — — — — — — Σ = Ἀθλητής.

Χρ. Δ. Κοτινᾶς
Ριγγλάδες Κερκύρας

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 16

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1							■						
2		■		■						■		■	
3						■		■					
4		■		■						■		■	
5					■		■		■				
6			■								■		
7	■				■		■		■				■
8			■								■		
9					■		■		■				
10		■		■						■		■	
11						■		■					
12		■		■						■		■	
13							■						

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Εἶδος ὑφάσματος.— Ζῶο. 2) Αὐτὸς θὰ μᾶς δεχθεῖ ὅλους. 3) Ἕνας χορὸς τῆς μόδας.— Δὲν εἶναι διόλου μικρός. 4) Μᾶς ἔρχεται τὴ νύχτα. 5) Βουνὸ τῆς Στερεᾶς.— Πηγή. 6) Λείπουν δυὸ γράμματα γιὰ νὰ τά... φᾶμε. Χωριὸ τῆς Ἀττικῆς.—Φωνῆεν καὶ σύμφωνο. 7) Θὰ τὴν βρῆτε στὸ πρόσωπο.—Ἡ τᾶς ἐπί... 8) Τὸ ὄχι σὲ ξένη γλῶσσα. — Τίτλος ἀγγλικὸς εὐγενείας μὲ τὸ ἄρθρο του.—Τὰ δυὸ πρῶτα γράμματα τῆς ἐρωτήσεως 2. 9) Ἐπίρρημα ποὺ σημαίνει πιθανόν. — Στρατιωτικὸς ἢ πολιτικὸς βαθμοῦχος στὴν Τουρκία. 10) Πουλὶ τοῦ γένους τῶν «νηκτικῶν». 11) Ἐκεῖ γίνονται οἱ ταυρομαχίες. — Ψοφᾶν γι' αὐτὰ οἱ γυναῖκες. 12) Μιὰ πολὺ γνωστὴ τραγουδίστρια τῆς Ἀθήνας. 13) Ἔχουν καλὴ ψυχή.—Ἤπειρος

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Τὸ σύμπαν.—Πόλη τῆς Γαλλίας στὴν Κυανὴ Ἀκτή. 2) Νησὶ τῶν Κυκλάδων. 3) Εἶναι ὁ ἠθοποιός. — Γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου. 4) Τεχνητὸ δάσος. 5) Χρονικὸς σύνδεσμος.— Εἶδος ἱστιοφόρου. 6) Ἄρθρο στὸν πληθυντικό.— Πρέπει ὅλοι νὰ τὴν ἔχομε.—Ἀρχαϊκὸς σύνδεσμος. 7) Κάνει τὰ ἀντικείμενα νὰ τὰ βλέπωμε.— Γιὸς τοῦ Νῶε. 8) Ἄρθρο.— Δὲν μπορεῖ νὰ προφέρῃ τὸ «ρό».— Βυζαντινὴ νότα. 9) Γιὰ τὴν ἐκτέλεσή του χρειάζεται ὡραία φωνή.— Τὴν ρίχνουν στ' ἀδέσποτα σκυλιὰ (ἀνάποδα). 10) Γυναικεῖο ὑποκοριστικὸ ὄνομα. 11) Ἄνοιγμα.—Ὅλοι τὸ θέλουν.— 12) Εὔοσμο φυτό. 13) Μοιάζει καταπληκτικὰ μ' ἕναν ἄλλον.— Σίγουρα.

8) Ἀκροστιχίδα

Μὲ τ' ἀρχικὰ γράμματα τῶν παρακάτω λέξεων ποὺ ζητοῦμε, σχηματίζεται τὸ ὄνομα Πατριάρχη τῆς Κωνσταντινουπόλεως: 1) Καίει. 2) Πολλὲς φορὲς μὲ τὴν κουβέντα, δὲν τὴν καταλαβαίνουμε. 3) Αὐτὸς θὰ μᾶς δεχθῇ ὅλους. 4) Ἀνδρικὸ ὄνομα. 5) Ὁ πατέρας τῆς ποιήσεως. 6) Περίφημη ποιήτρια ἀπ' τὴ Λέσβο.

Μύρτα Κομνηνοῦ, Καλλονὴ Λέσβου,

●

ΛΥΣΕΙΣ 15ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) Τὰ 5 Κράτη

ΕΛΒΕΤΙΑ — ΙΤΑΛΙΑ — ΝΟΡΒΗΓΙΑ — ΣΟΥΗΔΙΑ — ΑΛΒΑΝΙΑ.

2) Ἀκροστιχίδα ἀπὸ ἀντίθετα

Οἱ ἀντίθετες λέξεις εἶναι: Πόλεμος, Ἀμελής, Ὑψηλός, Στενός, Ἄπιστος, Νίκη, Ἴδιος, Ἀνατολή, Σκότος. Καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Σπαρτιάτη στρατηγοῦ καὶ ναυάρχου ποὺ σχηματίζουν τ' ἀρχικά, εἶναι:

ΠΑΥΣΑΝΙΑΣ

3) Στοιχειόγριφος

ΒΟΥΣ — ΟΥΣ

4) Πρόβλημα

Ἔχω 42 κότες. $(42 + 21 + 7 + 30 = 100)$.

5) Τρίγωνο

Θ	Ρ	Α	Κ	Η
Ρ	Ω	Μ	Η	
Α	Μ	Α		
Κ	Η			
Η				

6) Λεξίγριφος

ΓΡΙΠΟΣ — ΓΡΙΠΠΗ

7) Ἐλλιποσύμφωνο

1) Καραβάνα, 2) Δολοφόνος, 3) Κατάρα, 4) Σολομός, 5) Γάλα, 6) Βόλος.

8) Κρυπτογραφικὸ

ΓΕΡΜΑΝΙΑ, Μέγαρα, Γένια, Ρένα, Ἴνα, Νά, Α.

Λύση σταυρολέξου ἀριθ. 15.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΧΑΡΑ, 2) ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ, 3) ΗΤΤΑ, 4) ΟΡΑΜΑΤΑ, 5) ΔΙΟΤΙ, 6) ΣΑΤΙΡΑ, 7) ΑΝΟΣΤΑ, 8) ΚΛΑΜΑ, 9) ΑΚΡΑΤΟΣ, 10) ΝΤΙΚ, 11) ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ, 12) ΝΑ — ΙΣΑ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΑΓΑΛΜΑ, 2) ΑΣΤΕΙΟΝ, 3) ΡΟΓΑ, 4) ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ, 5) ΤΡΑΜ, 6) ΜΙΣΟ — ΑΠΟ, 7) ΡΑΣ — ΣΦΗΝ, 8) ΠΟΤΑ — ΝΑ, 9) ΜΥΤΙΛΗΝΗ, 10) ΛΥΡΑ, 11) ΡΩΜΑΙΟΣ, 12) ΣΑΧΑΡΑ.

Ὁ Ἀητὸς τοῦ Βάλτου

79) Τὸ χαρτὶ ποὺ βρέθηκε πάνω στὸ σκοτωμένο ἔλεγε: «Ἔτσι θὰ σφάξω ὅλους ὅσους δὲν ὑπακοῦνε στὶς διαταγές μου». Κι' εἶχε ὑπογραφή: Ἀποστὸλ Πετκώφ.

— Εἶναι τὸ συνηθισμένο γράμμα ποὺ βρίσκεται πάνω σὲ κάθε θῦμα, εἶπε ὁ Ἄγρας. Αὐτὸς ὁ Πετκὼφ εἶναι ἡ κακὴ πληγὴ τῆς Μακεδονίας. Πουθενὰ δὲν εἶναι καὶ παντοῦ τὸν νιώθεις. Ἴδιο φάντασμα....

— Ἐπικίνδυνο αὐτὸ, πολὺ ἐπικίνδυνο! εἶπε ὁ Νικηφόρος. Τὸν φανερὸ τὸν όχτρὸ δὲν τὸν λογαριάζει ὁ κόσμος. Μὰ πάντα φοβᾶται τὸ Σατανᾶ.

80) Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀκούστηκε ἀπὸ πέρα δυνατὴ ἡ φωνὴ τοῦ σκοποῦ πλαβαδόρου:

— Ἔ, ἀπὸ τὴν καλύβα! Ἔρχεται ἐπίσκεψη..

Ἀνασηκώθηκαν οἱ καπεταναῖοι κι' εἶδαν στὸ νεκρὸ σχεδὸν ρέμα τοῦ βαλτωμένου νεροῦ, μιὰ πλάβα μὲ δυὸ παιδιά.

Ὁ Νικηφόρος γνώρισε ἀμέσως τὸ Βασίλη:

— Χμ! Εἶναι αὐτὸς ποὺ σοῦλεγα, εἶπε στὸν Ἄγρα.

— Τὸ ξέρω, ἀπάντησε αὐτὸς σιγά. Παράξενο πρόσωπο, ποὺ δὲν ξέρεις ἂν πρέπει νὰ τὸ μισῇς ἢ νὰ τ' ἀγαπᾷς...

— Εἶναι κι' ἕνα κοριτσάκι μαζί του... Φορεῖ βουλγάρικα.

81) Ὡστόσο ἀπ' τὴν καλύβα τὰ παλληκάρια ποὺ γνώρισαν τὸ Βασίλη, βάλανε τὶς φωνές:

— Πάλι αὐτός; Θὰ μᾶς κάψη; Γιατί τὸν ἀφίνης νὰ ζῇ, καπετάνιο;

— Σιωπή! εἶπε ὁ Ἄγρας.

— Ἀγῶνας δὲ γίνεται μὲ τὸ Εὐαγγέλιο! Ὁ Πετκὼφ σκοτώνει τὸν κόσμο κι' ἐμεῖς κάνομε ἁγιασμοὺς...

Ὁ ἀητὸς τοῦ Βάλτου δὲν ἔδωσε σημασία στὰ λόγια τῶν παλληκαριῶν. Κοίταξε τὴ μικρὴ παραξενεμένος.

— Συμπαθητικὸ μουτράκι, εἶπε. Ποιὸν μοῦ θυμίζει; Δὲ μοιάζει Βουλγάρα... Πολὺ πονεμένο πρόσωπο γιὰ παιδί...

82) Ὁλόγυρα ἀπ' τὴν καλύβα ἦταν ἀραγμένες πολλὲς πλάβες. Ἐκεῖ ἄραξε ἡ πλάβα τῶν δυὸ παιδιῶν.

Τὸ μάτι τοῦ κοριτσιοῦ ἔπεσε ἀμέσως στὸ γελαστὸ πρόσωπο τοῦ καπετάνιου.

— Αὐτὸς εἶναι ὁ καπετὰν Ἄγρας, μουρμούρισε στὴ μικρὴ ὁ Βασίλης.

Ἀμίλητο θαύμαζε τὸ παιδί. Πλεύρισαν στὴ σκάλα. Ἀνέβηκαν.

— Κάτσετε νὰ ξεκουρασθῆτε, εἶπε ὁ ἀρχηγὸς, ποὺ πρόσεξε τὸ ξεθέωμα τῶν παιδιῶν. Ἔμοιαζαν ξεψυχισμένα ἀπ' τὸ πλατσί.

— Δόστε τους ψωμὶ καὶ τυρὶ καὶ καφὲ ζεστό...

83) Ὁ Βασίλης διηγήθηκε ὅσα ἤξερε γιὰ τὸν Πετκώφ. Ἡ μικρὴ δὲ μιλοῦσε... Ἔτρωγε λαίμαργα τὸ ψωμότυρό της.

— Ὥστε μᾶς πῆραν μυρουδιά, εἶπε ὁ Ἄγρας. Ἀκούσατε παιδιά, ψάχνουν νὰ μᾶς βροῦν!...

— Καὶ τὸ κατάφεραν, εἶπε ἕνας ἀγωνιστής, ρίχνοντας μιὰ ματιὰ ἐχθρικὴ στὸ Βασίλη.

— Ποῦ βρίσκεται, εἶπες, ὁ Βοεβόδας; ρώτησε ὁ Ἄγρας. Στὸ Ράμελ; Κι' ἐμεῖς τὸν νομίζαμε στὸ Ζερβοχῶρι...

— Ἐ-κεῖ τώ-ρα πά-ει, εἶπε μὲ κάποια προσπάθεια τὸ κορίτσι...

84) Ὁ Νικηφόρος κοίταξε τὴ Ράϊκα μὲ συμπάθεια...

— Ἔχεις μάνα; τὴ ρώτησε.

— Ὄ...χι.

— Πατέρα; Ἀδέρφια;

Τὸ κοριτσάκι ἀπάντησε βουλγάρικα κι' ὁ Βασίλης ἐξήγησε:

— Εἶν' ἀνήψι τοῦ Πέϊο, μὰ ὁ θειός της τὴ δέρνει καὶ τὸν μισεῖ. Γίνεται θηρίο ὅταν τὴν ποῦνε Βουλγάρα.

Ὁ Ἄγρας χάϊδεψε τὰ μαλλιὰ τῆς μικρῆς καὶ τῆς γέλασε μὲ συμπάθεια. Ἡ Ράϊκα πῆρε τότε τὸ χέρι του καὶ τὸ φίλησε, δίχως να μιλήση. Τὰ μάτια της γέμισαν δάκρυα...